

Di al oog
vanui t
Islami tisch Perspectief
HANDLEIDING VOOR DE LEERLING

Gefinancierd door
de Europese Unie

FACE2FACE

DIALOOG VANUIT ISLAMITISCH PERSPECTIEF

HANDLEIDING VOOR DE LEERLING

EDUC8

© EDUC8 (Educate to Build Resilience) Project, 2021

<https://project-educ8.eu>

Ontwikkeling van het document:

Centre of Expertise for Intellectual Reformation Research and Advice (CIRRA)

- Brahim Bouzarif

Beyond the Horizon ISSG vzw 978 94 6444 902 0

- Timucin Ibu

ISBN: 978-94-6444-902-0

Gebruiksrechten en toestemming:

Dit werk mag worden gereproduceerd, gedeeld of gebruikt in zijn geheel of gedeeltelijk, voor niet-commerciële doeleinden, zolang dit werk steeds vermeld wordt.

Van derden afkomstige inhoud: De auteurs zijn niet noodzakelijk eigenaar van elk onderdeel van de inhoud in dit werk. Als zodanig garanderen zij niet dat het gebruik van enig onderdeel of deel van het werk dat in het bezit is van derden geen inbreuk zal maken op de rechten van die derden. Indien u een onderdeel van het werk wenst te gebruiken, is het uw verantwoordelijkheid om te bepalen of toestemming voor gebruik nodig is en om toestemming te verkrijgen van de eigenaar van het auteursrecht.

Fotorechten: De foto's en afbeeldingen die in het werk zijn gebruikt, zijn beschikbaar gesteld met een Creative Commons CC0 licentie. CC0 is een licentie waarbij de gebruikers/makers hebben besloten om afstand te doen van de auteursrechten en naburige rechten op hun werken, voor zover de wet dit toestaat.

Contact: Beyond the Horizon ISSG vzw (project coördinator), info@behorizon.org

Disclaimer: Dit project werd gefinancierd met steun van de Europese Commissie.

De ontwikkelde producten in het kader van het EDUC8-project geven uitsluitend de mening van de auteur(s) weer, de Europese Commissie kan niet verantwoordelijk worden gesteld voor het gebruik van de inhoud.

INHOUD

06 INLEIDING

WEGWIJZER

10 MODULE 1

DE ONTMOETING MET DE ANDER: OMGAAN MET DIVERSITEIT

31 MODULE 2

DE ONTMOETING MET SACRALE/HEILIGE TEKSTEN: GEWELDDADIGE TEKSTEN

52 MODULE 3

DE ONTMOETING MET DE LEEFOMGEVING: SOCIALE EN ECOLOGISCHE VRAAGSTUKKEN

66 MODULE 4

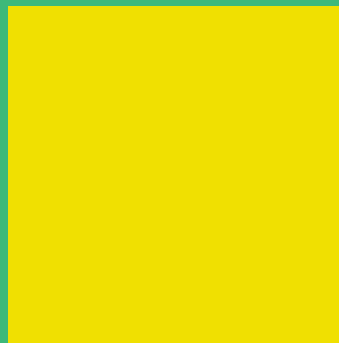
WANNEER DE ONTMOETING EEN CONFLICT WORDT: RECHTVAARDIGE OORLOG EN RECHTVAARDIGE VREDE

80 MODULE 5

GODDELIJKE EN MENSELIJKE WETTEN: VEREENIGBAAR OF NIET?

96 MODULE 6

VRIJE MENINGSUITING: PROFAAN OF SACRAAL?

INLEIDING

INLEIDING

WEGWIJZER

Terrorisme, oorlog, autoritaire regimes, armoede, natuurrampen, geweld,... Het lijkt niet goed te gaan met de wereld. Onze samenleving is erg divers en bestaat uit een veelheid aan levensbeschouwingen. Vaak worden religie en geweld met elkaar verbonden. Hoe kunnen we in een wereld vol geweld het goede vinden? In dit boek vertrekken we vanuit de Islamitische traditie om een antwoord te vinden op deze vraag. We gaan samen op weg en ontdekken meer over het islamitische geloof.

Hoe werkt het boek?

Dit handboek over het **islamitische geloof** is ingedeeld in zes hoofdstukken, ook wel **deep modules** genoemd. Concreet gaat het over de volgende zes onderwerpen:

1. De ontmoeting met de ander: Omgaan met diversiteit
2. De ontmoeting met sacrale/heilige teksten: Gewelddadige teksten
3. De ontmoeting met de leefomgeving: Sociale en ecologische vraagstukken
4. Wanneer de ontmoeting een conflict wordt: rechtvaardige oorlog en rechtvaardige vrede
5. Goddelijke en menselijke wetten: Verenigbaar of niet?
6. Vrije meningsuiting: Profaan of sacraal?

Figuur 1
De videoclip

Figuur 2
Diversiteit
Bron: © vector_s/
Adobe Stock

In de eerste module over de ontmoeting met de ander wordt nagegaan op welke manier moslims omgaan met de andere, met andersgelovigen of niet-gelovigen. Beter gezegd, op welke manier willen moslims omgaan met de bestaande diversiteit in onze samenleving en wat zijn hier mogelijke struikelblokken en positieve handvaten?

De tweede module focust op de Koran, het heilig boek van moslims. Op welke manier lezen moslims de Koran? Hoe kunnen we bijvoorbeeld omgaan met moeilijke Koranfragmenten, met teksten waarbij geweld aan bod lijkt te komen en lijkt gelegitimeerd te worden?

Een derde module verschuift de focus naar de verhouding tussen ecologie en de islam. Hoe gaan moslims om met de wereld rondom hen, met de natuur, met dieren en de zorg voor de medemens? Met welke sociale vraagstukken worstelen moslim gelovigen aangaande dit onderwerp?

De vierde module belicht hoe men binnen de islam omgaat met conflicten in de wereld. Welke positie nemen moslims en de islam in over oorlog en vrede?

De vijfde module gaat over hoe de menselijke wetten en de islamitische wetten zich tot elkaar verhouden. En hoe de moslims omgaan met contradicties tussen die twee wetten.

De zesde en laatste module benadert de vrijheid van meningsuiting vanuit een islamitische perspectief. Deze module gaat dieper in op de verhouding tussen de vrijheid van meningsuiting en hoe moslims hiermee kunnen omgaan.

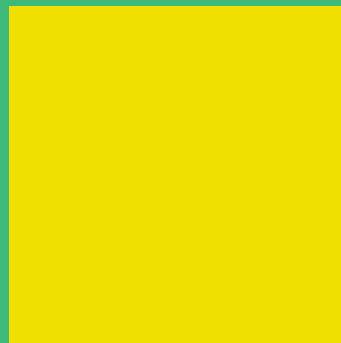
Hoe ga je aan de slag?

Telkens krijg je eerst een **beeldfragment** te zien. In dit beeldfragment zie je steeds enkele vrienden die verschillende avonturen meemaken. Doorheen het beeldfragment worden ook enkele **quizvragen** gesteld. Na het bekijken van dit beeldfragment en het oplossen van de quizvragen, ga je aan de slag met de **oefeningen** in dit handboek.

Veel succes!

“CORRUPTIO OPTIMI PESSIMA”
OF
“HET ALLERBESTE WORDT HET
ALLERSLECHTSTE ALS HET IN ZIJN
TEGENDEEL OMSLAAT”

1

DE ONTMOETING MET DE ANDER:
OMGAAN MET DIVERSITEIT

MODULE ÉÉN

DE ONTMOETING MET DE ANDER: OMGAAN MET DIVERSITEIT

1.1 INLEIDING VAN HET VIDEOFRAGMENT

Figuur 1.1
De videoclip

Het videogramment gaat door in een school- en werkcontext. Het verhaal gaat over Pieter-Jan en Ahmed. Ze zijn allebei 11 jaar oud en ze zijn beste vrienden en klasgenoten. Ze studeren samen en spelen woensdag samen na schooltijd.

Na islamofobe en racistische opmerkingen op het werk zoekt Harun, de vader van Ahmed, op internet naar antwoorden. Hij spreekt niet zo goed Nederlands en kan zich daarom niet verbaal verdedigen. Hij begint YouTube-video's te bekijken van een bekrompen islamitische predikant.

Zijn vader Ahmed begint een zeer gesloten houding aan te nemen ten opzichte van niet-moslims.

Hij oefent druk uit op zijn familie om hem te volgen in deze bekrompen interpretatie.

Hij wil niet te veel vragen stellen over de religieuze ideologie van zijn vader.

De vrouw van Ahmed, Fatima, was op zoek naar oplossingen en nodigde Ahmed's vriend Samir uit, die theologisch is opgeleid om Ahmed tot verschillende inzichten te brengen over de Koranteksten die gewelddadig van aard zijn.

1.2 HISTORISCHE CONTEXT: KORAN IN DE GESCHIEDENIS

1.2.1 INLEIDING

Binnen de islamitische intellectuele en geloofstraditie wordt de Koran een zeer belangrijke plaats toebedeeld. Meer dan een miljard moslims beschouwen de Koran als het woord van God dat geopenbaard werd aan de profeet Mohammed. Om de Koran goed te begrijpen is het belangrijk om de context en de tijdsgeest van de modale tribale Arabier of *ma'ud al'rab*¹ waarin de Koran tot stand is gekomen goed te begrijpen².

1.2.2 DE INTERNATIONALE SITUATIE

De stad Mekka was destijds rond 570 v. Chr. op het Arabische Schiereiland omringd door twee grote wereldrijken die allebei streefden naar heerschappij over het hele Nabije Oosten. Enerzijds had je het Byzantijnse Rijk, dat christelijk was en aan de andere kant bevond zich het rijk van de Sassanieden in Perzië. Deze twee rijken stonden regelmatig op gespannen voet met elkaar. In deze vijandige context heeft de openbaring van de Koran plaatsgevonden.

Daarnaast is het belangrijk om naast de internationale context de tribale samenleving van de Arabieren voor ogen te houden. Het is bijgevolg van essentieel belang om de toenmalige Arabische beschaving goed te begrijpen om de wijsheid van Koran te kunnen achterhalen. Dit heeft zowel betrekking op hun culturele gewoontes, hun filosofie als de taalaffiniteit of poëzie die toen van prominent belang waren. Het is niet toevallig dat 'Abdallāh Ibn 'Abbās, een metgezel van de profeet, de volgende uitspraak heeft gedaan: "De poëzie is de traditie van de Arabieren, als er dus een woord voor ons in de Koran, die Allah in de taal van de Arabieren heeft geopenbaard, niet duidelijk is dan keren we terug naar hun poëzie"³. Kortom, de internationale context en de Arabische beschaving/tijdsgeest of *ma'ud al'rab*, zoals de theoloog Abū Ishāq al-Shāṭibī het uitdrukt, zijn belangrijk om de verzen en verhalen in de Koran te begrijpen.

Figuur 1.2
Source: © kstudija /
Adobe Stock

¹ Dit is een term die de grote theoloog Abū Ishāq al-Shāṭibī gebruikt om de tijdsgeest van Arabieren in de tijd van de openbaring te benadrukken. Hiermee bedoelt hij dat de kennis van gewoontes en manier van leven van Arabieren belangrijk is om de Koran te begrijpen.

M. IBN IDRIS ASSHAFI'I, Arrisala, Beiroet, Dar Al-Marefah, 2004, volume 1, p. 376.

² I. IBN IBRAHIM ASSHATIBI, Almuwafaqat Fi Usul Ashari'a, Beiroet, Dar Al-Koutboub Al'Imiya, 2005, p. 59.

³ J. ABD ARRAHMANE ASSOUYOUTI, Alitqaan fi 'lum Alquraan, Medina, Majma' Malik Fahd, 2002, p. 449.

1.2.3 OMGEVING PROFEET MOHAMMED: WAAR LEEFDE HIJ?

Figuur 1.3
Arab bedouin
Source: © aarstudio /
Adobe Stock

Moḥammed werd geboren in het Jaar van de Olifant wat overeenkomt met het jaar 570 v. Chr. van de Gregoriaanse kalender. Hij werd geboren in een adellijke familie in Mekka, de *Banū Hāshim*. Deze stond hoog in aanzien bij de andere stammen in Mekka en omstreken. Nog voor zijn geboorte

had Moḥammed zijn vader verloren en daarom kreeg hij al vanaf het prille begin de dubbele status die, voor de inwoners van Mekka, het aanzien van de afstammeling en de broosheid van een vaderloos kind vormen. In die tijd was de naam 'Moḥammed' volslagen onbekend op het Arabisch schiereiland. Zijn moeder had de naam ontvangen via een visioen tijdens haar zwangerschap en werd tegelijkertijd ook de geboorte van de 'heer van dit volk' aangekondigd. Tijdens de geboorte moest zij zeggen: "Ik plaats hem onder de bescherming van de Enige tegen de valsheid van alle afgunstige". De Quraish hadden een speciale relatie met de nomadische levensstijl van de Arabische bedoeïenen. Ze vertrouwden hun jongens toe aan de zorg van bedoeïense pleegfamilies. Ze geloofden dat de bedoeïenen een vrijere, gezondere en nobelere levensstijl hadden dan degenen die in de stad woonden. Om een succesvol leven te hebben in de woestijn was bovendien een hoog niveau van solidariteit nodig wat zich vertaalde in het waarderen van de persoonlijkheid van elk individu.

Figure 1.4
Source: © frenta /
Adobe Stock

1.2.4 HET GODSDIENSTIG LEVEN IN HET ARABISCH SCHIEREILAND

Het Arabisch schiereiland kende verschillende religies. Er waren de Arabieren die de religie van Ibrahim volgden en die dus geloofden in één God. Daarnaast waren er ook joden en christenen. Het merendeel van de Arabieren vereerde echter standbeelden. Elke stam had één of meerdere standbeelden die zij als hun Goden beschouwden. Aangezien Mekka een groot religieus centrum was en daar eveneens de Ka'ba aanwezig was, bevonden zich daar de meeste standbeelden. Dit zorgde ervoor dat de stad een populaire trekpleister was zowel voor gelovigen als voor handelaars. Abū Sufyān, één van de grootste aanbidde van deze standbeelden uit deze periode zei: "Onze goden zijn zowel religie als handel."

Op economisch vlak was dit in het nadeel van het zuidelijk gedeelte van het Arabisch schiereiland, omdat zij hierdoor minder mensen aantrokken waardoor veel zuidelijke Arabieren naar het noorden trokken. Om dit te vermijden werd er een tweede Ka'ba in het zuiden gebouwd. Aan het begin van de openbaring waren er volgens de islamitische overlevering meer dan 360 afgoden, afbeeldingen of standbeelden aanwezig in de Ka'ba. De aanbidders van deze afgoden werden als heidenen beschouwd.

Figure 1.5
Petra, Jordan
Source: © dzain /
Adobe Stock

Oefening 1: Invuloefening (Context)

Opdracht: Beantwoord de volgende vragen

1. Wat is het verschil tussen monotheïsme en polytheïsme?

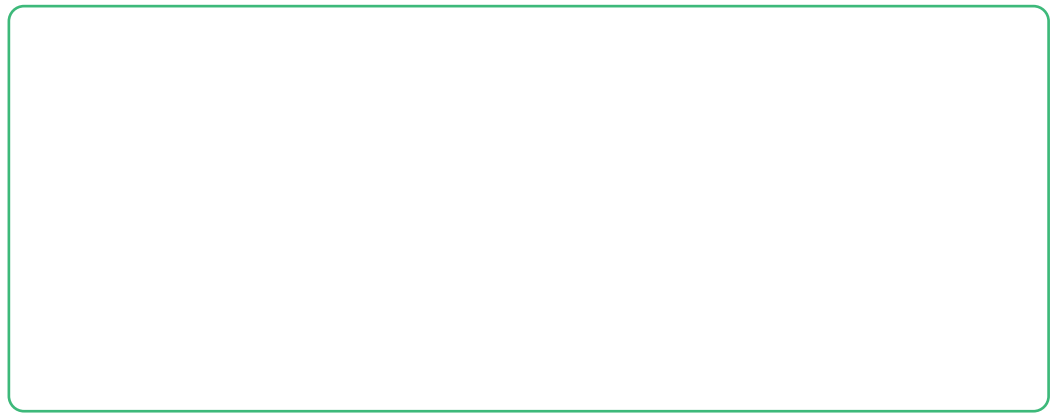
2. Mekkanen waren economisch afhankelijk van hun goden? Beantwoord met juist of fout?

3. Waarom vertrouwden de Quraish hun kinderen toe aan de bedoeïenen pleegfamilies?

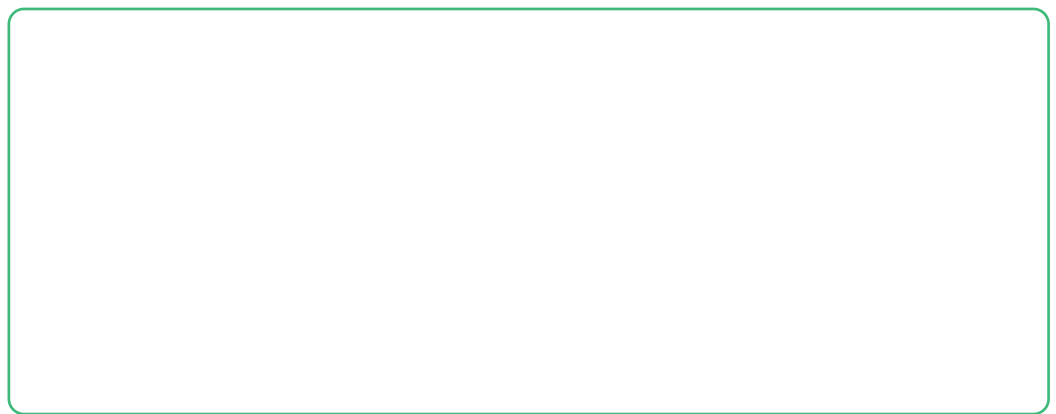
4. Door welke rijken werd het Arabische schiereiland omringd?

5. Wat waren de belangrijkste religies die aanwezig waren op het Arabische schiereiland?

6. Op welke manier probeerden ze in het zuiden van het Arabische schiereiland te verhinderen dat mensen zouden wegtrekken naar het noorden?

7. Welke twee redenen waren onder andere de oorzaken van de oorlogen tussen de stammen?

Oefening 2: Leven Van De Profeet

Opdracht: Zet de juiste letter bij het bijhorende cijfer

1. De clan of familie van de profeet Moḥammed	Christelijk
2. De tribale Arabier oftewel de ma'ud al'rab	Mekka
3. Geboortjaar van profeet Mohammed	Een term die wordt gebruikt voor de Arabische beschaving/tijdsgeslacht toen de Koran werd geopenbaard
4. Geloofsovertuiging van het Byzantijnse rijk	Poëzie
5. Een culturele traditie van de Arabieren	Jaar van de Olifant
6. Geboortestad van profeet Mohammed	Banū Hāshim

1	2	3	4	5	6

1.3 INTERPRETATIE VAN DE KORAN

1.3.1 INLEIDING

“O, jullie die geloven! Neem de Joden en de Christenen niet als bondgenoten, zij zijn bondgenoten van elkaar. En als één van jullie hen als bondgenoot neemt, dan behoort hij zeker tot hen. Waarlijk, Allah leidt het onrechtvaardige volk niet”⁴.

Figure 1.6
Source: © BillionPhotos.com / Adobe Stock

Belangrijk is om de verzen in de Koran in hun bestaanscontext te begrijpen. Zoals eerder toegelicht is de maatschappij waarin de Koran tot stand is gekomen een overlevingsmaatschappij. Daarnaast is het ook van essentieel belang om bij het lezen van de Koran zowel de structuur van de Koran alsook de reden van openbaring in jouw achterhoofd te houden.

1. De maatschappij

Het bestuderen van zowel de politieke, als de sociale context waarin de Koran is geopenbaard is een grondvoorwaarde om de Koran te begrijpen⁵. De Arabische maatschappij destijds was een tribale samenleving waarin verschillende stammen in voortdurende oorlog waren.

1.3.2 PRINCIPES VAN DE INTERPRETATIES

Figure 1.7
Source: © supanut / Adobe Stock

2. Structuur van de Koran

De exegeten verdelen de Koran in twee delen: de Mekkaanse verzen en de Medinese verzen.

a. Mekkaanse verzen zijn verzen die voor de immigratie van de profeet van Mekka naar Medina zijn geopenbaard. De Mekkaanse periode was vooral bekend voor het leggen van de grondslagen van de islam onder meer attawḥīd (monotheïsme). Er wordt ook een sterke nadruk gelegd op de universele waarden en normen zoals rechtvaardigheid, eerlijkheid, gelijkheid. Daarom vindt men geen gedetailleerde uitleg in deze verzen met betrekking tot islamitische regelgevingen.

Figure 1.8
Source: © arapix / Adobe Stock

b. Medinese verzen zijn in tegenstelling tot de Mekkaanse verzen gedetailleerder van aard omdat Medina een andere context heeft dan Mekka.

⁴ <https://koran.nl/soerah-5-al-ma-idah-de-tafel/> (toegang 14.08.2020).
⁵ Cf. M. ATTAHAR IBN ASSHOUR, Maqasid Assharia Al-Islamiya, Amman, Dar Annafa-is, 2002, p. 153.

Belangrijke voorwaarde: Medinese verzen moeten in het licht van Mekkaanse verzen worden begrepen!

3. De reden van openbaring of *sabāb an-nuzūl*

Asbāb an-nuzūl (mv.) betekent de oorzaken of redenen waarom een vers werd geopenbaard. Dit heeft betrekking op gebeurtenissen die zich voordeden in de tijd van de profeet waarop de Koran een antwoord formuleerde.

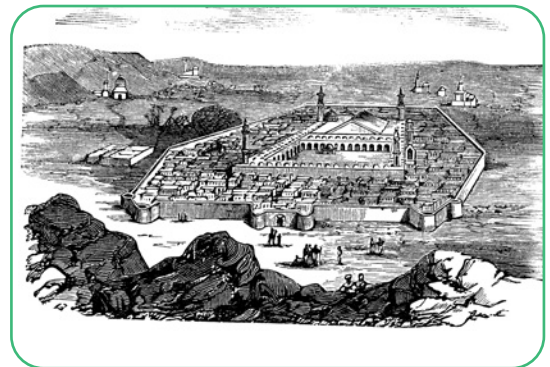
Figure 1.9
Diversity
Source: © oraziopuccio /
Adobe Stock

1.3.3 DE TOEPASSING VAN DE INTERPRETATIEPRINCIPES

Laten we nu deze drie aspecten op het volgende vers toepassen: “O, jullie die geloven! Neem de Joden en de Christenen niet als bondgenoten, zij zijn bondgenoten van elkaar. En als één van jullie hen als bondgenoot neemt, dan behoort hij zeker tot hen. Waarlijk, Allah leidt het onrechtvaardige volk niet”⁶

1. De Arabische maatschappij

Dit vers is in Medina geopenbaard. De maatschappij in Medina verschilt sterk met die van Mekka. Mekka was een handelsstad en Medina was een rurale maatschappij. Medina bestond uit een reeks gehuchten die elk bewoond werden door verschillende etnische groepen.

Medina

Deze stad was omgeven door vulkanische rotsen die niet vruchtbaar waren. De meeste inwoners waren landbouwers die hun levensvoorziening haalden uit dadels, palmboomgaarden en akkerbouw. Zij waren dus niet volledig afhankelijk van handel zoals de mensen van Mekka en waren meer vijandig tegenover andere etnische groepen. Ze voelden zich ook minderwaardig tegenover de joodse stammen in de oases die bekend stonden pioniers te zijn op vlak van landbouwontwikkeling.

⁶ <https://koran.nl/soerah-5-al-ma-idah-de-tafel/> (toegang 14.08.2020).

Figure 1.10
Medina
Source: © Morphart /
Adobe Stock

De Aws en Khazraj zijn twee stammen die een belangrijke rol hebben gespeeld bij de aankomst van de profeet Moḥammed in Medina. Zij konden zich in Medina vestigen, vooral op landen die nog niet vruchtbaar waren. Ze stonden onder de bescherming van de joodse stammen. Ze hadden dus een ondergeschikte positie.

De drie grootste joodse stammen in Medina waren de Qaynuqa', de Qurayzah en de an-Naḍīr. De joodse stammen vormden aparte bondgenootschappen met de Arabische groepen en waren vaak in oorlog met elkaar. Daarnaast zorgde het constante gevecht tussen de Aws en Khazraj voor spanning in de stad.

2. Structuur van de Koran

Gelet op wat we in eerder hebben toegelicht bij punt 1 (Arabische maatschappij) is het vers 51 in soerah al-Mā'idah een Medinees vers. Medinese verzen zijn zoals eerder uitgelegd meer gedetailleerd van aard en context gebonden. Met andere woorden, dit vers mag niet buiten de context begrepen worden en moet in het licht van Mekkaanse verzen worden geplaatst, die de nadruk op rechtvaardigheid leggen.

3. De reden van openbaring of *Asbāb an-nuzūl*

At-Ṭabarī, een hoogstaande Koranexegeet, is van mening dat dit vers een antwoord biedt op een oorlogssituatie waarin enkele moslims, joden en christenen als bondgenoten namen. At-Ṭabarī zegt hierover het volgende: "Het juiste standpunt is dat Allah de moslims verbiedt om joden en christenen als bondgenoten te nemen tegen de mensen van het geloof in Allah en zijn boodschapper"⁷.

Joodse stammen in Medina hadden het verdrag met de profeet verbroken om de stad Medina te verdedigen van Mekkaanse aanvallen. Dit zorgde ervoor dat joodse stammen op gespannen voet stonden met de moslims van Medina. Vervolgens waren er enkele moslims die toevlucht zochten tot joodse stammen omdat ze vreesden dat moslims een nederlaag zouden lijden. Ze namen het zekere voor het onzekere. Dit werd door de Koran verboden omdat zulke overlopers de islamitische gemeenschap, die al zwak was, nog feller verzwakten. In die tijd hadden de gemeenschappen op het Arabisch schiereiland weinig kans om te overleven.

De Arabische maatschappij, die een tribale samenleving was, kende geen genade voor de zwakken waardoor een bondgenootschap met een oorlogsvijand sluiten een ondergang kon betekenen voor de moslimgemeenschap die in haar beginfase zat. Als tweede is dit vers een Medinees vers en alle Medineze verzen zijn context gebonden en mogen niet in strijd zijn met Mekkaanse verzen. Met andere woorden hebben Medineze verzen geen universeel karakter.

⁷ M. IBN JA'FAR IBN YAZID ATTABARI, Jami' Albayan 'An Tawil Ayi Alquran, Beiroet, Dar Arrisala, 1994, volume 4, p. 34.

Ten derde kent het vers een reden van openbaring (*sabāb an-nuzūl*), namelijk dat enkele moslims toevlucht zochten bij joodse stammen die op gespannen voeten stonden met de moslimgemeenschap na het verbreken van een verdrag. Tenslotte is het belangrijk om andere passages in de Koran naast dit vers te plaatsen. Op die manier heeft de lezer een algemeen beeld.

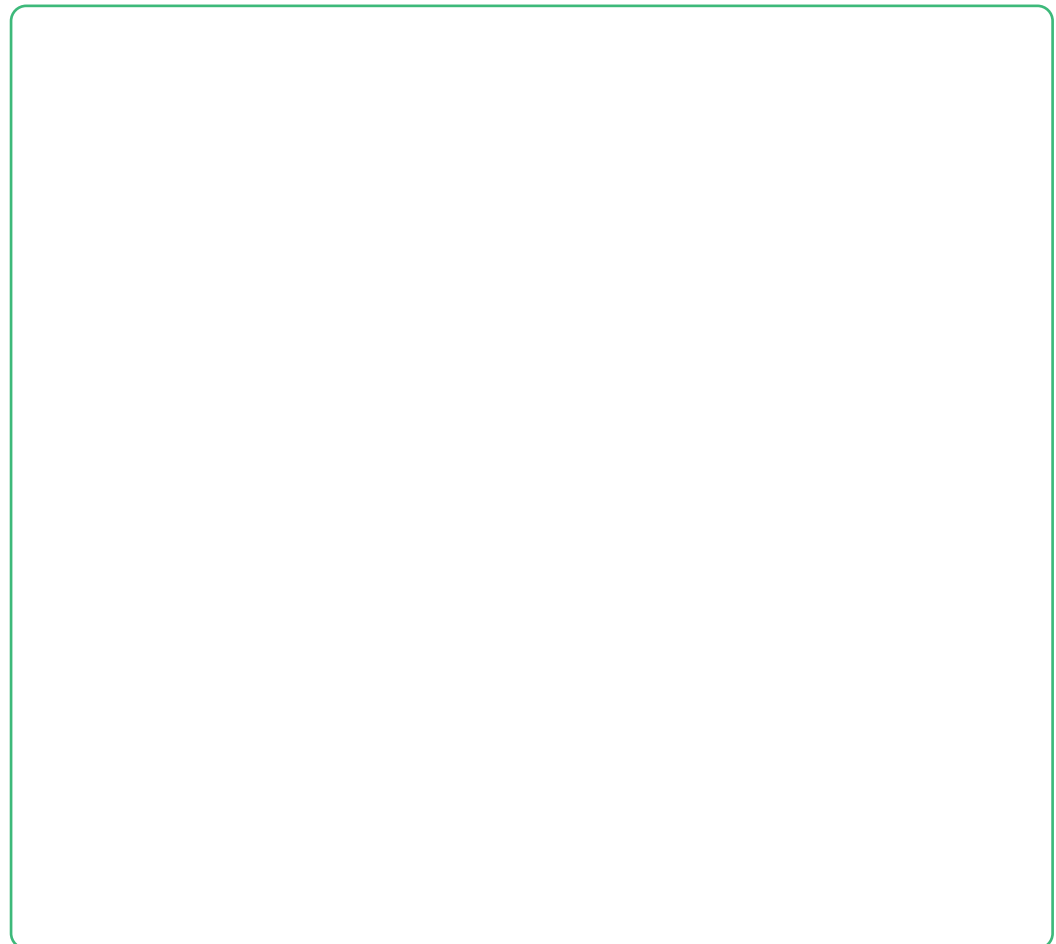
1.3.4 OEFENINGEN

Oefening 1: Klasgesprek

Opdracht: Voer een klasgesprek met de leerlingen en stel de volgende vragen. De leerlingen gaan hierdoor nadenken over hun begrip van de Koran.

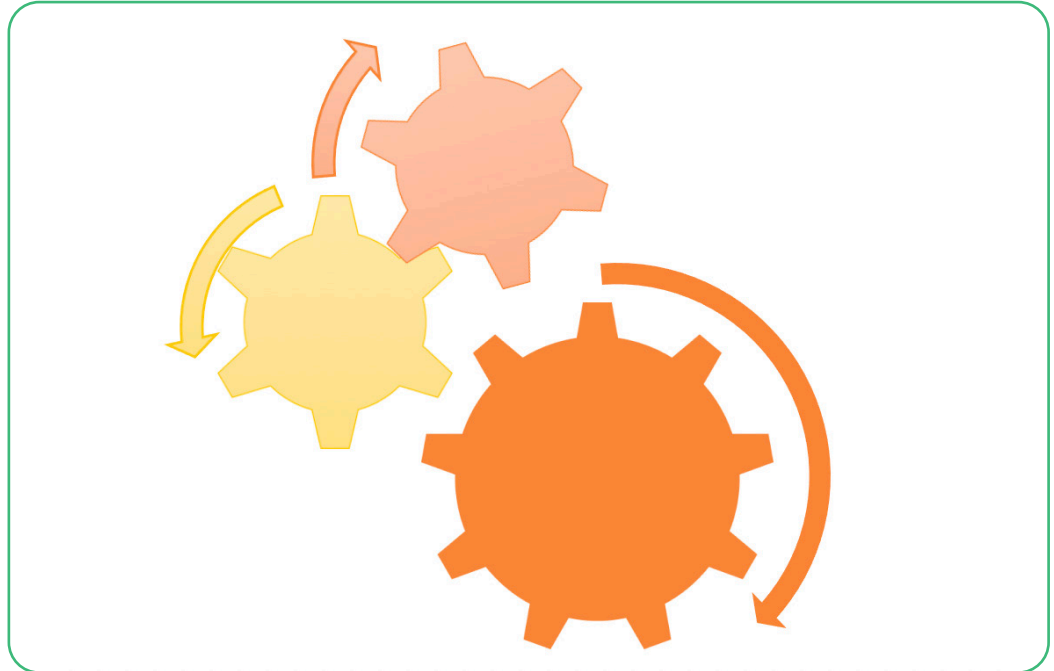
Richtvragen:

- Aan wie vragen jullie uitleg wanneer jullie iets niet begrijpen uit de Koran?
- Is het mogelijk om de Koran op meerdere manieren te begrijpen?
- Denken jullie dat het mogelijk is om zelf op zoek te gaan naar het antwoord op jullie vragen over de Koran?

Oefening 2: Schema

Opdracht: Vul klassikaal het schema in over de principes van de interpretatie van de Koran.

Principes van de interpretatie van de Koran

1.4 FUNCTIE'S VAN DE PROFEET MOHAMMED

1.4.1 INLEIDING

Mohammed is een belangrijke persoon en een voorbeeld voor alle moslims. Hij is naast de Koran de bron van moraal. Het is echter heel belangrijk om een onderscheid te maken tussen de verschillende functies van Moḥammed. Met andere woorden: de profeet Moḥammed heeft in verschillende hoedanigheden opgetreden. Soms trad hij op als boodschapper/profeet of als leider of als moefti of als rechter.

1.4.2 DE HOEDANIGHEID VAN EEN BOODSCHAPPER

Deze verschillende functies van de profeet hebben elk een aparte invloed op de moraal van de islam, want sommige functies zijn van toepassing op de moraal mits ze aan enkele voorwaarden voldoen.

De hoedanigheid van de profeet als boodschapper is de meest voorkomende functie. Dit betekent dat de boodschap van deze functie universeel is. Bijvoorbeeld Moḥammed die het monotheïsme (*tawḥīd*) verkondigd. Deze verkondiging is universeel en is van toepassing op alle moslims.

Figure 1.11
Diversity
Source: © Fatemah
Khaled | Pexels

1.4.3 DE HOEDANIGHEID VAN EEN LEIDER

De hoedanigheid van de profeet als leider kende een belangrijke voorwaarde, met name dat de acties die hij uitvoerde enkel betrekking hadden op leiders of overheden. Deze functie was dus een politieke functie en was bijgevolg enkel van toepassing op politieke leiders en dus niet voor iedereen weggelegd.

Figure 1.12
Source: © Dezay /
Adobe Stock

1.4.4 DE HOEDANIGHEID VAN EEN MOEFTI

Moefti is een geestelijke religieuze leider die de bevoegdheid heeft om religieuze adviezen te geven met betrekking tot bepaalde fenomenen. Zijn religieus advies wordt in het Arabisch "*fatwa*" genoemd. Een *fatwa* is altijd context gebonden en mag geenszins toegepast worden in andere contexten zonder dat de gewoontes en tradities in acht worden genomen. De profeet vaardigde zelf ook *fatwa's* uit en die dienen eveneens in hun context begrepen worden.

Figure 1.13
Source: © shock /
Adobe Stock

1.4.5 DE HOEDANIGHEID VAN EEN RECHTER

De hoedanigheid van de profeet als rechter kent eveneens een belangrijke voorwaarde met name dat de acties die hij uitvoerde enkel betrekking hadden op rechters. Deze functie is dus een rechterlijke functie en is enkel van toepassing op rechters en dus ook niet voor iedereen weggelegd.

De profeet heeft in zijn tijd eveneens als rechter opgetreden en zijn vonnissen dienen vervolgens in hun context begrepen worden.

Samenvattend: Het is dus zeer belangrijk wanneer men de islam bestudeert om een onderscheid te maken tussen die verschillende hoedanigheden. Helaas merken we vooral bij jongeren dat die verschillende hoedanigheden door elkaar worden gehaald, met vaak drastische gevolgen.

Figure 1.14
Source: © New Africa /
Adobe Stock

1.4.6 TOEPASSING VAN DE HOEDANIGHEDEN OP VERS 51 SOERAH AL-MĀ'IDAH

Indien we terugkeren naar vers 51 van soerah Al-Mā'idah⁸, dan kunnen we afleiden dat in de context van wat eerder werd behandeld bij de principes van de interpretatie, de profeet in de hoedanigheid van een rechter en leider heeft opgetreden. Deze materie is met andere woorden een bevoegdheid van leiders of theologen en niet de taak van een leek.

De moslims leefden, zoals eerder aangehaald, op gespannen voet met joodse stammen omwille van een contractbreuk en dus niet omwille van religieuze motieven (zie Verdrag van Medina). Om die reden heeft de Koran en de profeet toen verboden om joden als bondgenoten te nemen.

⁸ "O, jullie die geloven! Neem niet de Joden en de Christenen als bondgenoten, zij zijn bondgenoten van elkaar. En als één van jullie hen als "bondgenoot neemt, dan behoort hij zeker tot hen. Waarlijk, Allah leidt het onrechtvaardige volk niet." (Al-Mā'idah vers 51)

1.4.7 OEFENING

Oefening 1: Vul in welke soort leiderschap van toepassing is bij de Hadith

Militaire leider – religieuze leider – moefiti – rechter

HADĪTH	Soort Leiderschap
Khabab Ibn Mundhir was de dag van Badr kritisch ten opzichte van de militaire strategie van de profeet. ⁹ Toen hij begreep dat de strategie een mening van de profeet was en niet Goddelijk geïnspireerd was, stelde hij de profeet een andere aanpak voor. De profeet opteerde voor het voorstel van Khabab omdat het volgens hem beter was. Dat was de filosofie van de profeet, hij raadpleegde de metgezellen en achtte veel belang aan hun meningen. De metgezellen op hun beurt waren in staat om een onderscheid te maken tussen de menselijke bijdrage (profaan) en het Goddelijke.	
Hadīth van de vijf pijlers: Je zult mensen van het boek tegenkomen, onderricht hen eerst de tawhīd. Indien ze dit concept hebben begrepen/aanvaard vertel hen vervolgens dat Allah vijf gebeden per dag heeft voorgeschreven. Indien ze dit concept hebben begrepen/aanvaard vertel hun dat Allah zakaat heeft voorgeschreven en dit betekent concreet dat een deel van hun rijkdom aan de armen wordt afgestaan....	
“Een persoon van de Ansar (oorspronkelijke inwoner van Medina) vroeg raad bij de profeet Moḥammed in verband met een meningsverschil met Zubayr (een migrant vanuit Mekka) over de bevruchting van grond. De profeet vroeg aan Zubayr om de helft van zijn grond te bevruchten -hoewel hij recht heeft op meer- en dan het water naar de grond van de Ansari laten doorstromen. De Ansari werd kwaad en zei aan de profeet: “is het omdat hij een familielid is van jou.” De profeet werd eveneens kwaad en zei aan Zubayr: “Bevrucht jouw grond volledig en laat dan het water doorstromen.”	
Hadith van Hind bint ‘Utba en haar man Abū Sufyān. Hind zei aan de profeet: “Abū Sufyān is een gierige persoon hij geeft mij en mijn kinderen niet genoeg onderhoudsgeld, behalve wat ik zonder zijn medeweten neem. De profeet antwoordde: “Neem van zijn geld wat genoeg is om jou kosten en die van jouw kinderen te dekken.”	

⁹ De Slag bij Badr is de eerste grote veldslag tussen moslims en Mekkanen in maart 624 (ramadan 2 AH) bij de stad Badr Hunayn. De moslims hebben de Slag bij Badr gewonnen.

1.5 WOORDENLIJST

Ma'ud al'rab: Dit is een term die de grote theoloog Abū Ishāq al-Shāṭibī gebruikt om de tijdgeest van Arabieren in de tijd van de openbaring te benadrukken. Hiermee bedoelt hij dat de kennis van gewoontes en manier van leven van Arabieren belangrijk is om de Koran te begrijpen.

Hadith: Al wat aan de profeet Mohammed vzmh wordt toegeschreven van zowel woorden, daden, stilzwijgende goedkeuringen, uiterlijke kenmerken en innerlijke kenmerken.

Mekkaanse verzen: zijn verzen die voor de immigratie van de profeet van Mekka naar Medina zijn geopenbaard.

Medinese verzen: zijn in tegenstelling tot de Mekkaanse verzen zijn Medinese verzen gedetailleerder van aard omdat Medina een andere context heeft dan Mekka.

De reden van openbaring of *sabāb an-nuzūl*: Betekent de oorzaken of redenen waarom een vers werd geopenbaard. Dit heeft betrekking op gebeurtenissen die zich voordeden in de tijd van de profeet waarop de Koran een antwoord formuleerde.

Foto: © Annie Spratt | Unsplash

1.6 TRANSCRIPTIE VAN DE VIDEO

SPEELPLAATS

We zien kinderen spelen op de speelplaats. Vervolgens zien we dat twee jongere kinderen op de grond worden geduwd. Ahmed en Pieter-Jan worden gepest.

Pester 1: Ben je er weer met jouw schoenen uit de tweedehandswinkel.

Pester 1: Oh nee pas op! Straks gebruikt hij zijn rekenhoofd om te berekenen. Hahah

Pieter-Jan: Laat ons gewoon met rust!

Pester 1: Oh nee... Wat ga jij doen?

De pester intimideert Pieter-Jan.

Pieter-Jan: Euh... mijn vriend hier heeft een zwarte band in karate!

Pester 1: Ah serieus? (Draait zich weer naar Ahmed) hahaha waarom laat je het dan niet zien ... kom op! Ahmed staat op en de pestkop duwt hem weer op de grond...

Pester 1: Wauw ... een zwarte band? Hahaha

We horen de schoolbel rinkelen!

Pester 1: Aah gered door de bel!

De pestkop trekt zich terug... Pieter-Jan wendt zich tot zijn vriend.

Pieter-Jan: Ik weet hoe graag je jouw karatekunsten aan die jongens had willen laten zien ... Waarom heb je het niet gedaan?

Ahmed: Ja, inderdaad ... maar de directeur zou me van school sturen als ik had teruggevochten.

WERKPLAATS VADER HAROON

We zien auto's die worden geassembleerd in een fabriek. Haroon een 40-jarige man die moslim is, werkt aan de lopende band met 2 blanke collega's.

Collega 1: Zeg, Haroon ik heb gehoord dat de vrouw geen rechten heeft binnen de islam. Jullie kunnen zomaar met vier vrouwen trouwen als je wilt.

Haroon: Dat is verkeerd. De islam respecteert de vrouw. Bovendien, de overgrote meerderheid van de moslims hebben maar één vrouw.

Collega 2: Daar geloven we niets van.

En de twee collega's beginnen te lachen.

We zien Haroon gefrustreerd raken door de situatie en de dingen die collega's zeggen, maar hij onthoudt zich van alles te zeggen.

FAMILIEHUIS

We zien Haroon aankomen bij zijn huis.

We zien Ahmed en zijn familie (zijn vader, Haroon, zijn moeder, Fatima en zijn zus, Zeynep) samen aan de eettafel. Het is vrij rustig omdat Haroon en Ahmed beiden een erg slechte dag hadden. De moeder van het gezin probeert een gesprek te voeren.

Fatima: Hoe verliep jullie dag?

Niemand antwoordt.

Zeynep: Ahmed werd vandaag weer gepest op school!

Haroons ogen gaan wijd open en we zien dat hij woedend wordt.

Fatima: Ahmed, is dit waar?

Ahmed: Zucht ... ja moeder ... maar ik heb geen ruzie gemaakt!

Fatima: Dank Allah!

Haroon (schreeuwt): Ik kan dit niet meer aan!!! Deze mensen denken dat ze zoveel beter zijn dan wij! (Zweert in het Arabisch:)

Haroon verlaat de kamer en iedereen die achterblijft, is in shock

Fatima: Laat hem maar even doen. Ik spreek wel met hem als hij is afgekoeld.

Fatima staat op en vertrekt ook.

VADER HAROON

Haroon zit achter zijn computer in zijn kamer. Hij klikt boos op zijn pc. De deur gaat open en Fatima komt binnen.

Fatima: Haroon, gaat het? Je gedraagt je zo vreemd de laatste tijd! Je hebt uw kledingstijl veranderd, je wilt Karim niet meer zien, (benadrukt) je beste vriend! En je blijft elke avond laat op het internet surfen en ...

Haroon: Laat me maar met rust. Ik heb tijd nodig om na te denken!

Fatima: Ok schat, laat het mij weten als je wat nodig hebt.

Hij leunt achterover op zijn stoel en zet zijn koptelefoon op. We zien hem dan in een trance kijken naar zijn scherm. We zien een imam die predikt dat moslims en niet-moslims vijanden zijn van elkaar.

Computer: En nooit zullen de Joden of de Christenen je goedkeuren totdat je hun religie volgt.

Haroon herhaalt: Inderdaad, de leiding van Allah is de enige leiding.

Computer: 'U die gelooft! Neem de joden en de christenen niet als vrienden. Ze zijn vrienden met elkaar en wie hen als vrienden beschouwt, is inderdaad een van hen. Voorwaar, Allah leidt de onrechtvaardige mensen niet. Als je hun verlangens zou volgen nadat deze kennis tot je is gekomen, zou je tegen Allah zijn en geen beschermer of helper hebben.'

De scène eindigt op de ogen van Haroon die volledig in de ban zijn. Dan is er een overgang op Haroon wakker worden en naar de keuken lopen voor het ontbijt.

ONTBIJT

Het gezin eet samen. Haroon komt als laatste aan en ziet er erg moe uit. Hij gaat zwijgend zitten.

Fatima: Voel je je beter schat?

Haroon: Nee, vrouw ... Helemaal niet ... Ik haat mijn werk; ik haat het om hier te wonen. Ik spreek de taal niet, ik ben de enige persoon op de werkplek die niet christen is. En ze lachen ons en onze religie uit. Het enige wat we kunnen doen is onszelf beschermen.

Ahmed: Vader, wat zeg je?

Haroon: Zoon, we zijn moslims en onze religie staat ons niet toe om ons te mengen met ongelovigen zoals christenen of andere niet-moslims.

Iedereen: Wat?!

Haroon: We kunnen geen vrienden met ze zijn. De Koran verbiedt het. Begrijp je dat?? We zijn anders en ze willen dat we ze leuk vinden.

Ahmed: Uhm ... en hoe zit het met mijn klasgenoten en mijn beste vriend Pieter-Jan? Toon wat respect tegenover je ouders of je zal geen dak meer onder jouw hoofd hebben. Je kan geen vrienden meer zijn met Pieter-Jan. Onze religie is nooit verkeerd!

SCHOOL

De klok tikt naar 16.00 uur. We zien het einde van de dag op school. Alle kinderen springen op als ze de schoolbel horen.

Kinderen: Yeeey!

Leraar: Vergeet dus niet om pagina 42 tot en met 55 voor morgen te lezen!

We zien de kinderen naar buiten lopen. Pieter-Jan benadert Ahmed.

Pieter-Jan: Hey Ahmed, mijn moeder zei dat het vrijdag goed is! Weet je ... onze logeerpartij! We kunnen eindelijk een kans maken op onze hoge score!

Ahmed: Euhm ... sorry ... Pieter-Jan ik kan niet ... Ik heb andere dingen te doen ...

Pieter-Jan: maar je hebt het beloofd?

Ahmed: ... Het spijt me ... Het is mijn vader, hij werd helemaal gek en zei dat hij niet meer wil dat we vrienden zijn omdat je geen moslim bent ... Ik zal naar hem moeten luisteren tot dit moment voorbij is ...

Pieter-Jan: Maar dat is belachelijk!

Ahmed: Ik weet het, maar ik moet respect tonen voor mijn vader ... Ik heb geen keus!

Ahmed loopt zwijgend weg en laat Pieter-Jan geschokt achter. Hij loopt naar een auto.

AUTODAG

De vader van Ahmed wacht in de auto om zijn zoon op te halen. Ahmed stapt op de achterbank en zijn vader rijdt weg ...

Haroon: Met wie was je aan het praten?

Ahmed: zucht... Dat was Pieter-Jan...

Haroon: (wordt boos): Dit is onaanvaardbaar! Was het niet duidelijk wanneer ik je verbood contact met hem te hebben! Blijf weg van christenen en joden en alle andere ongelovigen!

Ahmed: Maar vader, ...

Haroon: Er zijn geen maren... Dit is je laatste waarschuwing!! Of je bent niet langer een zoon van mij ... Ahmed kijkt naar beneden en is duidelijk erg verdrietig

Ahmed: oke vader....

VADER AHMED

We zien dat Fatima een bericht krijgt:

Karim: Fatima, ik sta aan de deur, ik kwam zo snel als ik kon.

Fatima doet de deur open en Karim staat daar.

Fatima: Heel erg bedankt om zo snel mogelijk te komen Karim.

Karim: Geen zorgen, Fatima, hij is mijn beste vriend. Waar is hij?

Fatima: Hij zit weer boven. Ga alsjeblieft met hem praten.

We zien Karim naar boven gaan.

HAROON

We zien Haroon achter zijn computer naar dezelfde video kijken als voorheen.

Dan klopt er iemand op de deur.

Haroon: Ik heb het nu druk.

De deur gaat open en Haroon kijkt naar de deur en is verrast.

Haroun: Salaam Karim.

Karim: Aleykoum Salaam. Het is lang geleden dat we elkaar hebben gezien. '

Harun: Inderdaad mijn vriend, kom binnen.

Karim: Harun, je doet zo afstandelijk de laatste tijd. Probeer je me te vermijden? '

Harun: Het heeft niets met jou te maken. Ik voel me niet goed. Ik ben enorm gefrustreerd. Ik hou niet meer van dit land. Ik voel me hier niet op mijn gemak als moslim. ' Mijn vriend, je hebt veel kennis over de islam. Ik heb veel nagedacht over Surah Al-Maidah, vers 51:

O jullie die hebben geloofd, neem de Joden en de Christenen niet als bondgenoten. Ze zijn [in feite] bondgenoten van elkaar. En wie onder jullie een bondgenoot is, dan is hij inderdaad [een] van hen. Voorwaar, Allah leidt de onrechtvaardige mensen niet.

Karim: Harun mijn beste broer, als je de koran en de betekenis van religieuze verzen wilt begrijpen, moet je je verdiepen in de context, omdat deze teksten meestal een antwoord waren op problemen die zich in die tijd voordeden. Als een vers uit zijn context wordt gehaald, kan dit leiden tot een verkeerde interpretatie van het doel en de essentie van die verzen.

Harun: Hoe bedoel je?

Karim: In die tijd werd de jonge moslimgemeenschap vervolgd door Arabische, joodse en christelijke stammen. Ze braken een verdrag en probeerden de zwakke moslimgemeenschap te overtreffen. Deze oorlog was een heel specifieke situatie met specifieke stammen. Voor en na de oorlog vestigde de profeet Mohammed liefde, tolerantie en samenleven tussen verschillende gemeenschappen en stammen, ongeacht hun religie. De samenstelling van Medina is een voorbeeld.

Harun: Echt ... interessant ...

Samir: Ja mijn vriend, we moeten het misleidende gebruik van heilige teksten vermijden, we moeten de context begrijpen waarin de teksten de eerste keer verschenen.

Harun: Ik heb onze dialogen echt gemist mijn vriend."

Harun: Ahmed, luister naar de wijze woorden van je oom Samir. Je zult veel leren. '

WOONKAMER

We zien de 2 kinderen spelen op een videogame.

Pieter-Jan: Ik ben zo blij dat je vader van gedachten is veranderd!

Ahmed:

1.7 BIBLIOGRAFIE

Oh geloof me ... ik ook!

Abd Arrahmane Assouyouti, J., Alitqaan fi 'lum Alquraan, Medina, Majma' Malik Fahd, 2002.

Attahar Ibn Asshour, M., Maqasid Assharia Al-Islamiya, Amman, Dar Annafa-is, 2002.

Ibn Ala Idris Al-Qarafi, A., Alihkam FI Attamyiz 'An Alihkam Wa Tassarufaat Al-Qadi Wa Al-Imam, Aleppo, Maktab Amatbu'aat Al-Islamiya, 1987.

Ibn Ala Idris Al-Qarafi, A., Alfuruq, Beiroet, Al-lam Alkitab, zonder datum, volume 1.

Ibn Ibrahim Asshatibi, I., Almuwafaqat Fi Usul Ashari'a, Beiroet, Dar Al-Koutboub Al'Imiya, 2005.

Ibn Idris Asshafi'i, M., Arrisala, Beiroet, Dar Al-Marefah, 2004, volume 1.

Ibn Ja'far Ibn Yazid Attabari, M., Jami' Albayan 'An Tawil Ayi Alquran, Beiroet, Dar Arrisala, 1994, volume 4.

Polarisatie, Polarisatie uitgelegd; <https://wij-zij.be/polarisatie-uitgelegd/> (toegang 03.04.2020).

UNIVERSELE VERKLARING VAN DE RECHTEN VAN DE MENS: VEREENVOUDIGDE VERSIE. (z.d.). Geraadpleegd op 3 april 2020, van <https://www.amnesty-international.be/subthema/universele-verklaring-van-de-rechten-van-de-mens-eenvoudige-versie/841>

2

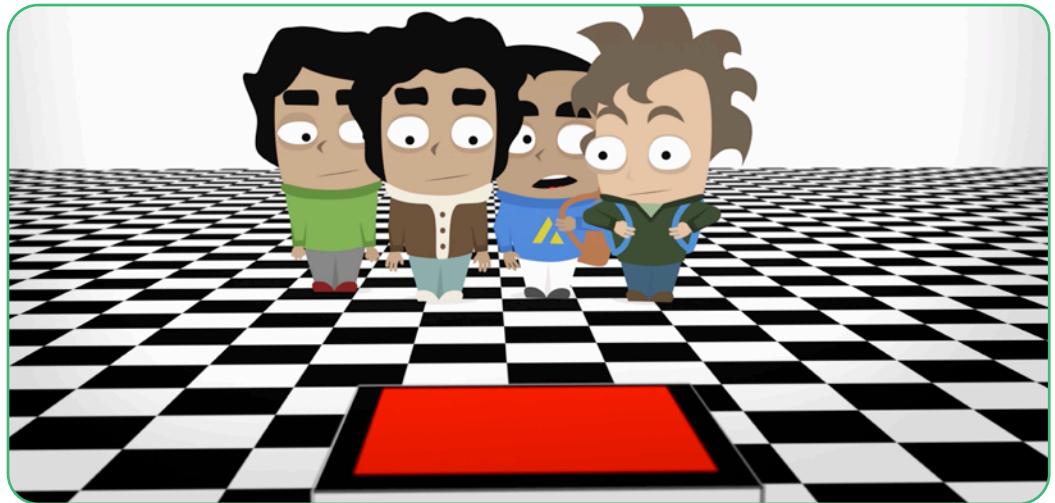

DE ONTMOETING MET SACRALE/ HEILIGE TEKSTEN: GEWELDDADIGE TEKSTEN

MODULE TWEE

DE ONTMOETING MET SACRALE/HEILIGE TEKSTEN: GEWELDDADIGE TEKSTEN

2.1 INLEIDING VAN HET VIDEOFRAGMENT

Figuur 2.1
De videoclip

Anwar is 16. Hij raakt ontmoedigd omdat hij geen studentenjob kan vinden en vermoedt dat het te maken heeft met zijn islamitische naam en woonplaats (Molenbeek, Brussel). Shahid probeert hem te overtuigen en hij probeert niet-moslims als vijand te bestempelen. Hij gebruikt hiervoor een gedeelte van een citaat uit de Koran. Hij gelooft dat het vers geweld tegen niet-moslims rechtvaardigt en probeert zijn vrienden ervan te overtuigen dat het vers geen contextualisering nodig heeft.

Maar Anwar is niet overtuigd. Hij laat zijn vrienden Shahid en Pieter-Jan een nieuwe applicatie zien die helpt om de Koran beter te begrijpen. Het wordt de nummer één onderzoeksapplicatie. Het heeft ook een veiligheidsscreener op basis van de Odin-software om interpretatierisico's van welke aard dan ook te voorkomen. De knapste brains van de wereld hebben aan deze AI-oplossing gewerkt, dus het zou hen moeten kunnen helpen de Koran in zijn context te begrijpen.

2.2 TEKSTEN OVER GEWELD

2.2.1 IS DE KORAN EEN GEWELDDADIGE TEKST?

Bij het lezen van de Koran is het belangrijk om jezelf af te vragen met welke doeleinde je dit doet. Het standpunt dat je vervolgens inneemt verschilt ook van persoon tot persoon.

We beperken ons tot de drie volgende doeleinden:

1. Begrijpen wat er in de Koran staat.
2. De lezer wil enkel de tekst lezen en memoriseren
3. De lezer wil enkel Allah herdenken oftewel *Dhikr*.

Figure 2.2

Source: © BillionPhotos.com / Adobe Stock

2.2.2 BEGRIJPEN WAT ER IN DE KORAN STAAT

Bij dit doel is het belangrijk om de theologische regels van de interpretatie toe te passen.

Wanneer we van interpretatie spreken, moeten we rekening houden met 3 actoren:

1. Lezer
2. Auteur
3. Plaats

De Lezer: de lezer is vanzelfsprekend een mens met gevoelens, een bepaalde achtergrond en levenservaring. Deze gevoelens, achtergrond en levenservaring spelen allemaal een rol bij het lezen. Als je een tekst wilt begrijpen, moet je altijd rekening houden met wie de auteur van de tekst is, de plaats en de context.

De auteur schrijft de tekst met een specifieke boodschap. Dit is ook het geval met de Koran. Het is dan aan de lezer om aan de hand van interpretatieregels (of hermeunitiek) de achterliggende boodschap van de Koran achter te halen.

De plaats of tijdsgeest heeft een impact op het begrijpen van de tekst. Daarom is het belangrijk om rekening te houden met de plaats waarin de tekst is geschreven.

Lees het onderstaande voorbeeld om je daar iets concreter bij te bedenken:

Een leerkracht uit België ging in het kader van een uitwisselingsproject 2 maanden lesgeven in een arm dorp in Burundi. De eerste les ging over het gezin en de samenleving. De leerkracht projecteerde een afbeelding. Op de afbeelding is er een grote villa met een mooie, grote tuin en een kleine kooi met kippen te zien.

De leerkracht vroeg: "Wat zien jullie?"

De meeste leerlingen gaven het volgende antwoord: "Kippen."

De leerkracht vond dit antwoord vreemd. De leerkracht vroeg na de les een verklaring voor het gegeven antwoord. De leerling antwoordde: "De meeste leerlingen uit de klas zijn arm en hebben honger."

Figure 2.3
Source: © GraphicsRF /
Adobe Stock

Dit voorbeeld leert ons dat de gevoelens en achtergronden van de leerlingen een invloed hadden op hoe ze naar de prent keken. De leerlingen hadden honger (gevoelens) en ze leefden in een arm dorp (de achtergrond). Ze zijn niet vertrouwd met de stijl van het huis dat afgebeeld

staat in de prent. Iedereen merkt op wat voor hem of haar belangrijk is. De leerlingen vinden voedsel belangrijk omdat ze honger hebben dus kozen zij voor de kip. Een kip betekent voor hen voedsel.

De leerkracht vanuit zijn eigen perspectief gekozen voor die afbeelding. Hij beschouwt wat er op de afbeelding staat als heel normaal. Hij komt uit een welvarend land, waar huizen vrij groot zijn en meestal een tuin hebben.

Figure 2.4
Source: © Brett /
Adobe Stock

Het probleem van misinterpretatie doet zich ook voor wanneer men in de Koranteksten over geweld leest. De Koran is tot stand gekomen in een specifieke context en tijdsgeest. Elke deeltje van de Koran heeft zijn reden van openbaring. Elke lezer die de Koran leest, heeft ook een eigen achtergrond. Een jihadist die op zoek gaat naar geweld in de Koran zal dat er dan ook in terugvinden. Iemand die belang hecht aan dieren zal op zijn beurt overwegend passages opnemen die dieren handelen. Elke persoon zal een tekstfragment terugvinden en in gedachten opslaan over zaken die hem interesseren. Bij het lezen van de Koran zijn de interpretatieregels van groot belang. Dat wil zeggen dat je niet alles zomaar op jouw eigen manier kan interpreteren.

Je moet alle Koranverzen bij elkaar brengen. Ze zijn een geheel waarin je een chronologische lijn in moet trachten te ontdekken. Daarnaast moeten we eveneens rekening houden met twee periodes waarin de Koranverzen zijn geopenbaard: de Medinische periode en de Mekkaanse periode.

Het probleem van misinterpretatie doet zich ook voor wanneer men Koranverzen over geweld op een selectieve manier leest. Je mag niet selectief gewelddadige verzen oppikken om ze letterlijk te interpreteren. Het is belangrijk om gewelddadige passages te situeren in de maatschappelijke context waarin ze zijn ontstaan. Gewelddadige Koranverzen verwijzen naar situaties die ten tijde van de openbaring van de verzen zijn gebeurd in een samenleving die anders functioneerde. Die samenleving was een tribale samenleving die niet vergelijkbaar is met onze hedendaagse context.

2.2.3 SELECTIEF LEZEN

Figure 2.5
Source: © Bits and Splits
Adobe Stock

Je mag niet selectief gewelddadige verzen oppikken om ze letterlijk te interpreteren. Het is belangrijk om gewelddadige passages te situeren in de maatschappelijke context waarin ze zijn ontstaan. Gewelddadige Koranverzen verwijzen naar situaties die ten tijde van de openbaring van de verzen zijn gebeurd in een samenleving die anders functioneerde. Die samenleving was een tribale samenleving die niet vergelijkbaar is met onze hedendaagse context.

2.2.4 CONTEXTUELE BENADERING

De Koran op zich is niet gewelddadig, ondanks dat er passages zijn die over geweld, dood en vernieling gaan. In het volgende gedeelte zullen we het uitgebreid hebben over hoe geweld in zijn context moet worden begrepen.

“En doodt hen, waar jullie hen ook aantreffen, en verdrijft hen waar zij jullie hebben verdreven.”¹

Jihadisten gebruiken dit vers uit de Koran om hun gewelddadige daden te rechtvaardigen. Op het eerste zicht komt dit vers heel gewelddadig over. Het beveelt moslims om ongelovigen te doden.

Een jihadist legt de focus enkel op dit soort verzen. Dit vertelt ons meer over de manier waarop hij de Koran leest. Zoals we al in het vorig hoofdstuk hebben besproken leest de lezer een tekst samen met zijn gevoelens, achtergrond en levenservaringen. Een jihadist selecteert Koranverzen die gewelddadig zijn om zijn eigen gewelddadige overtuiging en zelfs daden te legitimeren.

Deze manier van lezen doet de Koran onrecht aan. De plaats en context en de intentie van de auteur oftewel Maqsd Ashari is van essentieel belang om de Koran te begrijpen. Het vers: “En doodt hen, waar jullie hen ook aantreffen, en verdrijft hen waar zij jullie hebben verdreven?” is geopenbaard in Medina. De verzen van Medina zijn contextueel gebonden. Het is belangrijk om de specifieke context van Medina te bestuderen.

Figure 2.6
Source: © Yabresse /
Adobe Stock

De moslims in Medina waren destijds gevlucht uit Mekka. Hun vijanden konden hen op elk moment aanvallen. Om te overleven moesten ze sterk op hun hoede zijn. Dit vers staat moslims toe om hun vijanden te doden indien hun vijanden hen eerst zouden aanvallen.

¹ <https://koran.nl/soera-2-al-baqarah-de-koe/> (toegang 17/08/2020)

Dit vers staat moslims toe om hun vijanden te doden indien hun vijanden hen eerst zouden aanvallen. Verschillende moslimtheologen zoals Taher Ibn Ashour en Ibn Khatir delen deze interpretatie van zelfverdediging.

Ibn Khatir verklaart het volgende over de betekenis van het vers: "Focus u op hun strijd en verdrijf hen van het land waarvan ze jullie hebben verdreven, net zoals zij zich focussen op jullie verdrijving"⁴. Het vers speelt zich duidelijk af in een oorlogscontext en vanuit een verdedigende positie.

2.2.5 OEFENINGEN

Oefening 1: Invuloefening

Vul de ontbrekende woorden in.

Moslimtheologen - Focus - Gevoelens - Gewelddadige daden – Medina -
Overtuiging

“En doodt hen, waar jullie hen ook aantreffen, en verdrijft hen waar zij jullie hebben verdreven?”

Jihadisten gebruiken dit vers uit de Koran om hun te rechtvaardigen. Op het eerste zicht komt dit vers heel gewelddadig over. Het beveelt moslims om ongelovigen te doden.

Een jihadist legt de enkel op dit soort verzen. Dit vertelt ons meer over de manier waarop hij de Koran leest. Zoals we al in het vorig hoofdstuk hebben besproken, leest de lezer een tekst samen met zijn, achtergrond en levenservaringen.

Een jihadist selecteert koranverzen die gewelddadig zijn om zijn eigen te legitimeren.

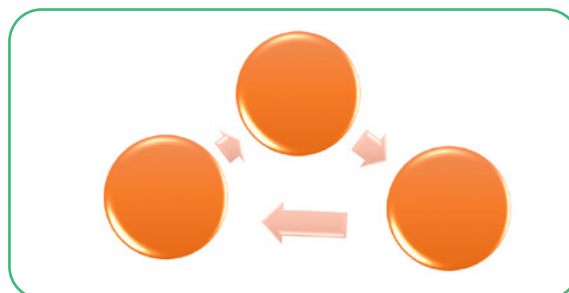
Deze manier van lezen doet de Koran onrecht aan. De plaats, de context en de intentie van de auteur oftewel *Maqsad Ashari* is van essentieel belang om de Koran te begrijpen.

De verzen van zijn contextueel gebonden. Het is belangrijk om de specifieke context van Medina te bestuderen.

De moslims in Medina waren in die tijd gevlucht uit Mekka. Hun vijanden konden hun elk moment aanvallen. Om te overleven moesten ze extreem op hun hoede zijn. Dit vers staat moslims toe om hun vijanden te doden indien hun vijanden hen eerst zouden aanvallen. Verschillende zoals Taher Ibn Ashour en Ibn Khatir delen deze interpretatie.

Oefening 2: Schema Aspecten

Bij het lezen van een tekst moeten we rekening houden met drie aspecten. Vul het onderstaande schema aan:

2.3 DE JIHAD

2.3.1 DE OORSPRONKELIJKE BETEKENIS VAN JIHAD

Jihad' is een term die vaak verkeerd wordt geïnterpreteerd door zowel jihadisten als islamcritici. Beide partijen interpreteren de term op een gewelddadige manier. Het zelfstandig naamwoord jihad komt van het woord jahada. Het betekent 'inspanning' of jhud. Oorspronkelijk ging het om de inspanning die moet worden geleverd om een doel te bereiken. Men kan dit duidelijk afleiden uit een vers uit de Koran: "Als zij (de ouders) er echter op aandringen (djahada) om andere Goden naast mij te aanbidden..."²

Het concept 'heilige oorlog' bestaat niet in de islam. Voor de term oorlog wordt de term qitaal (strijd) gebruikt. De term jihad als heilige oorlog vertalen of uitleggen is dus verkeerd.

2.3.2 HOE MOETEN DE VERZEN IN DE KORAN GEÏNTERPRETEERD WORDEN?

Vers 191 van soerah albaqara wordt vaak misbruikt door zowel jihadisten als islamcritici. De ene groep wil geweld rechtvaardigen, de andere groep wil daarmee de islam neerzetten als een gewelddadige godsdienst.

Op het eerste zicht zegt het eerste vers dat moslims de meergoden-dienaars of niet-moslims mogen doden. Laten we het vers bestuderen aan de hand van de volgende aspecten:

- a. Context van het vers
- b. Soort vers
- c. Reden van openbaring

Figure 2.7
Source: © zef art /
Adobe Stock

² <https://koran.nl/soera-29-al-ankabut-de-spin/> (toegang 17/08/2020).

a. Context van openbaring

Dit vers werd tijdens een oorlog tussen moslims en niet-moslims uit Mekka geopenbaard. Zoals eerder vermeld is de gehele context waarin het vers tot stand is gekomen van essentieel belang. De nog jonge moslimgemeenschap was zwak. Ze hadden weinig kans op overleven. De profeet nam politieke en militaire beslissingen vanuit zijn functie als leider om zijn gemeenschap te beschermen.

b. Soort vers

“En doodt hen, waar jullie hen ook aantreffen, en verdrijft hen waar zij jullie hebben verdreven.”

Vers 191 van soerat albaqara is een Medinees vers. Medinese verzen zijn meer gedetailleerd van aard en context gebonden. Met andere woorden, dit vers mag niet buiten de context begrepen worden en moet in het licht van Mekkaanse verzen worden geplaatst, die de nadruk op rechtvaardigheid leggen.

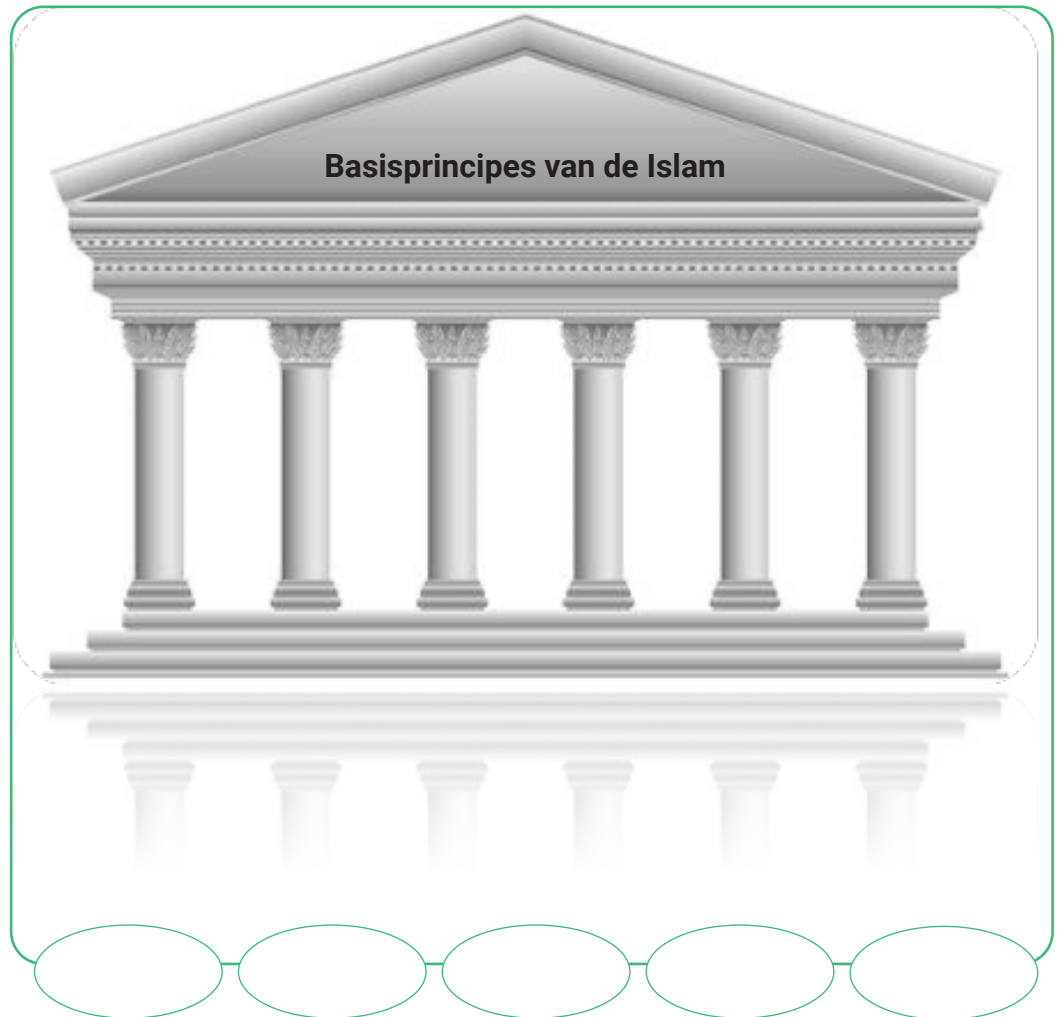
c. Reden van openbaring

Reden van openbaring of *Asbāb an-nuzūl* (mv.) betekent de oorzaken of redenen waarom een vers werd geopenbaard. Dit heeft betrekking op gebeurtenissen die zich voordeden in de tijd van de profeet waarop de Koran met een antwoord reageerde.

De reden van openbaring van vers 191 van soerah albaqara is dat de moslims van Medina een verdrag hadden gesloten met de Mekkanen. Er was spanning tussen de verschillende partijen. Toen de Mekkanen het verdrag hadden geschonden gaf de Koran toestemming aan de moslims om oorlog te voeren met de Mekkanen. Hierdoor konden de moslims zichzelf verdedigen en zichzelf beschermen tegen een ondergang.

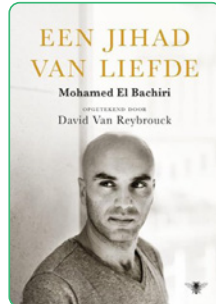
OEFENING 1:

Vul de basisprincipes van de islam in die geopenbaard zijn in Mekka.

OEFENING 2: Jihad van de liefde.

Toon de leerlingen de video “De jihad van de liefde”
(Link: <https://www.youtube.com/watch?v=clkzGkyqzoo>)
Laat ze vervolgens de onderstaande vragen beantwoorden.

Mohamed El Bachiri is een Marokkaanse Belg, moslim en Molenbekenaar. Hij verloor zijn vrouw Loubna Lafquiri, tijdens de aanslagen op 22 maart 2016 in Brussel. Mohamed bleef achter als weduwe met drie jonge kinderen. Zijn pleidooi in het tv-programma ‘De Afspraak’ werd het meest bekeken filmpje ooit op de Vlaamse televisie.

Figure 2.9
Source: © [Goodreads](#)

1. Wat deed Mohamed El Bachiri oproepen tot de jihad tijdens een avond in een Molenbeekse kerk?

2. Wat bedoelt Mohamed met: “Ik roep jongeren op tot jihad”?

3. In de Koran staat er: “la ikraha fi dine” Wat betekent dit?

4. Mohamed heeft het over ‘De zoektocht naar de waarheid’. Welk pad heeft hij gekozen?

5. Hoe kijkt een humanistische moslim naar de Koran?

6. Waarmee sluit Mohamed zijn pleidooi af?

OEFENING 3: Open brief aan Al-Baghdadi.

120 islamitische geleerden hebben een open brief geschreven die gericht is naar Al Baghdadi (de leider van IS). Ze leggen hem haarfijn uit waarom de ideologie van IS tegen de basisprincipes van de islam ingaat

Laat de leerlingen de brief lezen en vervolgens de onderstaande vragen beantwoorden.

Samenvatting van de brief aan de kalief Al-Baghdadi

1. Een fatwa

Het is in de islam verboden om een fatwa [religieus decreet] uit te vaardigen zonder hiertoe de vereiste opleiding te hebben. Ook dan moet een fatwa de islamitische theologie volgen zoals deze in de klassieke teksten is vastgelegd.

Voorts is het verboden om [hierbij] slechts enkele of slechts een deel van een vers uit de Qur'an te citeren zonder hierbij de Qur'an als geheel en de ahadit [de overlevering van de daden en woorden van de Profeet] als geheel in acht te nemen inzake het onderwerp in kwestie.

Er bestaan strikte voorschriften voor een fatwa; men mag niet naar eigen believe verzen gebruiken als argument zonder het geheel van de Qur'an en de ahadith in acht te nemen.

2. De taal

Het is in de islam verboden verplichtingen op te leggen zonder grondige kennis van het Arabisch.

3. Simplisme

Het is in de islam verboden om de shari'ah [islamitische wetgeving] te simplificeren en de gevestigde islamitische wetenschap te negeren.

4. Verschillen

[Voor geleerden] is het in de islam toegestaan van mening te verschillen, behalve inzake het fundament van de religie dat alle moslims moeten kennen.

5. De realiteit

In de islam is het verboden om de hedendaagse realiteit te negeren bij het uitvaardigen van decreten.

6. Gij zult niet doden

Het is in de islam verboden om iemand te doden.

7. Ook zult gij niet doden ...

Het is in de islam verboden om gezanten, ambassadeurs en diplomaten te doden; dus ook om journalisten en hulpverleners te doden.

8. De jihad

De jihad [heilige oorlog] mag alleen ter verdediging gevoerd worden. Ook dit is verboden zonder een legitieme aanleiding, zonder een rechtmatig doel en zonder de gedragsregels in acht te nemen.

9. Ongelovigen

Het is in de islam verboden om iemand tot ongelovige (niet-moslim) te verklaren, tenzij hij of zij dit ongeloof publiekelijk bekendmaakt.

10. Gij zult niet ...

In de islam is het verboden om christenen of andere mensen met een [Heilig] Boek op enigerlei wijze schade aan te brengen of te mishandelen.

11. De Yazidi's

[Spreek uit: 'Jezidi's'; schrijf 'Yazidi's'] Het is verplicht de Yazidi's te zien als mensen met een Heilig Boek.

12. Slavernij

Het is in de islam verboden de slavernij opnieuw in te voeren. Hierover bestaat een wereldwijde consensus.

13. Bekeren

Het is in de islam verboden mensen tot bekering te dwingen.

14. Vrouwen

Het is in de islam verboden om vrouwen hun rechten te onthouden.

15. Kinderen

Het is in de islam verboden om kinderen hun rechten te ontnemen.

16. Straffen

Het is in de islam verboden om gerechtelijke straffen uit te voeren zonder daarbij de juiste procedures in acht te nemen inzake rechtvaardigheid en barmhartigheid.

17. Martelen

Het is in de islam verboden om mensen te martelen.

18. De overledenen

Het is in de islam verboden om een stoffelijk overschot te misvormen.

19. God

Het is in de islam verboden om aan God enig kwaad toe te schrijven.

20. De graven

Het is in de islam verboden om de graven en tomben van profeten en hun metgezellen te vernietigen.

21. Opstandigheid

Het is in de islam verboden om in opstand te komen om welke reden dan ook, uitgezonderd expliciet ongeloof van de wetgever en het verbod om te bidden.

22. Het kalifaat

Het is in de islam verboden om een kalifaat te stichten zonder instemming hiermee van alle moslims.

23. De staat

Het is in de islam toegestaan loyaal te zijn aan iemands natie of staat.

24. Emigreren

Sinds het overlijden van de Profeet verplicht de islam niemand waar dan ook naartoe te emigreren

Vragen:

1. Welke punten gaan over geweld?

2. Welke punten gaan over rechten?

3. Welke punten gaan over vrijheid?

2.4 SHARIA

2.4.1 INLEIDING SHARIA

Veel mensen associëren de term 'sharia' met onrecht, harde wetgeving en brutale afstraffingen zoals vrouwenonderdrukking, lijfstraffen etc.

Dat komt doordat de media, bepaalde politici en jihadisten de term te pas en te onpas gebruiken. **Maar gebruiken ze de term wel correct?**

De betekenis van de term 'sharia' betekent meer dan enkel islamitische wetgeving. Het bevat niet enkel wetgeving maar o.a. ook rituelen, geloofsleer en filosofie. Het is fout om de vertaling van de 'sharia' enkel te beperken tot 'islamitische wetgeving'.

Sharia is geen wetgeving die strikte regels bevat. Er bestaat geen boek over de 'sharia' die islamitische wetten bevat zoals dat wel het geval is met het Belgische wetboek. Alle boeken over islamitische fiqh zijn individuele interpretaties van de Koran en de Soenna.

Figure 2.10
Source: © David Carillet /
Adobe Stock

2.4.2 OORSPRONKELIJKE BETEKENIS VAN DE TERM 'SHARIA'

Wat betekent 'sharia' nu eigenlijk?

De Arabische term 'sharia' betekent oorspronkelijk het pad dat naar het water leidt. Het gaat hier niet over een waterput waaruit je water moeten halen, maar wel de weg of stroming die je moet volgen om een vruchtbare plaats te vinden of een plek waar water naar toe stroomt.

Water staat voor leven. Dat betekent dat 'sharia' de weg is die gevolgd moet worden om de natuur van de mens te beschermen. De natuurlijke aanleg van de mens moet beschermd worden en automatisch zal dit leiden tot een rechtvaardigere en vreedevolle samenleving. Helaas wordt deze term vaak verkeerd geïnterpreteerd en begrepen.

Figure 2.11
Source: © pierluigipalazzi
Adobe Stock

OEFENING 1: Sharia

De leerlingen beantwoorden de onderstaande vragen.

1. Wat betekent sharia?

2. Met wat wordt sharia vaak geassocieerd?

3. Wat gebeurt er met de samenleving als de mens zijn menselijke natuur beschermt?

OEFENING 2: De sharia boven de wet'.

Lees een deel van het artikel van theoloog Jonas Slaats en zet een kruisje in de gepaste kolom.

De sharia staat boven de wet:

"De *sharia* is helemaal geen reeks van wetten die netjes neergeschreven staan in de Koran of een ander boek. Je kan m.a.w. geen bibliotheek binnenlopen om er de sharia uit het rek met 'religieuze regels' te halen.

Als concept verwijst het woord '*sharia*' louter naar het idee dat er de goddelijke principes zijn die het leven ondersteunen en dat er uit die principes een ethische richtlijn voortvloeit. Anders gezegd: als er een God is, dan zal die God waarschijnlijk van mensen verwachten dat ze zich op een bepaalde morele manier gedragen. Evidente voorbeelden daarvan zijn: niet moorden, niet stelen, zo mededogend mogelijk zijn, bepaalde rituelen onderhouden, etc.

Allerhande geleerden discussieerden steeds weer over de precieze manier waarop God wil dat mensen zouden leven.

Handen afhakken en de guillotine

Dus néén, het is niet zo dat ‘handen afhakken van wie gestolen heeft’ een eeuwige regel is van een vast gebeitelde sharia waaraan elke moslim zich houdt. Wanneer zo’n regel wordt uitgesproken, gaat dat louter om enkele geleerden die in bepaalde contexten tot de conclusie kwamen dat dit een correcte regel was vanuit hun overtuigingen rond

Figure 2.12
Source: © Emilio Ereza /
Adobe Stock

(door God gewilde) rechtvaardigheid in de samenleving. Dat verschilt weinig van, bijvoorbeeld, het feit dat het juridische apparaat in Frankrijk tot in de jaren zeventig de doodstraf door middel van de Guillotine goedkeurde. Het was er een regel die voortkwam uit oude overtuigingen rond (door de laïciteit gewilde) rechtvaardigheid in de samenleving.

Maar net zoals die doodstraf door guillotine kon worden stopgezet omwille van veranderende ideeën, kan de interpretatie van islamitische geleerden tegengesproken en gewijzigd worden. Wat de ene correct vond, vindt de andere niet gerechtvaardigd en sommige regels die in theorie misschien wel aanvaard werden, werden in praktijk niet altijd gevolgd”³.

Zet een kruisje in de gepaste kolom

	Ja	Nee
Is de <i>sharia</i> een reeks van wetten die in de Koran staan?		
Verwijst de <i>sharia</i> naar goddelijke principes die het leven ondersteunen?		
Is handen afhakken van wie gestolen heeft een eeuwige regel?		
Mag men de interpretatie van islamitische geleerden tegenspreken?		
Bleef men doorheen de geschiedenis discussiëren over de precieze invulling van de <i>sharia</i> ?		

³ Jonas SLAAS, de sharia staat wel boven de wet, in Knack, 18 februari 2017.

2.5 WOORDENLIJST

At-tawheed

Synoniem voor monotheïsme of het geloven in één god.

Ayat As Sayf

De verzen van het zwaard. Dit zijn verzen die gewelddadige van aard zijn.

Dhikr

Het herdenken van God

Fiqh

De kennis van de islamitische praktische voorschriften. In principe betekent fiqh in eenvoudige termen dat elke moslima of moslim middels studie van dit onderwerp kennis en inzicht krijgt over het begrijpen en toepassen van islamitische regels en het inschatten van de consequenties hiervan.

Hadith

Al wat aan de profeet Mohammed vzmh wordt toegeschreven van zowel woorden, daden, stilzwijgende goedkeuringen, uiterlijke kenmerken en innerlijke kenmerken.

Jihad

Het komt van het woord 'djahada' dat inspanning betekent. Oorspronkelijk ging het om de inspanning die moet worden geleverd om een doel te bereiken.

Maqsad Ashari

Doeleinden van de islam.

Sharia

De weg die men moet volgen om tot een rechtvaardige en vredevolle samenleving te komen

Tafsir

Interpretatie van de Koran door islamitische geleerden

Foto: © Annie Spratt | Unsplash

2.6 TRANSCRIPTIE VAN DE VIDEO

We zien mijnheer Roberts voor de klas staan

Mr Roberts: Vanmiddag wil ik het hebben over goede communicatie. We gaan spreken over het belang van taalvaardigheid. Door taalvaardig te zijn, kan je op een respectvolle manier leren argumenteren. Dit voorkomt lastige situaties die soms zelfs kunnen uitmonden tot geweld.

Sarah: Whispers: Zoals deze jongens in Molenbeek.

Ahmed: Wat zei je?

Sarah: ik zei niets. Nu de leraar het toch over geweld heeft, wil ik mijn mening geven. Ik heb op internet gelezen dat de Koran geweld tegen niet-moslims rechtvaardigt, klopt dat? Als dat het geval is, vind ik het heel eng om naast 1 te zitten.

Ahmed: Euh ... oh kom op ... Wat heb je tegen mij? Wat wil je?

Mr. Roberts: Oké, dit was duidelijk helemaal niet de bedoeling van deze les. Je moet elkaar respecteren.

Sarah: Kunt u ons meer uitleg geven, meneer Roberts? Dit was een echte vraag.

Mr. Roberts (aarzelt duidelijk): Euh ... Ik weet het niet, Sarah, laat me erover nadenken. Ik zal daar nog op terugkomen. Maar ondertussen moet je stoppen met Ahmed te pesten en de klas lastig te vallen, anders krijg je strafstudie!

2. PARK

We zien Ahmed en Pieter-Jan het park oversteken terwijl ze naar huis lopen.

Ahmed: Sarah was weer lastig aan het doen tegen mij.

Pieter-Jan: Ja ik weet het. Ze moet echt stoppen met haar gemeen gedrag.

Een groep volwassenen zit een bankje. Pieter-Jan en Ahmed stappen voorbij en we horen ze tegen elkaar zeggen.

Shadid: Nee maar serieus, we weten allemaal waarom de kantoren je niet terugbellen. Verander je naam in Tim, ik garandeer je dat je volgende week een studentenjob hebt. Uw Arabische naam is een probleem en het feit dat we in een plaats als Molenbeek wonen ... Ze kunnen ons gewoon niet uitstaan ...

Anwar: Ik weet het niet ... Mijn vader is een voorbeeld van hoe het allemaal kan lukken, niet? En hij zei dat focussen op 'ons versus zij' ons niet verder zal helpen in het leven. En kijk waar hij nu staat, hij is een advocaat in een respectabel kantoor ...

Ahmed: Anwar, ben jij dat?

Anwar kijkt op naar Ahmed.

Anwar: Ah Salam Ahmed! Wow je bent gegroeid! Het moet 2 jaar zijn geweest of zoiets dat ik je niet heb gezien. Shadid, dit is Ahmed, de zoon van mijn vaders vriend Haroon.

Shadid: Salam!

Ahmed: Salam!

Pieter-Jan (aarzelend): Hey jongens.

Shadid keert zich een beetje af als hij ziet dat Pieter-Jan ook bij de groep komt.

Ahmed: Ik hoorde dat jullie bezig waren over Karim, toch?

Anwar: Ja, mijn vader. Ik weet gewoon niet hoe ik zal kunnen bereiken wat hij allemaal heeft bereikt maar ik zou graag in zijn voetsporen treden en een gerespecteerde advocaat worden. Maar ik kan geen lening krijgen om naar de universiteit te gaan, ik vind maar geen studentenkot en laat staan dat ik een domme studentenjob vinden.

Shadid: Kijk Anwar, ik verzin dit 'wij versus zij' niet. Het staat ook in de Koran. "En dood ze waar je ze ook vindt en verjaag ze waar ze je ook hebben uitgezet ...", staat de Koran. Voor zover ik me herinner, is het in Surat Baqarah.

Ahmed: Wauw, dat lijkt een beetje gewelddadig.

Pieter-Jan: Ja, ik voel hetzelfde. Gaat niet elke religie over vrede?

Shadid: Ik dacht altijd hetzelfde. Maar dit is iets dat ik onlangs op internet tegenkwam.

Anwar: Kalmeer Shadid. Ik denk dat zowel jij als Pieter-Jan gelijk hebben over religie. Ik denk dat we een probleem hebben met het correct interpreteren van de religieuze teksten. Ik heb een idee. Er is een nieuwe applicatie die, denk ik, ons kan helpen de Koran beter te begrijpen. Het heeft ook een veiligheidsscreener op basis van de Odin-software om interpretatierisico's van welke aard dan ook te vermijden. De slimste koppen van de wereld hebben aan deze AI-oplossing gewerkt, dus het zou ons moeten kunnen helpen!

3. APPLICATIE

Anwar haalt zijn telefoon tevoorschijn en iedereen kijkt op zijn scherm. Hij opent de applicatie 'the Vault of Knowledge' en er verschijnt een klein introductiescherm.

Vervolgens verschijnt er een scherm 'voor de interactieve ervaring is een update nodig'.

Anwar: Oh wacht, het heeft een update nodig.

Ahmed (Lacht een beetje): Is het niet een beetje raar dat een app met oude teksten een update nodig heeft?

Anwar: Het gaat niet alleen om oude teksten! Het gaat om veel meer! Laten we eens een kijkje nemen.

Op het scherm zien we een afbeelding van een kluis en een tekst die ook wordt gezegd:

Vault: 'Een plaats voor iedereen die verlichting en begeleiding naar kennis nodig heeft, uw vinger op het scherm voor een interactieve ervaring'

De vier jongens leggen hun vinger op de telefoon en een fel licht begint te schijnen vanuit de telefoon. Ze worden overspoeld door licht.

Anwar: Woooooow ... Deze nieuwe update is krankzinnig!

Shadid: Inderdaad, ik kan mijn ogen niet geloven, waar zijn we?

Ahmed: Dit is ongelooflijk ...

Pieter-Jan: Wauw dat licht.

Vault: Typ uw vraag in ... Typ uw vraag in ... Typ uw vraag in ...

Ahmed: Ik denk dat we een vraag moeten stellen.

Anwar: Laten we dat dan doen!

Shadid: Oke, ik zal bewijzen dat het in de koran staat! Laat ons alstublieft het vers zien dat in feite zegt: "En dood ze waar u ze ook vindt en verdrijf ze waar ze u ook hebben verdreven ..."

De tekst die je hebt geciteerd, maakt deel uit van het 191e vers in hoofdstuk Baqarah.

Shadid: Zie je! We zijn eigenlijk heel tolerant in vergelijking met wat de koran ons zegt te doen.

Kluis: GEVAAR... .GEVAAR... .GEVAAR... .GEVAAR....

De kluis begint te trillen en er klinkt een alarm. Er is een aardbeving en dan staat alles ineens stil. Een groot rood schaarbord verscheen op de kluis.

Ahmed: Wat is er net gebeurd?

Anwar: Laat me de tutorial eens bekijken.

Anwar pakt zijn telefoon.

Anwar: (Tijdens het zoeken) Hoe u uw vraag kunt stellen, ..., Een rood eeuwig teken, nee,....

Aaah hier is het: 'Wanneer een grote rode schaar op de kluis verschijnt, betekent dit dat deze zin uit zijn context is verwijderd en het rood betekent dat het zelfs gevaarlijk kan zijn!'

Shadid: Echt waar? Dus wat is dan de context?

Pieter-Jan: Je moet de rode schaar erin duwen.

Ahmed: Oké, laten we eens kijken.

Ahmed duwt op de rode schaar en een computerstem begint uit te leggen:

VAULT: Een gevaarlijke 'knippen en kiezen'-benadering van deze passage kan tot geweld leiden. Het deel dat je aanhaalt is slechts een deel van het hele vers 2: 191 dat luidt:

En doodt hen waar jullie hen ook aantreffen en verdrijft hen zoals zij jullie hebben verdreven. En Fitnah is erger dan doodslag. En bestrijdt hen niet bij de Masjid al Harâm (de Gewijde Moskee te Mekkah) totdat zij jullie daar bestrijden; als zij jullie dan bestrijden: doodt hen dan. Zo is de vergelding voor de ongelovigen.

Dit vers kan niet echt worden begrepen als verschillende delen zijn geplukt. Lees voor een beter begrip in context, van 2: 190 tot 2: 195. Allah maakt het alleen duidelijk om alleen diegenen te bestrijden die het eerst tegen hen vechten.

Shadid: Aah, ik zie het nu, het is een soort gevechten uit zelfverdediging?

VAULT: Precies. Bedankt voor het gebruik van de Vault of Knowledge, laat jezelf alsjeblieft snel weer verlichten. De rode schaar wordt groen en verdwijnt dan.

Anwar: We hadden het moeten weten, want "Wie een onschuldig leven doodt, het is alsof hij de hele mensheid heeft gedood", ook een vers in de Koran, in Al-Ma'idah 5:32.

Anwar typt in Al-Ma'idah 5:32 de input van de kluis in!

VAULT: Maakt een vrolijk geluid. Geen misleidend gevaar. Bedankt voor het gebruik van de Vault of Knowledge, laat jezelf binnenkort weer verlicht worden.

Shadid: En dat is het tegenovergestelde van het andere vers ... Ik denk dat een letterlijke interpretatie misleidend kan zijn.

Anwar: Ja, mijn vader vertelde me laatst dat ik moest nadenken over het moment waarop het werd geschreven en ook de context.

Pieter-Jan: Jongens? Waar komen we uit?

Net wanneer Pieter-Jan vraagt of hij weg wil, verschijnt er een bord.

Ahmed: kijk, er staat een bord met uitgangen!

4 EXT PARK

We zien iedereen weer een beetje verbaasd over wat er zojuist is gebeurd.

Iedereen: Wauw! Verbazingwekkend...

Ahmed: Vraag nu de kluis waar we de beste pizza's kunnen vinden?

2.7 BIBLIOGRAFIE

Brief al baghdadi. (z.d.). http://www.tegenwicht.org/64_i_s/brief_aan_de_kalief.htm

H. HUMBERTO, *Islam and Enlightenment*, Baltimore, Maryland, The Johns Hopkins University Press 2012, p 223.

IBN KATHIR, *Tafsir fi 'lum Alquraan*, Beiroet, Dar Al-Koutboub Al'Imiya, 2010.

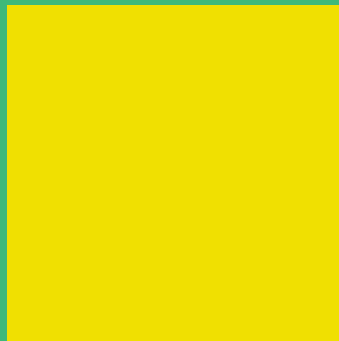
Jihad van de liefde. (2017, 4 januari). <https://www.youtube.com/watch?v=clkzGkyqzoo>

Jonas SLAAS, *de sharia staat wel boven de wet*, in Knack, 18 februari 2017. <https://www.knack.be/nieuws/belgie/de-sharia-staat-wel-boven-de-wet/article-opinion-816391.html>

K. BENHADDOU, *Is dit nu de islam*, Gent, Borgerhoff en Lamberigts, 2016, 135-136.

M. ATTAHAR IBN ASSHOUR, *Tafsir fi 'lum Alquraan*, Tunis, Dar Attounusia Linnashr.

3

DE ONTMOETING MET DE
LEEFOMGEVING: SOCIALE EN
ECOLOGISCHE VRAAGSTUKKEN

MODULE DRIE

SOCIALE EN ECOLOGISCHE VRAAGSTUKKEN

3.1 INLEIDING VAN HET VIDEOFRAGMENT

Figuur 3.1
De videoclip

Jongeren in het hele land moedigen elkaar via sociale media aan om periodiek te demonstreren voor een nieuw klimaatbeleid en sociale rechtvaardigheid. De demonstraties vinden elke maandag plaats vanaf 10.00 uur. Hoewel de meeste demonstranten op dat moment op school zouden moeten zijn, beweren ze dat hun acties een hoger belang dienen. Hoewel veel scholen de demonstranten impliciet hebben ingestemd met afwezigheid bij de acties, zijn ze het niet eens met alle georganiseerde acties.

Het probleem is dat veel jongeren te maken hebben met een enorme frustratie over wat zij 'de rijke vervuilende zakenmensen' noemen. Een kleine groep jongeren demonstreert op de opritten van rijke mensen.

In dit scenario willen we jongeren bewust maken dat er constructievere manieren zijn om tot een duurzame oplossing voor het probleem van klimaatverandering te komen, ook verwijzend naar de islamitische visie op dit onderwerp.

3.2 DE SCHEPPING

3.2.1 INLEIDING

De Koran verwijst naar de schepping als khalq. De term khalq is verbonden met de natuur en het universum en komt in 261 Koranverzen voor. Zoals bijvoorbeeld in soerat Al-Baqara vers 29: *“Hij is Degene Die voor jullie alles geschapen heeft wat op aarde is. Toen reikte Hij over de hemel en maakte zeven hemelen en Hij is de Kenner van alle zaken.”*¹ (Al-Baqara:29)

De Islam richt zich tot alle onderdelen van de schepping, waaronder ecologie. Uit het geheel van Koranverzen gaat 1/8 ervan over het onderwerp ‘ecologie, milieu en natuur’. De mens heeft tenslotte als taak gekregen om het evenwicht van Allah’s schepping te behouden. In soera Arrahman staat: *“..Hij (Allah) heeft de weegschaal (der gerechtigheid) geplaatst. Opdat jullie het evenwicht niet verstoren. En Hij houdt de weegschaal in evenwicht met rechtvaardigheid, en breng geen afwijkingen in het evenwicht.”*² (Ar-rahmane: 7,8 en 9)

De visie van de islam op de relatie tussen de mens en ecologie is uitgewerkt in zowel de Koran als de hadieths.³ Hierin wordt meermaals aangespoord tot een duurzame omgang met de natuur en de aarde. Destemeer omdat het volledige universum, waaronder de natuur en de mens, door Allah als eenheid is geschapen. Het is dus aan de mens om die eenheid van natuur en mens te behouden en te respecteren.

Er is een onderling verband tussen alle elementen van de schepping. Ook bracht Allah hier structuur in. Daarom spreken we van een schepping die in balans is of mizan zoals uitgelegd in de Koran: *“De zon en de maan volgen een vastgestelde baan. De sterren en de bomen buigen zich eerbiedig voor hun Heer. De hemelen heeft Hij opgeheven en Hij heeft het evenwicht gebracht. Verstoor het niet, houd de juiste maat en verlies die niet.”*⁴ (Ar-rahmane: 5,6,7,8 en 9)

Figure 3.2
Source: © PRASERT /
Adobe Stock

3.2.2 DE MENS ALS KHALIFA OP AARDE

Naast het ruimer begrip ecologie, besteedt de Koran ook veel aandacht aan het milieu. Ook hier staat centraal dat het de taak van de mens is om het evenwicht in de natuur te behouden en te respecteren. Men spreekt van natuurwetten om erop te wijzen dat Allah met de juiste berekeningen en in alle perfectie de eenheid in de natuur heeft geschapen. Zo staat in soera Al Mulk: *“U ziet in de schepping van de Meest Barmhartige geen onevenwichtigheid.”*⁵ (Al-Mulk:3).

¹ <https://koran.nl/soera-2-al-baqarah-de-koe/> (acces 7.10.2020)

² <https://koran.nl/soera-55-ar-rahman-de-weldadige-de-weldoener/> (acces 7.10.2020)

³ I. M. HOPE, J. YOUNG, islam and ecology, , 2014, p.1.

⁴ <https://koran.nl/soera-55-ar-rahman-de-weldadige-de-weldoener/> (acces 7.10.2020).

⁵ <https://koran.nl/soera-67-al-mulk-heerschappij/> (toegang 27.07.2020).

De interpretatie van de Koran doet ons inzien dat de mens geen beheerser, maar eerder een beheerder of behoeder van de natuur dient te zijn. Daarom wordt de mens beschouwd als rentmeester of khalifa: *“En (gedenk) toen jullie Heer tegen de Engelen zei: “Ik zal op de aarde een khalifa aanstellen.”*⁶ (Al-Baqara:30) De oorspronkelijke betekenis van een khalifa is de verantwoordelijke voor het beschermen van de aarde en haar vermogens.

Figure 3.3
Source: © sarayut_sy /
Adobe Stock

Ook geeft de natuur signalen of ayats wanneer het niet goed gaat. Het is dan aan de mens om daarmee rekening te houden en de natuur nog beter te beschermen. Zoals reeds uitgelegd maakt de mens samen met alle andere scheppingen deel uit van het gehele universum. Toch verschilt

de mens van alle andere scheppingen omdat het beschikt over de rede of het verstand en de vrije wil. Mensen hebben de capaciteit om na te denken over hun handelingen en te kiezen of ze iets al dan niet doen/beschermen/behoeden. In tegenstelling tot dieren die hun instinct volgen, beschikt de mens dus over het verstand om de opgelegde taak tot bescherming van de natuur te begrijpen en uit te voeren.⁷

Concreet betekent khalifa of verantwoordelijke zijn dat je als mens volgende verantwoordelijkheden opneemt:

1. Zichzelf beschermen (spiritueel, biologisch,...)
2. De maatschappij beschermen (de samenleving in het algemeen, de menselijke relaties, de eigen en andere gemeenschap,...)
3. De aarde en haar vermogens beschermen (de natuur, dieren, energiebronnen...)

Indien je als mens die drie zaken steeds voor ogen houdt, draag je bij aan een harmonieus universum.

⁶ <https://koran.nl/soera-2-al-baqarah-de-koe/> (toegang 27.07.2020).

⁷ I. M. HOPE, J. YOUNG, islam and ecology, , 2014, p.1.

3.2.3 OEFENINGEN

Oefening 1: Invuloefening

Vul het schema met het juiste antwoord aan.

Oefening 2

Lees de onderstaande stellingen en zet een kruisje in de gepaste kolom.

STELLING	WAAR	NIET WAAR
1. 1/8 van de Koran gaat over ecologie, milieu en natuur.		
2. Dieren beschikken over de vrije wil. Daarom hebben zij de taak om voor de natuur te zorgen.		
3. Een khalifa is verantwoordelijk voor de bescherming van zichzelf, de maatschappij en de aarde.		
4. De schepping van Allah is niet in balans of mizan.		

3.3 ISLAMITISCHE MILIEU-ETHIEK

3.3.1 MENS EN MILIEU-VERANTWOORD GEDRAG

In het gedeelte over de mens als *khalifa* hebben we reeds stilgestaan bij het feit dat de Koran veel aandacht hecht aan het milieu. Het volstaat niet om enkel de 5 pijlers van de islam na te leven om een goede moslim te zijn. Er bestaan nog andere, ethische regels zoals het respecteren en beschermen van het milieu. Als mens dienen we zuinig om te gaan met de energiebronnen, de natuur zo min mogelijk te vervuilen en een duurzaam en ecologisch gedrag te vertonen. Het zijn die principes van verantwoord gedrag die minstens even belangrijk zijn als de meer bekende gedragspijlers binnen de islam.

In de *hadith* wordt de levensstijl van de profeet Mohammed –vz mh– weergegeven. Ook hierin wordt bevestigd dat de profeet milieu-verantwoord gedrag beschouwde als onderdeel van de authentieke islamitische levenswijze. Bovendien waren de meeste profeten herders wat maakt dat ze zeer veel voeling hadden met de natuur en al wat erin leeft. Hij beval ook de moslims om zorgvuldig om te gaan met de natuur zelfs in moeilijke tijden als oorlog.

Dit wordt benadrukt door Abu Bakr As-Siddiq, een nauwe gezelschapsgenoot en opvolger van de Profeet Mohammed –vz mh–. Hij zei aan een van zijn militaire bevelhebbers: *“Ik adviseer u volgende tien dingen (met betrekking tot de regels van oorlogsvoering). Dood geen*

*vrouwen of kinderen, bejaarden of zieken. Hak geen bomen om of verbrand ze niet, vooral als het fruitdragende bomen zijn. Verniel geen onbewoonde plaatsen. Dood geen dieren behalve voor voedsel. Verbrand geen bijen en drijf hen niet uiteen. Steel niets van de zaken die in beslag genomen werden gedurende de strijd. En handel niet laf.”*⁸ (Al-Muwatta, Volume 21, Hadith 10)

In de Koran wordt de mens herinnerd aan de schoonheid van de natuur. Soera Al Ghashiyah nodigt in verzen 16 tot 18 de mens uitdrukkelijk uit om zich bewust te zijn van de schoonheid van de natuur door het regelmatig te observeren en ervan te genieten: *“Kijken zij dan niet naar hoe de kamelen zijn geschapen? En naar hoe de bergen stevig gegrondvest zijn? En naar hoe uitgespreid de aarde is?”*⁹ (Al-Ghashiyah: 17,18,19,20) Als we de tijd nemen om op een bewuste manier naar de natuur te kijken, zien we inderdaad de grootheid en de schoonheid die het biedt.

⁸ I. MALIK, al-Muwatta, Beiroet, Dar Iyha Attourat Alarabiya, 1985, p. 212.

⁹ <https://koran.nl/soera-88-al-ghashiyah-de-overweldiging/> (acces 7.10.2020).

3.3.2 OEFENING

Oefening 1

Vul de ontbrekende woorden in.

Khalifa – 5 pijlers van de islam – respecteren en beschermen –
ecologisch gedrag – de energiebronnen - milieu

In het gedeelte over de mens als..... hebben we reeds stilgestaan bij het feit dat de Koran veel aandacht hecht aan Het volstaat niet om enkel dena te leven om een goede moslim te zijn. Er bestaan nog andere, ethische regels zoals het.....van het milieu. Als mens dienen we zuinig om te gaan met..... de natuur zo min mogelijk te vervuilen en een duurzaam en te vertonen. Het zijn die principes van verantwoord gedrag die minstens even belangrijk zijn als de meer bekende gedragspijlers binnen de islam.

3.4 MILIEU EN SOCIALE RECHTVAARDIGHEID

3.4.1 ZUINIG OMGAAN MET NATUURLIJKE BRONNEN

In een sociaal rechtvaardige samenleving heeft ieder mens recht op en toegang tot de basisbehoeften. Ecologie en natuur kunnen hieraan gelinkt worden. Denk aan de samenleving waarin eenieder recht heeft op bijvoorbeeld water als basisbehoefte.

In de Koran wordt de cruciale rol van water benadrukt. Water wordt vooropgesteld als bron van het leven en als één van de meest kostbare grondstoffen.¹⁰ Het woord water of ma'a komt meer dan zeventig keer voor in de Koran.¹¹ Zoals bijvoorbeeld:

*"En Allah heeft water uit de hemel gestuurd, en Hij doet de aarde daarmee herleven na haar dood. Waarlijk, in dit is een Teken voor mensen die luisteren."*¹² (An-Nahl:65)

*"Vertel Mij! Hoe denken jullie dan over het water dat jullie drinken? Zijn jullie het die het uit de regenwolken doen neerkomen, of zijn Wij de neerzenders? Als Wij zouden willen dan zouden Wij het tot zout water maken. Waren jullie maar dankbaar!"*¹³ (Al-Waqi'ah: 68,69,70)

Water is essentieel voor het ontstaan en de ontwikkeling van leven. Zo is het noodzakelijk voor onder andere het levensonderhoud van de mens, van de dieren en is het noodzakelijk voor de plantengroei. Bovendien hebben zowel mensen en dieren nood aan drinkwater. Tot slot kunnen wij ons geen

leven inbeelden zonder de mogelijkheid om een douche of een bad te nemen, water staat garant voor reinheid en hygiëne.

Het is duidelijk dat water altijd een cruciale rol zal blijven spelen in het universum. Maar het wordt ook alsmaar duidelijker dat we kampen met de problemen van waterschaarste, droogte,... Water is niet onuitputtelijk en kan op een gegeven moment opgeraken. Het is daarom de verantwoordelijkheid van de mens om watertekorten te voorkomen door zowel langetermijn- als kortetermijnoplossingen te bedenken.

Als khalifa dienen we zuinig om te springen met de energiebronnen en

¹⁰ S. CATOVIC, J. YOUNG, Islamic sacred texts related to water, New Jersey , p.1-5.

¹¹ More examples can be found on: https://www.faithinwater.org/uploads/4/4/3/0/44307383/islamic_sacred_texts-water-greenfaith.pdf

¹² <https://koran.nl/soera-16-an-nahl-de-bijen/> (toegang 27.07.2018).

¹³ <https://koran.nl/soera-56-al-waqi-ah-het-onvermijdelijke/> (toegang 27.07.2018).

Figure 3.6

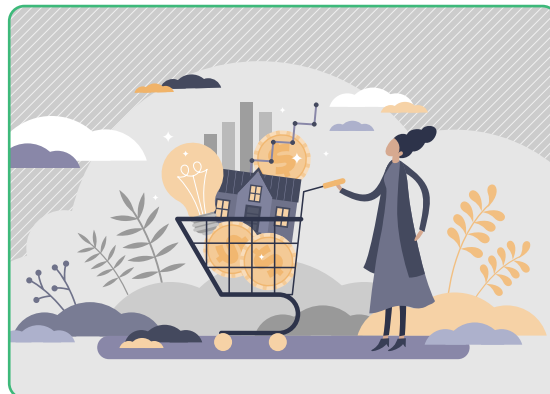
Source: © willyam /
Adobe Stock

3.4.2 RECHTVAARDIG OMGAAN MET NATUURLIJKE BRONNEN

Figure 3.7
Source: © VectorMine /
Adobe Stock

een duurzaam en ecologisch gedrag vertonen. Het zijn die principes van verantwoord gedrag in soera Al Baqarah vers 30 die in de verf worden gezet.

De mens consumeert zeer veel. Heel vaak wordt er meer verbruikt dan we als mens effectief nodig hebben om te overleven, denk aan de voedseloverschotten die na elke maaltijd weer in de vuilbak belanden. Het is belangrijk om een balans te vinden in die consumptie. Zelfs indien er nu nog een overvloed zou zijn aan bepaalde natuurlijke bronnen, zou het niet rechtvaardig zijn om die te verkwisten en onnodig uit te putten.

Overconsumptie zorgt ervoor dat de natuurlijke hulpbronnen worden uitgebuit. Door gebalanceerd te consumeren, bereiken we de doelstelling van de eenheid en instandhouding van de natuur.¹⁴ (Al-A'raf: 31) Die doelstellingen moet een khalifa steeds voor ogen houden.

In de Koran wordt er uitdrukkelijk op gewezen niet te verspillen of overconsumeren. Soera Al A'raf wijst erop dat consumeren uiteraard niet verboden is, maar dat dit met mate moet gebeuren: *"O Kinderen van Adam, kleedt jullie goed en mooi... En eet en drink wat jullie maar willen, maar verspil niet door buitensporigheid. Voorzeker, Hij (Allah) houdt niet van de verkwisters."*¹⁵

Gebalanceerd consumeren zorgt ervoor dat het gemakkelijker is om de natuurlijke bronnen gelijkelijk te verdelen en zo een rechtvaardige consumptiemaatschappij te vormen. Toch zien we dat dit doorheen de jaren alsmaar moeilijker lukt. Indien elk individu bij zijn consumptie enkel aan zichzelf denkt, zal hij/zij geen rekening houden met het feit dat het aanbod van natuurlijke bronnen ook andere mensen, dieren en planten moet voorzien in levensonderhoud. Zo ontstaat een ongelijke en onrechtvaardige verdeling van natuurlijke bronnen. Dit is uiteraard niet wat in de Koran wordt beoogd, integendeel.

¹⁴ S. OZKAYA, Islam en Ecologie: De ecologische ethiek van de islam gezien vanuit de visie op de relatie tussen mens en natuur, Leiden, 2013, p. 14.

¹⁵ <https://koran.nl/soera-7-al-a-raf-de-kantelen/> (toegang 27.07.2020).

Oefening 1

Beantwoord de volgende vragen.

1) Wat kenmerkt een sociaal rechtvaardige samenleving? Geef een voorbeeld:

2) Hoeveel keer komt de term ma'a of water voor in de Koran?

3) Hoe kunnen we de doelstelling van eenheid en instandhouding van de natuur bereiken?

3.5 WOORDENLIJST

Hadtih

Al wat aan de profeet Mohammed vzmh wordt toegeschreven van zowel woorden, daden, stilzwijgende goedkeuringen, uiterlijke kenmerken en innerlijke kenmerken.

Khalifa

Een beheerder op aarde of behoeder van de natuur.

Ratio

Rede, het menselijk denkvermogen om te denken en te begrijpen.

Ayats

Verzen uit de Koran.

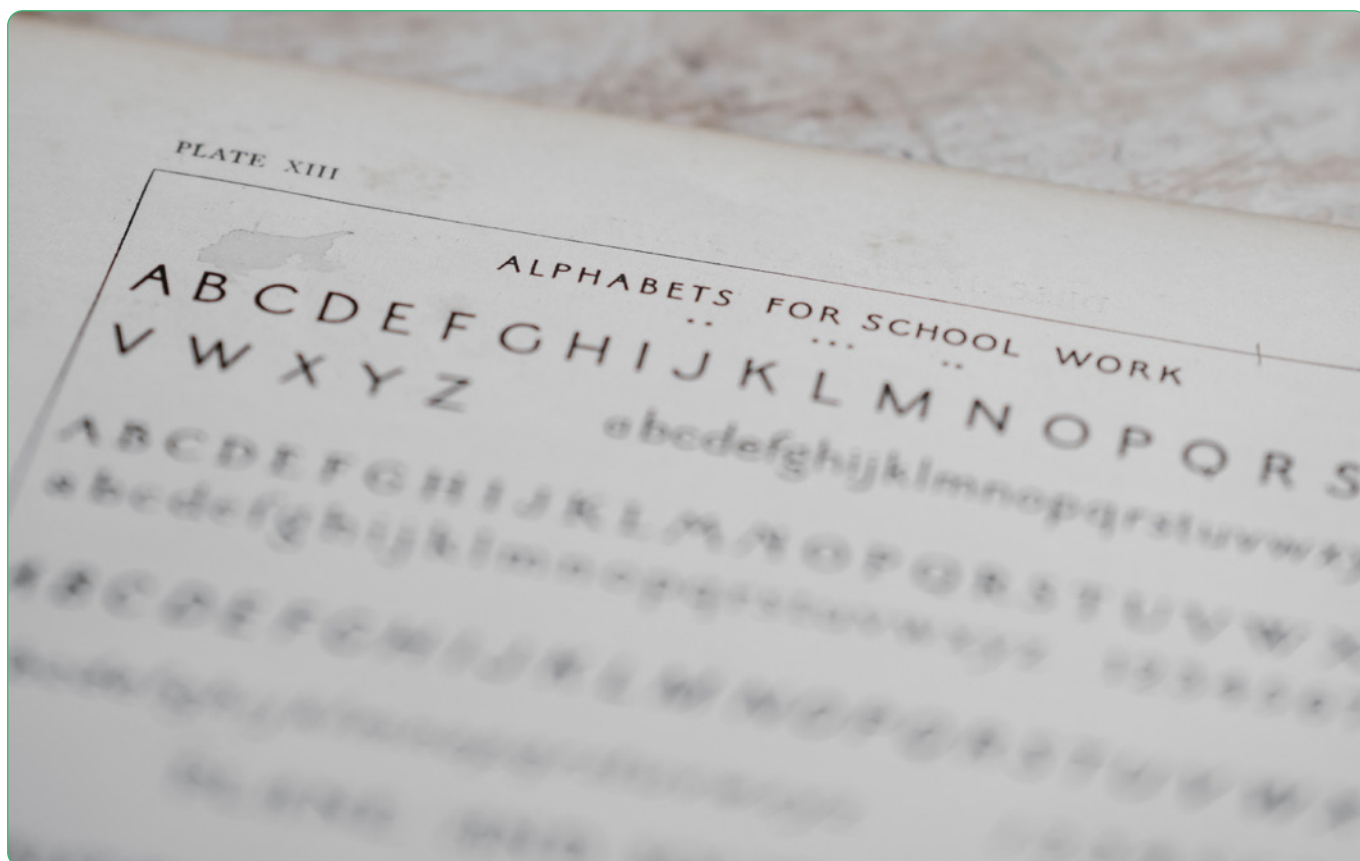

Foto: © Annie Spratt | Unsplash

3.6 TRANSCRIPTIE VAN DE VIDEO

Ahmed en Pieter-Jan kijken naar het nieuws.

Televisie:

Journalist: Jongeren in het hele land roepen elkaar op via sociale media om te gaan demonstreren voor een nieuw klimaatplan en sociale rechtvaardigheid.

De demonstraties vinden iedere maandag plaats, terwijl de meeste demonstranten dan op school horen te zijn.

Ze beweren dat hun acties een groter belang hebben.

Hoewel vele scholen hun goedkeuring hebben gegeven voor de afwezigheid tijdens deze acties, zijn ze het niet noodzakelijk eens met al de acties die worden georganiseerd.

Ahmed: Wat denk jij er van?

Pieter-Jan: Wel, ik denk dat ze vechten voor een goed doel.

Journalist: Het probleem is dat er een enorme frustratie leeft onder de jongeren jegens wat zij de rijke vervuilende zakenmensen noemen.

Een kleine groep jongeren heeft zo betoogd op de oprit van zakenman Tarik Hadid.

Meneer Hadid laat ons zien hoe zijn oprit, tuin en auto's gevandaliseerd werden.

Mr. Hadid: Dit soort vandalisme is contraproductief voor het eindelijke doel om bewustzijn te scheppen rond klimaatverandering. De eigendommen van onschuldige mensen vernielen, gewoon omdat ze actief zijn in de zakenwereld creëert aversie ten opzichte van deze demonstranten en al wat klimaatverandering te maken heeft. Maar ik steun in feite hun doel wel.

Ahmed:

"Oh nee, ik ken deze mensen. Tarik Hadid bidt wekelijks bij ons in de lokale moskee. Die studenten daar bidden er ook. "Ze hadden beter moeten weten."

Pieter-Jan: "Echt?"

Ahmed: Ik begrijp dat Tarik enorm van slag is omdat ze zijn persoonlijke eigendom zijn binnengedrongen. Ze zijn te ver gegaan.

Pieter-Jan: "Ik begrijp de redenering van de studenten maar dit is niet de gepaste manier om een punt te maken."

Ahmed: "Inderdaad, ik begrijp hun ook. Ze zouden met elkaar in dialoog moeten treden."

Pieter-Jan: "Waarom breng jij hen dan niet samen? Misschien kan jij bemiddelen tussen beide partijen?"

Ahmed: "Wat een goed idee. Weet je wat. Ik moet voor school een project maken over ecologie. Ik moet anderen bewust maken over onze taak als Khalifa of mede beheerder van de aarde, om voor de aarde te zorgen.

Iedereen, ook onze Moslimgemeenschap zou hun verantwoordelijkheid moeten nemen.

Moslams moeten gestimuleerd worden om hun verantwoordelijkheid op te nemen tegenover het milieu. Ik kan ze allemaal bijeen brengen in de moskee."

Pieter-Jan: Waar wacht je nog op?

Ahmed: Perfect, je hebt me net geholpen met m'n project! Bedankt!

Bijeenkomst in de lokale moskee:

Ahmed heeft iedereen uitgenodigd om in dialoog te treden over het onderwerp klimaatverandering.

Mr. Hadid is een belangrijke investeerder van de moskee. Hij is een progressieve denker dus hij staat open voor nieuwe ideeën.

Ahmed: "Mijnheer Hadid, we zijn zo blij dat u met ons wou spreken en met de studenten."

Mijnheer Hadid: "Je bent welkom Ahmed."

Één van de studenten: Hallo Meneer Hadid...

Dankzij Ahmed hebben we ons gerealiseerd dat uw eigendom vandaliseren en u publiekelijk beschuldigen niet de juiste manier was om verandering te eisen.

We willen ons daarvoor verontschuldigen.

Ahmed: We mogen niet vergeten wat er in de Koran staat: dat Allah de mens als plaatsvervanger of beschermer op aarde heeft gesteld.

(35:39) "Hij is Degene Die jullie heeft aangesteld als gevolmachtigden op aarde."

Allah maakte ons mede verzorgers en gaf ons de verantwoordelijkheid om voor de aarde en de natuur te zorgen.

Wij willen deze milieu-ethiek toepassen binnen de moskee.

En we hopen dat we dat kunnen doen met jullie hulp.

Één van de studenten: Precies en we hebben deze verantwoordelijkheid ten alle tijden. Denk maar aan het verbod om bomen te vernielen tijdens oorlog. Dit wordt ook benadrukt door Aboe Bakr As-Siddiq, een nauwe gezelschapsgenoot en opvolger van de Profeet Mohammed –vzmh-. Hij zei aan een van zijn militaire bevelhebbers: "U zult een volk vinden dat zich volledig aan God hebben toegewijd. Laat hen over aan wat zij hunzelf hebben toegewijd... Dood geen vrouwen of kinderen of een bejaarde en zieken. Hak geen vruchtdragende bomen om. Vernietig geen bewoonde plaatsen. Slacht geen schapen of kamelen, behalve voor voedsel. Verbrandt geen bijen en drijf hen niet uiteen. Steel niet van de buit en wees niet laf.

Mijnheer Hadid: Ik hoor hier zeer wijze informatie, die mij veel trotser maakt dan uw eerdere acties. Ik ben het er helemaal mee eens en begrijp wat u hier naar voren brengt, maar wat is uw concrete actieplan?

Ahmed: Er zijn verschillende hadiths over het respecteren van de planeet, de dieren, het voorkomen van wateroverlast,... We willen de mensen bewust maken van deze problemen. We zijn er zeker van, Mr. Hadid, dat mensen die een rolmodel zijn, zoals u, een verschil kunnen maken... En we hebben enkele ideeën!

Reporter: We staan voor een nieuwe gemeenschappelijke tuin die is aangelegd door de lokale moslimgemeenschap. Meneer Hadid, hoe bent u op het idee gekomen?

Hadid: Nou... dat heb ik eigenlijk niet gedaan. Het was een groep jonge mensen uit onze gemeenschap die het bewustzijn wilde vergroten over de ecologische uitdagingen waar we als samenleving voor staan. Ik heb alleen de mensen en de middelen bij elkaar gebracht om het te verwezenlijken.

Ahmed: We hadden eigenlijk een schoolopdracht die ons aan het denken zette hoe we mensen konden informeren over milieukwesties en we nodigden de heer Hadid een zakenman die een doelwit was. Zo kwamen we op het idee om een gemeenschapstuin te creëren. Het zou ons voorzien van groene ruimte om duurzaam voedsel te produceren. Het is ook een bonus dat het de samenhang van de gemeenschap en de verbinding met de natuur zou versterken.

Verslaggever: En het lijkt een succes te zijn! Hebben jullie nog andere plannen om het milieu te helpen?

Ahmed: Nou... We dachten erover om een waterbesparingsbeleid op te zetten door borden naast de gootstenen te plaatsen. Deze borden zouden ons helpen om mensen bewust te maken wanneer ze wudhu doen, de rituele wassing voor elk gebed. We weten dat veel mensen er de voorkeur aan geven de wudhu in de moskee te doen.

Verslaggever: Zoals u ziet ligt er misschien een groenere toekomst in het verschiet als we de jongeren onze weg laten wijzen.

3.7 BIBLIOGRAFIE

İbrahim Özdemir, "Towards An Understanding of Environmental Ethics from a Qur'anic Perspective", <http://islam-and-muslims.com/Environmental-Ethics-Quran.pdf> (toegang 14.05.2020).

I. Malik, al-Muwatta, Beiroe, Dar Iyha Attourat Alarabiya, 1985, p. 212.

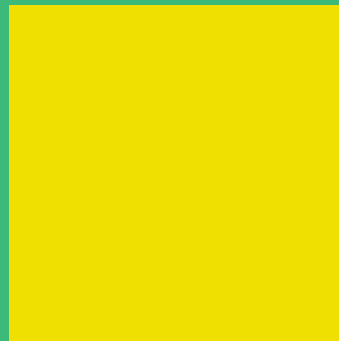
Koran, <https://koran.nl/> (toegang 20/05/2020).

Marjorie Hope and James Young, "ISLAM AND ECOLOGY", <http://environment-ecology.com/religion-and-ecology/259-islam-and-ecology.html> (toegang 9.05.2020).

Saffet Catovic, "ISLAMIC SACRED TEXTS RELATED TO WATER.", https://www.faithinwater.org/uploads/4/4/3/0/44307383/islamic_sacred_texts-water-greenfaith.pdf (toegang 8.05.2020).

S. Özkaya, Islam en Ecologie: De ecologische ethiek van de islam gezien vanuit de visie op de relatie tussen mens en natuur, Leiden, 2013(toegang 9.05.2020).

4

WANNEER DE ONTMOETING EEN
CONFLICT WORDT: RECHTVAARDIGE
OORLOG EN RECHTVAARDIGE VREDE

MODULE VIER

RECHTVAARDIGE OORLOG EN RECHTVAARDIGE VREDE

4.1 INLEIDING VAN HET VIDEOFRAGMENT

Figuur 4.1
De videoclip

Ahmed gaat na school naar een bokssclub. De beste vriend van zijn vader (Samir) is bokscoach bij de bokssclub van Ahmed. De bokssclub is ook een jongerencentrum waar jongeren samenkomen. Ze willen via de boksactiviteit andere jongeren bereiken. De club helpt jongeren van de straat af te komen. Boksen is hun uitlaatklep. De club is voor iedereen toegankelijk, ook voor kinderen en jongeren uit achterstandswijken. Er zijn professionele maatschappelijk werkers bij betrokken. De club heeft ook aandacht voor persoonlijke ontwikkeling in een ruimte waar ze in contact komen met andere culturen. Een bokskampioen die tot de bokssclub behoorde, radicaliseerde. Hij verwierp de samenleving waarin hij leefde, en na vele problemen radicaliseerde hij en ging hij naar de 'Islamitische Staat' om te vechten in naam van de Jihad.

In dit scenario willen we jongeren bewust maken dat veel islamitische begrippen verkeerd worden geïnterpreteerd.

4.2 ISLAM EN GEWELD

4.2.1 INLEIDING

Islam en geweld worden vaak met elkaar in verband gebracht. Verschillende gebeurtenissen die de ware islam geen deugd deden, hebben in het recente verleden plaatsgevonden. Denk aan de aanslag op het World Trade Center op 11 september 2001, de oprichting van extremistische organisaties zoals ISIS in 2014, de terreuraanslagen in enkele Europese steden,... Hierdoor is de islam uiteraard vaak op een negatieve manier in de media gekomen.

Hoewel deze gebeurtenissen plaatsvonden op initiatief van islamitische groeperingen, staan hun handelingen in schril contrast met de leer van de islam. Ze verantwoorden hun daden door het 'jihad' te noemen, maar de term wordt verkeerd gebruikt om geweld te rechtvaardigen.

Hoewel radicalisme en extremisme de laatste twee decennia vaak geassocieerd worden met de islam, is geweld helemaal niet inherent aan de islam. De islam verbiedt het gebruik van geweld tegen eenieder, zonder onderscheid tussen gelovigen en niet-gelovigen. Het klopt dat de Koran bepaalde verzen over geweld bevat, maar we moeten ze steeds in de juiste context begrijpen. Het is niet de bedoeling dat we in onze huidige maatschappij de Koranverzen letterlijk interpreteren en toepassen. Dit zou niet stroken met de bedoeling van de tekst.

Figure 4.2
Source: © kalpis /
Adobe Stock

4.2.2 BEGRIPPEN OVER GEWELD

Alvorens dieper in te gaan op de inhoud, is het aangewezen om enkele begrippen over geweld uit de Koran, hadith en islamitische theologie te definiëren:

- 1. Jihad:** Taalkundig betekent jihad 'een inspanning leveren'. De term wordt meestal gebruikt in de context van oorlogsdaden; zich inspannen in de oorlog. Maar in de overkoepelende betekenis van Jihad zoals we die in deze handleiding aannemen, is oorlog slechts een klein onderdeel.

Verschillende islamitische geleerden kennen dertien betekenissen toe aan de term Jihad. De kernbetekenis is dus een inspanning leveren, maar niet noodzakelijk in oorlogscontext. Je kan bijvoorbeeld inspanningen leveren voorrechtvaardigheid,vooreengoedwerkendemaatschappijVerschillende islamitische geleerden kennen 13 betekenissen toe aan de term Jihad. De kernbetekenis is dus een inspanning leveren, maar niet noodzakelijk in oorlogscontext. Je kan bijvoorbeeld inspanningen leveren voor rechtvaardigheid, voor een goedwerkende maatschappij,...".¹

2. Al-Qital: Taalkundig betekent het strijden. Ook deze term wordt meestal in oorlogscontext gebruikt, maar heeft net zoals jihad een ruimere betekenis.

3. Al-Harb: Letterlijk betekent het oorlog, zoals bijvoorbeeld twee landen die elkaar aanvallen. Al-Harb verschilt essentieel van jihad. Oorlog draait vooral rond overheersing en overwinning van de ander. Jihad staat voor de te leveren inspanningen om de algemene veiligheid te garanderen.

4. Al-Unf: Letterlijk betekent het geweld. Hoewel Al-Unf vaak geassocieerd wordt met de islam, is het begrip nergens in de Koran vermeld.

5. Al-Irhab: Al-Irhab staat voor terrorisme. 'Terroriseren' staat vermeld in de Koran, in soerat Al-Anfal vers 60. Daarin staat: "En zet alles in wat jullie hebben aan machtsmiddelen, ook strijdrossen, om de vijand van Allah, jullie vijand en de anderen angst aan te jagen/te terroriseren." Het is belangrijk om de term terroriseren correct te interpreteren. Terroriseren betekent hier niet de gewelddaden uitvoeren zoals in de recente terreuraanslagen, maar slaat eerder op indruk maken op de tegenpartij om respect af te dwingen.

4.2.3 HET GEBRUIK VAN GEWELD VOOR VERANDERINGEN

Er bestaan islamitische groeperingen die ervan overtuigd zijn dat ze enkel met behulp van geweld maatschappelijke veranderingen kunnen teweegbrengen. Voor hen heiligt het doel alle middelen zoals bijvoorbeeld, terreuraanslagen op onschuldigen. Nochtans zijn zulke daden absoluut verboden en in geen enkel opzicht voorgeschreven door de Koran. Toch houden de aanhangers van die groeperingen de schijn op dat verschillende islamitische voorschriften dit gedrag rechtvaardigen. Ze gebruiken daarvoor volgende strategie² :

Eerst proberen ze de legitimiteit van een staatshoofd te ondermijnen. Als het staatshoofd een moslim is, bestempelen ze hem als niet-moslim. Ze beweren dan dat het staatshoofd de islamitische wetten niet toepast. Nog gemakkelijker is het wanneer het staatshoofd geen moslim is.

¹ <https://koran.nl/soera-8-al-anfal-de-buit/> (toegang 05.08.2020)

² Y. ALQARDAWI, Fiqh Aljihad, Dirasat Muqaranatu Li-Ahkamihi wa Falsafatihi di daw al-Quran wa As-Sounna, Cairo, Dar Al-Koutboub Al'Imiya, 2009, p. 16-18.

In dat geval tonen ze met nog meer overtuiging aan dat de islamitische wetten niet worden toegepast: zoals het feit dat ze bondgenoten zijn van Westerse landen. Dit is volgens hen voldoende om geen autoriteit toe te kennen aan een staatshoofd en ertegen in opstand te komen. Ze sturen erop aan het staatshoofd af te zetten op welke manier ook, dus ook met behulp van geweld

Figure 4.3
Source: © pict rider /
Adobe Stock

Binnen de islamitische theologie heet dit onderwerp 'Takfir'. Het is een zeer gevoelige kwestie waarin een moslim als niet-moslim wordt beschouwd. Het is niet de taak van de moslim om over iemand anders' religieuze beleving te oordelen. Er bestaan situaties waarin personen openlijk toegeven geen moslim meer te (willen) zijn. In dat geval, is het duidelijk dat een persoon zelf wenst niet meer als moslim te worden beschouwd, maar het moet benadrukt worden dat hier geen gevolgen aan vasthangen. Nogmaals, het is niet de taak van een moslim om andermans religieuze beleving te beoordelen, noch te sanctioneren. Bovendien voorziet de Koran in die keuzevrijheid, zo staat er: "Er is geen dwang in onze religie. (2: 256)"

Ten tweede gaat men de bevolking aanzetten om het staatshoofd af te zetten. Hiervoor rechtvaardigen ze zelfs geweld om het doel te bereiken. Dit veroorzaakt vaak chaos en polarisering: Een kamp van aanhangers en tegenhangers binnen de samenleving. Het staatshoofd wordt bestempeld als 'afvallige' die door zijn niet-toepassing van de islamitische wetten mag worden vermoord. Dit is een zeer heftige visie die in schril contrast staat met de Koranvers hierboven die benadrukt dat er geen dwang bestaat in religie. Daarom is er geen sprake van afzetting of doding. Ook staat in een Koranvers: "De Waarheid is van jullie Heer. Ieder die wil, laat hem geloven. Ieder die niet wil, laat hem niet geloven." (Soerat 18:29).³ We moeten iedereen de vrijheid laten om toe te passen en te geloven wat hij/zij wil.

³ <https://koran.nl/soera-18-al-kahf-de-grot/> (toegang 05.08.2020)

Geweld is dus geenszins een middel om veranderingen te brengen in de sameleving. Geweld wordt afgekeurd. Er bestaan echter specifieke situaties waar geweld wordt toegestaan en dat is oorlog voor bescherming. Wanneer een moslimland bedreigd wordt en alle alternatieven om geweld te stoppen uitgeput zijn, mag men zich verzetten met geweld mits men de strikte regels van oorlog binnen de islam opvolgt. De regels zijn:

- 1) Wanneer alle alternatieven om geweld te stoppen uitgeput zijn.
- 2) Wanneer een land onrecht wordt aangedaan.
- 3) Wanneer men mensen uit hun woningen worden verdriift.
- 4) Geen vrouwen, kinderen, bejaarden of zieke mensen doden (dus enkel soldaten een oorlog).
- 5) Respect voor de natuur en dieren.
- 6) Respect voor woningen van mensen.
- 7) Plunderen is niet toegestaan.

Al deze regels slaan puur op bescherming. Deze regels staan o.a. in het onderstaand vers en de sunnah van de profeet:

“Ga beiden (Mozes en zijn broer) naar de farao, want hij heeft overschreden. Spreek beiden tot hem op een zachte manier. Misschien zal hij het zich ter harte nemen.” (Ta-Ha: 43,44) De geleerden leiden uit dit vers dat men eerst de diplomatische weg moet kiezen om geweld te doen stoppen. Want Farao staat bekend als een grote tiran en toch beveelt Allah Mozes en zijn broer Haroon om zacht met hem te spreken.

De andere regels staan in het volgend vers:

“Aan hen die bestreden worden is [de strijd] toegestaan omdat hun onrecht is aangedaan; God heeft de macht hen te helpen, die zonder recht uit hun woningen verdreven zijn, alleen maar omdat zij zeggen: “Onze Heer is God” - en als God de mensen elkaar niet had laten weerhouden dan waren kluzenaarsverblijven, kerken, synagogen en moskeeën waarin Gods naam vaak genoemd wordt zeker verwoest. Maar God zal hen die Hem helpen zeker helpen; God is krachtig en machtig.” (Al-Hajj/39:40)

Dit wordt ook benadrukt door Aboe Bakr As-Siddiq, een nauwe gezelschapsgenoot en opvolger van de Profeet Mohammed –vzmh-. Hij zei aan een van zijn militaire bevelhebbers: "Ik adviseer u volgende tien dingen (met betrekking tot de regels van oorlogsvoering). Dood geen vrouwen of kinderen, bejaarden of zieken. Hak geen bomen om of verbrand ze niet, vooral als het fruitdragende bomen zijn. Verniel geen onbewoonde plaatsen. Dood geen dieren behalve voor voedsel. Verbrand geen bijen en drijf hen niet uiteen. Steel niets van de zaken die in beslag genomen werden gedurende de strijd. En handel niet laf."⁴ (Al-Muwatta, Volume 21, Hadith 10)

In een andere hadith voegt Aboe bakr toe om ook geen priesters en kloosterlingen aan te vallen en dat men hun gebedshuizen niet mag vernielen. Ook gebouwen moeten in tact blijven. Zelfs het consumeren van de melk van de dieren is streng verboden, behalve met de toestemming van de eigenaars.

Het voeren van een oorlog is dus onderworpen aan strikte voorschriften die gebaseerd zijn op de Koran en de sunnah van Mohamed.

⁴ I. MALIK, al-Muwatta, Beiroet, Dar Iyha Attourat Alarabiya, 1985, p. 212.

4.2.4 OEFENINGEN

Oefening 1

Onderstreep de juiste betekenis van de term.

1. Taalkundig betekent jihad:

Oorlog – Een inspanning leveren – Geweld

2. Al-Qital betekent:

Oorlog - Strijden -Terrorist

3. Al Harb betekent:

Oorlog – Extreem – Islam

Oefening 2

Beantwoord de volgende vragen.

1. Hoe kan je de taalkundige betekenis van jihad in jou dagelijkse leven toepassen?

2. Kan elk individu Al-Qital en Al Harb toepassen. Leg uit waarom wel of waarom niet.

4.3 SPIRITUELE JIHAD

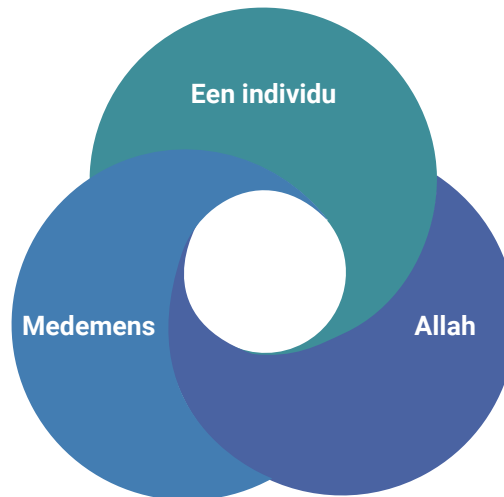
4.3.1 INLEIDING

Spirituele jihad is de hoogste rang van jihad en betekent dat de moslim zijn uiterste best moet doen om een goed mens te zijn. Dit doet hij door zijn religieuze verplichtingen na te komen zoals de verplichtingen tegenover Allah, tegenover zichzelf als en tegenover de medemens.

4.3.2 DRIEHOEKSVERHOUDING

In de islam is er steeds een belangrijke driehoeksverhouding tussen:

1. Een individu
2. Zijn medemens of 'de ander'
3. Allah

Het is aan iedere moslim om de harmonie tussen die relaties te behouden. Dit maakt deel uit van de spirituele jihad, namelijk zijn religieuze verplichtingen nakomen teneinde de harmonie binnen de driehoeksverhouding te bereiken en te behouden. Deze verplichting nakomen is uiteraard geen vanzelfsprekendheid. Het is daarom dat 'jihad' een grote inspanning leveren betekent. Volgens de islamitische voorschriften dient een mens zijn/haar ziel te reinigen omdat de ziel de kern van de mens vormt. Door zijn kern te reinigen kan een mens erin slagen een harmonieuze relatie met zichzelf, met de ander en met Allah te onderhouden. In de Koran staat dit geciteerd als volgt: "Voorzeker, degene die haar (de ziel) reinigt (van zonden), zal welslagen. En voorzeker, degene die haar bederft, zal verliezen." (91: 9 en 10)⁵

De ziel reinigen van begeertes en steeds harmonie binnen de driehoeksverhouding behouden vergt uiteraard veel inspanning. Het maakt dan ook deel uit van de spirituele jihad.

⁵ <https://koran.nl/soera-91-ash-shams-de-zon/> (toegang 05.08.2020)

4.3.3 OEFENINGEN

OEFENING 1: Oefening driehoeksverhouding

In de islam is er steeds een belangrijke driehoeksverhouding tussen het individu (ik), de medemens (de ander) en Allah. In de relatie met welke van die drie factoren probeert men in onderstaande voorbeelden harmonie te bereiken?

Vul de kolom in en kies tussen: Ik - de medemens - Allah

BESCHRIJVING	WIE?
Jareer Ibn Abdullah, moge Allah met hem tevreden zijn, heeft overgeleverd: "De Profeet Sallallahu 'alaihi wasalam heeft gezegd: Wie geen barmhartigheid voor mensen heeft, zal geen barmhartige..." ⁶	
Spirituele aanbidding	
Gezond leven	
"De beste wijze om Allah te gedenken is het opzeggen van de Shahada. Dit is Laa illaaha illa Allah en betekent "Er is geen god dan Allah." ⁷	
Voedsel doneren	
Voor diegene die een pad volgt om kennis op te doen, zal Allah het pad naar het Paradijs vergemakkelijken."	

⁶ <http://www.risallah.com/hadith/hadith.php?cat=4>. (toegang 05.08.2020)

⁷ <https://hadithvandedag.nl/allah/allah-gedenken>. (toegang 05.08.2020)

4.4 WOORDENLIJST

Jihad: Taalkundig betekent jihad 'een inspanning leveren.

Al-Qital: Taalkundig betekent het strijden.

Al-Harb: Letterlijk betekent het oorlog.

Al-Unf: Letterlijk betekent het geweld.

Al-Irhab: Al-Irhab staat voor terrorisme. 'Terroriseren'.

Takfier: Iemand als niet-moslim verklaren. (pg.7)

Spirituele jihad: Een moslim zijn uiterste best moet doen om een goed mens te zijn.

Hikma: ultieme wijsheid.

An-Nafs Al-Ammara: De begeerlijke ziel.

An-Nafs Al-Lawama: De vermanende ziel.

An-Nafs Al-Moetma-iena: De stabiele/rustige ziel.

Ideeënstrijd: Een figuurlijke strijd van verschillende ideologieën.

Maatschappelijke jihad: Inspanningen leveren om zorg te dragen voor jezelf en de ander in de maatschappij.

De economische jihad: Het financieel onderhouden en ondersteunen van zijn gezin, familieleden, naasten en allen voor wie men de financiële verantwoordelijkheid draagt.

De jihad voor het milieu: Alle nodige inspanningen leveren die het milieu in brede zin ten goede komen.

4.6 TRANSCRIPTIE VAN DE VIDEO

Ahmed begint te sparren met zijn sparringpartner. Hij is extreem agressief vandaag.

Sparringpartner: Hey Ahmed, wat is er aan de hand? Je zit vol frustraties! Ik heb je nog nooit zo zien sparren.

Ahmed: Pfff ik wil er niet over praten.

Sparringpartner: Zeg me, je moet je problemen niet voor jezelf houden, praat erover. Je kunt het met mij delen.

Ahmed: Ik ben echt kwaad! Ik was na school op weg naar de club. De politie hield me tegen. ALWEER. Ze zochten mij en begonnen mijn sporttas en zelfs mijn schooltas te onderzoeken.

Het gebeurde allemaal dicht bij mijn school. Mensen die ik van school ken keken me aan alsof ik iets gestolen had. Ik voelde me zo vernederd. Ze behandelden me echt zonder respect. Ik ben er zo klaar mee dat dit soort situaties zo vaak gebeuren.

Sparringpartner: Ik weet wat je doormaakt. Ik heb het ook vaak meegemaakt. Ze haten moslims. Het zijn eigenlijk onze vijanden omdat ze geen moslims zijn.

Een vriend van mij zei onlangs dat zelfs de Koran spreekt over onze "vijanden" en dat jihad zelfs is toegestaan. "En degenen die voor Ons strijden - Wij zullen hen zeker op Onze wegen leiden. En voorzeker, Allah is met de weldoeners."

Ahmed: Wow ja bro...ik weet niet of het waar is maar het is niet de eerste keer dat ik over deze Koranverzen hoor.

Trainer Samir hoort de jongens met elkaar praten. Hij onderbreekt ze

Trainer Samir: Jongens, dit zijn herkenbare verhalen. Dit heet "racial profiling". Het is onrechtvaardig om dit soort onrecht te ervaren. Aan de andere kant moeten we het probleem niet veralgemenen. Het gaat vaak om een paar individuen. Dit kan zoveel woede opwekken en dat begrijp ik. Het kan je zelfs op gevaarlijke ideeën brengen. Maar citeer alsjeblieft geen Koranverzen in zo'n situatie en haal ze niet uit hun specifieke context. Het woord jihad heeft veel meer betekenissen dan het woord dat vaak door iedereen wordt gebruikt.

Ahmed: Werkelijk? Hoe kunnen we jihad dan begrijpen?

Trainer Samir: Volgens bekende geleerden is spirituele jihad de hoogste vorm van jihad.

In deze concrete situatie zou het betekenen dat je je frustraties onder controle moet houden en niet hele groepen moet veralgemenen door het gedrag van een individu te bekritisieren. Het is erg moeilijk, dat weet ik, maar daarom wordt het ook jihad genoemd. Want jihad betekent oorspronkelijk een grote inspanning leveren.

Ahmed: Samir... Ik heb het gevoel dat de maatschappij niet wil dat wij er deel van uitmaken, hoe hard we het ook proberen. Ik zal voor altijd de 'een van de anderen' blijven. Ik ben zo moe van dat gevoel.

Trainer Samir: Ahmed luister. Kijk eens naar de diversiteit binnen onze bokscub. Die diversiteit weerspiegelt de realiteit in onze samenleving. Het maakt niet uit wie je bent of waar je vandaan komt. We delen dezelfde passie, in dit geval boksen, en dat is wat ons bindt.

Ik zal je iets vertellen. Ik ben trainer geweest van een zeer getalenteerde kampioen bokser. Hij had veel potentie om door te breken. Het probleem was dat hij vol frustraties zat. Hij kwam zelfs niet opdagen op de bokscub en verloor op het einde zijn motivatie. Boksen betekent terugvechten. Je kan 10 keer neergehaald worden, maar je moet 11 keer opstaan. Je moet toegewijd blijven als je je doelen wilt bereiken en veranderingen wilt creëren. En wat denk je dat de getalenteerde bokser heeft gedaan om veranderingen te bewerkstelligen en zijn doelen te bereiken?

Ahmed: Geen idee trainer, wat heeft hij gedaan?

Trainer Samir: Hij is gestopt met in zichzelf te geloven. Hij heeft zichzelf opgegeven. Hij geloofde niet meer in onze maatschappij of in de mogelijkheid van verandering. Hij ging naar Syrië in de overtuiging dat hij onze samenleving hier kon veranderen door daar te vechten. Hij ging om met de verkeerde mensen die hem deden geloven dat hij de maatschappij kon veranderen door geweld. Hij en zijn groep extremisten deden een strategische oproep tot de jihad. Zij beschouwden de leiders van Islamitische landen als ongelovigen omdat zij partners waren van Westerse landen.

Ahmed: Echt waar?

Trainer: Hun visie op het gebruik van geweld is totaal verkeerd. Een moslim als een ongelovige of takfir beschouwen is gevaarlijk.

Trouwens, er is geen dwang in onze religie. Zoals aangegeven in surat al baqarah vers 256: "Er is geen dwang in onze religie". Daarom is deze vorm van geweld geenszins legitiem, zelfs niet als iemand een ongelovige is, dat zou haar of zijn keuze zijn.

Ahmed: Hmmm okay...

Trainer Samir: Moslimgeleerden hebben ook voorwaarden verbonden aan het gebruik van geweld: De voorwaarden zijn:

- 1) Wanneer alle alternatieven om geweld te stoppen zijn uitgeput.
- 2) Wanneer een land onrecht is aangedaan.
- 3) Wanneer mensen uit hun huizen worden verdreven.
- 4) Je mag nooit vrouwen, kinderen, bejaarden of zieken doden.
- 5) Wanneer je geweld gebruikt, respecteer dan altijd de natuur en de dieren.
- 6) Respecteer de huizen van mensen.
- 7) Plunderen is niet toegestaan.

Geen van deze regels werd gerespecteerd door de jihadi extremisten. Terwijl de islam ons gebiedt alles vreedzaam te regelen. gaan ze direct over tot geweld. Zoals het voorbeeld van Farao en profeet Mozes in de Koran: "Ga beiden (Mozes en zijn broer Aaron) naar Farao, want hij heeft overtreden. Spreek tot hem beiden zachtmoedig. Misschien zal hij het ter harte nemen.

De geleerden concluderen uit dit vers dat men eerst de diplomatieke weg moet kiezen om geweld te stoppen. Farao staat bekend als een grote tiran en toch beveelt Allah Mozes en zijn broer Haroen om zacht tot hem te spreken.

Ahmed: Het is zeker niet een zaak van hen tegen ons, noch is het dat niet-moslims onze vijanden zijn. Dus zij gebruiken de jihad op een verkeerde manier?

Trainer: : Precies. Stel doelen in het leven en wees ambitieus. Ik heb geleerd hoe mislukkingen te aanvaarden en verder te gaan zonder de hoop te verliezen. Moed is de bereidheid om angst onder ogen te zien. Ook als moslims zijn wij verantwoordelijk voor onze bijdrage aan de samenleving. Iedereen is hier welkom. WIJ ZIJN ÉÉN TEAM. We zitten hier samen in.

Ahmed: Ik kijk echt tegen u op trainer. Uw woorden zijn zo inspirerend!

Trainer Samir: Bedankt kiddo. Trouwens, een vriend van mij geeft een lezing voor de politie en maatschappelijk werkers over cultureel en religieus bewustzijn. De lezing kan misschien in onze club gehouden worden? Op die manier kunnen we een dialoog met hen hebben en onze dagelijkse ervaringen met raciale profilering delen. Wat vinden jullie?

Ahmed: Ik zou graag mijn frustraties met hen delen.

Trainer Samir: Ok geweldig! Laten we een bijeenkomst organiseren met de clubleden en samen brainstormen. Ik zal mijn vriend uitnodigen!

4.7 BIBLIOGRAFIE

O. AMOS, Beste Fanatici, Drie essays, Amsterdam, De Bezige Bij, 2017.

Y. ALQARDAWI, Fiqh Aljihad, Dirasat Muqaranatu Li-Ahkamihi wa Falsafatihi di daw al-Quran wa As-Sounna, Cairo, Dar Al-Koutboub Al'Imiya, 2009.

MALIK, al-Muwatta, Beiroet, Dar Iyha Attourat Alarabiya, 1985.

Y. ALQARDAWI, Fiqh Aljihad, Dirasat Muqaranatu Li-Ahkamihi wa Falsafatihi di daw al-Quran wa As-Sounna, Cairo, Dar Al-Koutboub Al'Imiya, 2009.

Y. ALQARDAWI, Fiqh Aljihad, Dirasat Muqaranatu Li-Ahkamihi wa Falsafatihi di daw al-Quran wa As-Sounna, Cairo, Dar Al-Koutboub Al'Imiya, 2009.

Y. ALQARDAWI, Fiqh Aljihad, Dirasat Muqaranatu Li-Ahkamihi wa Falsafatihi di daw al-Quran wa As-Sounna, Cairo, Dar Al-Koutboub Al'Imiya, 2009.

<https://koran.nl/soera-12-yusuf-jozef-zoon-van-jakob/> (toegang 05.08.2020)

<https://koran.nl/soera-75-al-qiyamah-de-wederopstanding/> (toegang 05.08.2020)

<https://koran.nl/soera-8-al-anfal-de-buit/> (toegang 05.08.2020)

<https://koran.nl/soera-89-al-fajr-de-dageraad/> (toegang 05.08.2020)

<https://koran.nl/soera-66-at-tahrim-verbod/> (toegang 05.08.2020)

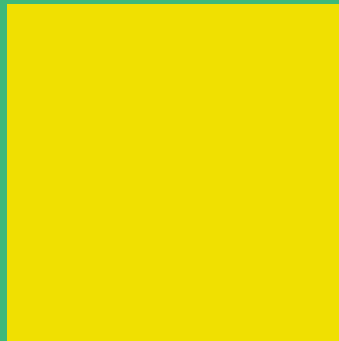
<https://koran.nl/soera-18-al-kahf-de-grot/> (toegang 05.08.2020)

<https://koran.nl/soera-91-ash-shams-de-zon/> (toegang 05.08.2020)

<http://www.risallah.com/hadith/hadith.php?cat=4>. (toegang 05.08.2020)

<https://hadithvandedag.nl/allah/allah-gedenken>. (toegang 05.08.2020)

5

GODDELIJKE EN
MENSELIJKE WETTEN:
VERENIGBAAR OF NIET?

MODULE VIJF

GODDELIJKE EN MENSELIJKE WETTEN: VERENIGBAAR OF NIET?

5.1 INLEIDING VAN HET VIDEOFRAGMENT

Figuur 5.1
De videoclip

Ahmed en zijn medeleerlingen verrichten vrijwilligerswerk op school. De vrijwilligers maken voedselpakketten en bezorgen de voedselpakketten aan minderbedeelden. Zo een pakket bevat alles wat een doorsnee gezin nodig heeft om een paar dagen geen honger te lijden. Tijdens het voorbereiden van de voedselpakketten ontstaat er een gesprek tussen Ahmed en zijn leerkracht over democratie en de islam.

Hassan - een vrijwilliger - deelt zijn ervaringen en visie mee over dit onderwerp. In zijn land van herkomst is er oorlog ontstaan. Fundamentalisten kregen de vrije hand om de islam te interpreteren ten voordele van hun extreme visie.

In dit scenario willen we jongeren bewust maken dat de islam geen absolute regeringsvormen kent maar wel fundamentele universele waarden nastreeft.

Ze waren ook tegen de democratie en geloofden dat de islam de enige wet is die we moeten naleven.

5.2 GODDELIJKE WETTEN

5.2.1 INLEIDING

Figure 5.2
Source: © Murrstock /
Adobe Stock

De contradictie tussen Goddelijke wetten en menselijke wetten is een eeuwenoude discussie. Dit past in feite in het kader van 'Hoe staat verstand tegenover geloof?'. De oude Grieken spraken van *logos* (ratio) versus *mythos* (geloof). Ze probeerden alles rationeel te verklaren.

De islam heeft in het verleden ook de spanning tussen verstand en geloof gekend die bekend stond als ta'rud al'aql wa annaql.¹ Veel pogingen werden gedaan om die contradictie op te heffen zoals Ibn Rushd (Averroes) heeft geprobeerd. Ibn Rushd, een grote moslim filosoof, heeft in zijn boek *Fasl Almaqaal* (het beslissende woord) een fatwa uitgesproken, namelijk dat verstand en Islam elkaar aanvullen en niet elkaar tegenspreken. Averroes legt uit hoe men de Koran dient te interpreteren zodanig dat zijn leer niet botst met het verstand. Volgens hem is verstand gebruiken zelfs een religieuze verplichting. Deze vaststelling staft hij met enkele verzen zoals "Neemt u dus dit tot voorbeeld, O gij inzichtsvollen" (Koran 59:2), "Hebben zij de koningsmacht van de hemelen en de aarde niet gezien, en al de dingen die God heeft geschapen" (Koran 7:185).

Het eerste vers legt Ibn Rushd als volgt uit: "Dit is een tekstuele onderbouwing van de verplichting om logische redeneringen te gebruiken, of eventueel een combinatie van logische en juridische redeneringen."² Het tweede vers is volgens de auteur een aansporing tot het bestuderen van alles wat bestaat.³ Daarna komt hij tot de conclusie dat de Koran de mens verplicht door middel van de rede om over alles wat bestaat na te denken.

Ibn Rushd is sterk overtuigd dat het onmogelijk is dat verstand in tegenspraak is met de islam. Daarom zegt hij: "De waarheid is immers niet in strijd met waarheid, maar moet er juist mee overeenstemmen en er een bevestiging van zijn."⁴ Met de eerste waarheid verwijst hij naar de waarheid die men via het verstand achterhaalt en met de tweede verwijst hij naar de islam. Ten slotte sloot hij zijn boek af met de volgende vaststelling: "...ik bedoel daarmee dat het verstand de vriend en de zoogzuster van de godsdienst is." Met andere woorden verstand en geloof zijn twee methodes om de waarheid te achterhalen.

Figure 5.3
Source: © artisticco /
Adobe Stock

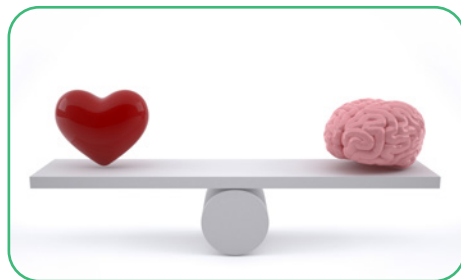
¹ العقل و النقل تعارض

² M. AVERROES, *Het beslissende woord*, Kampen, Uitgeverij Klement, pag 31.

³ M. AVERROES, *Het beslissende woord*, Kampen, Uitgeverij Klement, pag 31.

⁴ M. AVERROES, *Het beslissende woord*, Kampen, Uitgeverij Klement, pag 38.

Figure 5.4
Source: © harunyigit /
Adobe Stock

Maar alles hangt natuurlijk af van interpretatie. Als je de regels van eeuwen geleden vandaag letterlijk wil toepassen, dan heb je een probleem. De profeet was ook niet geobsedeerd door regels, maar door rechtvaardigheid.

5.2.2 DEFINITIE VAN GODDELIJKE WETTEN

De Goddelijke wet volgens de islam is de wil of de leiding van Allah die geopenbaard is aan de mens via zijn profeten. Die wil kan men terugvinden in de eerste plaats in de Koran en op de tweede plaats in de soenna.

De fundamentele vraag is: "Hoe kan de mens de wil van Allah achterhalen?" De islamitische geleerden hebben hier heel goed over nagedacht. Ze gebruiken daarvoor de methode genaamd *Ijtihad*.

Ijtihad is een welbekende term binnen de islamitische leer. De term betekent letterlijk '**volle inspanning doen**'⁵.

Kortom, het gaat om een persoonlijke intellectuele interpretatie van een bekwaam persoon over Gods openbaring. De Goddelijke wetten omvatten de wil of leiding van Allah die men via *ijtihad* achterhaalt.

Figure 5.5
Source: © rudall30 /
Adobe Stock

⁵ M. FAIRUSABADI, *Alqamus Almuhiid*, Beiroet, Al-Resalah Publishers, 2005, p. 387.

5.2.3 OEFENINGEN

Oefening 1: Beantwoord de volgende vragen individueel.

1. Welke fatwa heeft de moslimfilosoof Ibn Rushd uitgesproken in zijn boek Fasl Almaqaal?

2. Wat is volgens Averroes/Ibn Rush een religieuze verplichting?

3. Was profeet Mohammed geobsedeerd door regels?

Oefening 2: Ontbrekende woord.

Vul het ontbrekende woord in:

religieuze verplichting – aanvullen – moslimfilosoof – Koran – verstand

De islam kende ook een spanning tussen en geloof in de geschiedenis. Ibn Rushd een grote heeft dit aangekaart in zijn boek Fasl Almaqaal een fatwa uitgesproken. Hij benadrukt in zijn boek dat verstand en islam elkaar en zeker niet contradictorisch. In zijn boek leert Averroes ons hoe we de dienen te lezen rekeninghoudend met de interpretatieeegels. Volgens hem is het zelfs een

5.3 MENSELIJKE WETTEN

5.3.1 INLEIDING

Elk land beschikt over een eigen rechtssysteem om orde te stellen in de maatschappij. Menselijke wetten streven naar harmonieuze samenlevingen, waarbij rechtvaardigheid en gelijkheid centraal staan. Daarom verwacht men van mensen dat ze plichten nakomen en gedragingen die schade kunnen aanbrengen aan de maatschappij vermijden.

Figure 5.6
Source: © kuroksta /
Adobe Stock

5.3.2 BETEKENIS EN FUNCTIE VAN MENSELIJKE WETTEN

De menselijke wetten of seculiere wetten⁷ hebben geen religie als inspiratiebron. In het Romeinse Rijk was religie een staatsaangelegenheid (staatsreligie), waarbij de staat bepaalde religies tolereerde of onderdrukte. Het christendom werd de staatsreligie van het Romeinse Rijk in de 4e eeuw. Tot aan de 18e eeuw was er een directe relatie tussen kerk en staat zoals: Aanstelling bisschoppen door lokale koning, relatie lokale wet en kerkwet, inquisitie, lokale belasting en kerkbelasting, beïnvloeding pausverkiezing door koningen, oorlog voeren in naam van religie, enzovoort. Vanaf de Verlichting komt daar verandering in: de staat mengt zich niet met het persoonlijk geloof van de burgers, noch met de kerk, en de kerk bemoeit zich niet met de staat. Er is sprake van een scheiding van instituten. De staat kan dus niemand verketteren, of straffen, voor bepaalde religieuze overtuigingen, het bepaalt of beoordeelt niet de waarheidsclaim van een religie

Het Europese model heeft altijd plaats gelaten voor religie en staat toe dat mensen inspiratie halen uit hun geloof. Vrijheid van religie is op die manier een belangrijk goed in Europa. Zolang die inspiratie conform de grondwet, de wetenschap en de ratio is, past dat binnen het verhaal van de Europese waarden. Maar dit vergt een denkoefening voor moslims door hun geloof meer naar de geest te lezen en minder naar de letter.

Figure 5.7
Source: © MIND AND I /
Adobe Stock

Karl Popper⁸ maakt een verschil tussen 'the context of discovery' en 'the context of justification'.

⁷ Seculiere wetten: Wetten die door de mens zijn gemaakt

⁸ Karl Popper (Wenen, 28 juli 1902 – Londen, 17 september 1994) was een Oostenrijks-Britse filosoof die algemeen wordt beschouwd als een van de grootste wetenschapsfilosofen van de 20e eeuw.

Het eerste begrip geeft aan waar een theorie vandaan komt en dat mag volgens Popper geen rol spelen. Iemand mag zelfs een theorie dromen. Het tweede begrip betekent dat de theorie moet onderworpen worden aan wetenschappelijke methoden. Doorstaat de theorie die toets, dan is ze aannemelijk.

Bovendien zijn wetten niets anders dan waarden die we in normen omzetten. Waarden kunnen hun oorsprong eender waar hebben, ook in levensbeschouwelijke ideeën. Wetten zijn niet seculier of religieus, wetten zijn formele spelregels die in de publieke ruimte vanuit zowel seculiere als andere levensbeschouwingen kunnen gerechtvaardigd of gearticuleerd worden tot een gemeenschappelijke basis. Voor gelovigen groeien die waarden uit het feit dat elke mens een kind van God is. Rationalisten zien elke mens als een rationeel wezen en zoeken hun waarden vanuit die optiek. Utilitaristen vertrekken vanuit de idee dat iedereen recht heeft op de hoogste vorm van geluk en ecologen verwijzen naar de gedachte dat iedereen deel uitmaakt van een naar een evenwicht zoekend ecologisch systeem. Zo komt er een gemeenschappelijke basis, die in wetten kan gegoten worden. Daarbij zijn normen niet statisch, maar dynamisch en evolutief naargelang de context.

5.3.3 OEFENINGEN

Oefening 1: Definitie waarden en normen.

Ga op zoek naar een eigen definitie voor de term 'waarden' en normen.

Definitie waarden:

Definitie normen:

Oefening 2: Waardentop

A. Som vijf waarden op die jij belangrijk vindt. Bijvoorbeeld rechtvaardigheid, respect, eerlijkheid.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

B. Som drie waarden op die volgens jou belangrijk zijn?

1.

2.

3.

Oefening 3: Waardenconflict.

Lees de onderstaande casussen en antwoord de vragen.

1. **Casus Anes:** De vriend van Anes maakt een discriminerende opmerking over een vrouwelijke klasgenoot. Anes vindt de opmerking van zijn vriend niet kunnen.

Bij een waardenconflict twijfel je tussen twee waarden. Welke waarden komen er aan bod bij dit conflict?

Welke waarde vind jij in zo een situatie het belangrijkste?

Hoe zou jij reageren?

2. **Casus Selma:** Selma hecht heel veel belang aan het dragen van een hoofddoek. Ze vindt dat ze zich mag kleden hoe ze willen en dat ze haar mag uiten op haar manier. De school daarentegen vindt dat Selma haar hoofddoek moet afdoen op school. Religieuze symbolen zijn verboden, dit staat zo in het schoolreglement. Selma vindt haar educatie heel belangrijk en heeft veel respect tegenover de school, maar ook haar vrijheid, zelfbeschikking en geloofsovertuiging vindt ze belangrijk.

Welke waarden komen bij dit voorbeeld met elkaar in conflict?

Geef zelf een voorbeeld waarbij enkele waarden, regels en/of tradities met elkaar in conflict komen.

5.4 DE VERZOENING TUSSEN GODDELIJKE EN MENSELIJKE WETTEN

5.4.1 INLEIDING

“If we are to think intelligently about the relations between Islam and British law, we need a fair amount of ‘deconstruction’ of crude oppositions and mythologies, whether of the nature of sharia or the nature of the Enlightenment”.⁹

Dit citaat van de voormalige aartsbisschop van Canterbury Rowan Williams wijst er op dat de uitgebreide betekenis van de term sharia heel belangrijk is. Met andere woorden, het is onterecht om de term sharia te reduceren tot een enge interpretatie van het islamitische strafrecht.

Figure 5.8
Source: © David Carillet /
Adobe Stock

De juiste interpretatie van de term sharia is belangrijk om te weten of er al dan niet een contradictie is tussen Goddelijke wetten en de menselijke wetten. Veel mensen associëren de term ‘sharia’ met onrecht, harde wetgeving en brutale afstraffingen zoals vrouwenonderdrukking, lijfstraffen

etc. Dat komt doordat de media, bepaalde politici en jihadisten de term te pas en te onpas gebruiken. Maar gebruiken ze de term wel correct?

De betekenis van de term ‘sharia’ betekent meer dan enkel islamitische wetgeving. Het bevat niet enkel wetgeving maar onder andere ook rituelen, geloofsleer en filosofie. Het is fout om de vertaling van de sharia enkel te beperken tot ‘islamitische wetgeving’.

Sharia is geen wetgeving die strikte regels bevat. Er bestaat geen boek over de sharia die islamitische wetten bevat zoals dat wel het geval is met bijvoorbeeld het Belgische wetboek. Alle boeken over islamitische fiqh zijn individuele interpretaties van de Koran en de Soenna.

Allah’s woorden zijn eeuwig maar diegene die Allah’s woorden interpreteert is slechts een product van zijn tijd. Er bestaan duizenden tafsiers en boeken over de fiqh, iedereen houdt er een andere interpretatie en mening op na. Al die boeken zijn uiteraard werken gemaakt door mensen en kunnen daarom fouten bevatten in tegenstelling tot de woorden van Allah.

⁹ H. HUMBERTO, *Islam and Enlightenment*, Baltimore, Maryland, The Johns Hopkins University Press 2012, p 223.

5.4.2 WAT BETEKENT 'SHARIA' NU EIGENLIJK?

De Arabische term sharia betekent oorspronkelijk het pad dat naar het water leidt. Het gaat hier niet over een waterput waaruit je water moeten halen, maar wel de weg of stroming die je moet volgen om een vruchtbare plaats te vinden of een plek waar water naartoe stroomt.

Water staat voor leven. Dat betekent dat sharia de weg is die gevolgd moet worden om de natuur van de mens te beschermen. De natuurlijke aanleg van de mens moet beschermd worden en automatisch zal dit leiden tot een rechtvaardigere en vreedevolle samenleving. Helaas wordt deze term vaak verkeerd geïnterpreteerd en begrepen.

5.4.3 CONTRADICTORISCH OF VERZOENBAAR?

Meestal wordt de term sharia als "Islamic law" beschouwd. Deze interpretatie dekt echter niet de gehele lading van de sharia. Sharia bevat voor een groot deel religieuze normen die betrekking hebben tot de leer en de rite (ibadaat) en deze laatste valt onder de vrijheid van godsdienst die door de Europese rechtsorde verleend wordt. Artikel 9 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens waarborgt de vrijheid van godsdienst en garandeert eveneens de uiting ervan.

Zelfs wanneer sharia als "Islamic law" wordt vertaald, dan nog bestaat er een brede omvang van sharia normen die volledig in overeenstemming zijn met de Europese juridische normen, mits men de term sharia in zijn geheel benadert.

Figure 5.9
Source: © STOATPHOTO /
Adobe Stock

Gelet op de voorgaande uitleg is er geen enkel probleem voor de islam om redelijk te functioneren in een democratische staat. De islam bevat voor een groot deel religieuze normen die betrekking hebben tot de leer en de rite en deze laatste valt onder de vrijheid van godsdienst die door artikel 9 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens verleend wordt.

Anderzijds bevat de islam weliswaar ook veel normen die betrekking hebben tot de sociale handelingen (moe'amalaat), maar zoals eerder vermeld is het islamitisch legitiem om deze categorie rationeel te benaderen mits de islamitische principes in ogenschouw worden genomen. En deze laatste vallen nagenoeg altijd samen met de Westers normen en waarden.

Dus indien het secularisme de scheiding tussen Kerk en Staat betekent en de staat haar normen en waarden middels verstand bepaalt dan is er geen enkel probleem. Want de staat regelt meestal de onderlinge sociale handelingen bij haar onderdanen op rationele basis en dat is islamitisch ook veroorloofd mits rechtvaardigheid het ultieme doel is. Indien het secularisme een vorm is om levensbeschouwelijke diversiteit te beheren, dan heeft ook hier de islam geen probleem mee.

Want het is islamitisch onverantwoord om een individu eender welke religie op te dringen, zoals klaar en duidelijk in soerat Al-Baqara vers 256 vermeldt staat: "In de godsdienst is geen dwang. Redelijk inzicht is duidelijk onderscheiden van verdorvenheid."

Zoals al eerder aangehaald is rechtvaardigheid het hoogste principe van de sharia en het maakt niet uit hoe dit gerealiseerd wordt of tot stand wordt gebracht zoals Ibn Alqayyim het prachtig heeft verwoord.¹⁰

Figure 5.10
Source: © mehmet /
Adobe Stock

5.4.4 OEFENINGEN

Oefening 1: Vul in met juist of fout en motiveer je antwoord.

Stelling	Juist of fout?	Motivering
1. De sharia betekent enkel islamitische wetgeving.		
2. Tafsiers en boeken over de fiqh bevatten geen fouten want ze zijn gemaakt door de mens.		
3. De term 'sharia' wordt vaak geassocieerd met onrecht en onderdrukking.		
4. Er bestaat geen boek over de sharia die islamitische wetten bevat.		
5. De boeken over islamitische fiqh zijn geen individuele interpretaties van de Koran en de Soenna.		
6. Het is terecht om de term sharia te reduceren tot een enge interpretatie van het islamitisch strafrecht.		
7. Media, bepaalde politici en jihadisten gebruiken de term 'sharia' vaak zonder de juiste betekenis en context.		

¹⁰ "...Allah zond zijn profeten en openbaarde zijn boeken opdat de mensheid met oprechtheid regeert wat zoveel betekent als rechtvaardigheid waarmee de hemelen en de aarde tot stand kwamen. Wanneer men dus tekenen van rechtvaardigheid herkent en de richting duidelijk is, dan is dit de shar'ia van Allah en zijn religie. Allah heeft de verwezenlijking van rechtvaardigheid, zijn bewijzen en zijn tekenen niet tot één bepaalde methodiek beperkt en zodoende alle andere methoden die identiek hetzelfde zijn of die zelfs beter zijn verwerpt. Hij heeft echter aangetoond dat de methoden die hij hanteert, dienen om rechtvaardigheid te laten zegevieren en dat de mensheid met oprechtheid moet handelen. Dus is eender welke methode gehanteerd wordt ten einde rechtvaardigheid en oprechtheid te verwezenlijken, een deel van de religie..."

Oefening 2: Sharia

1. Met wat associeerde jij de term 'sharia'?

2. Hoe zou jij de term 'sharia' uitleggen aan iemand die de betekenis ervan niet kent?

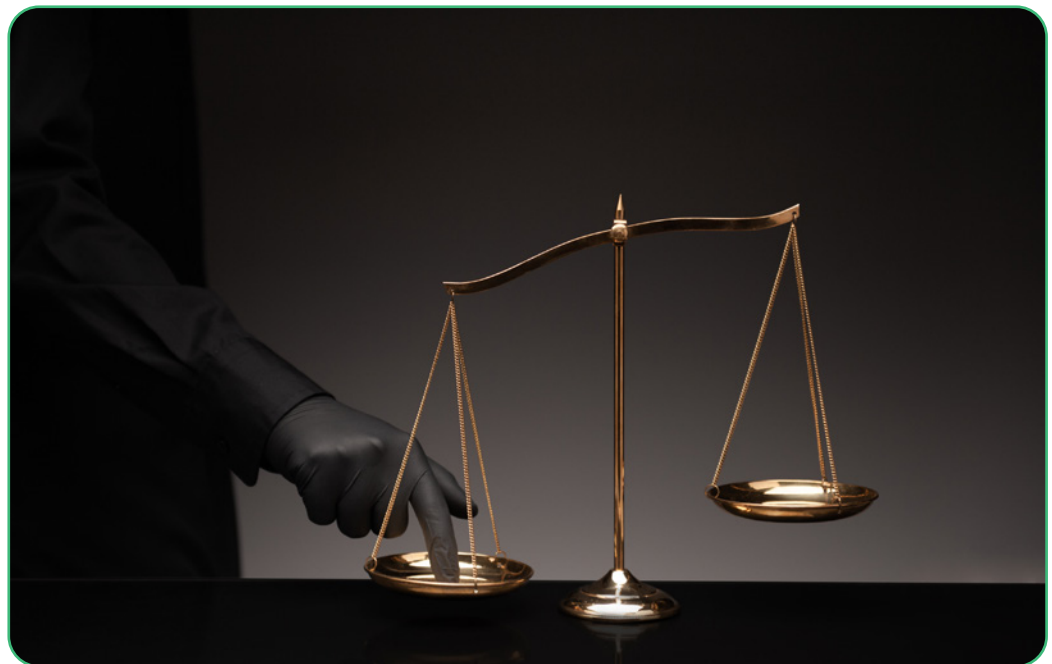

Figure 5.11
Source: © zendograph /
Adobe Stock

5.5 WOORDENLIJST

Ta'rud al'aql wa annaql: Spanning tussen verstand en geloof.

Ibn Rush, Averroes: Moslimfilosoof. Geboren in Córdoba (Spanje) Hij leefde tussen 1126 en 1198.

Fasl Almaqaal: Boek geschreven door Ibn Rush.

Ijtihad: Volle inspanning doen of een persoonlijke intellectuele interpretatie van een bekwaam persoon over Gods openbaring.

Allahoe a'lam: Allah weet het beter.

Goddelijke wetten: De wil of leiding van Allah.

Sharia: Islamitische wetgeving, rituelen, geloofsleer, filosofie.

Tafsir: Interpretatie van de islam.

Fiqh: Plichtenleer, islamitische rituelen, islamitisch recht.

Moe'amalaat: Sociale handelingen.

Secularisme: Scheiding van kerk en staat.

Hasana: Goede daad.

Hadieth: Overleveringen over gebeurtenissen uit het leven van de profeet Mohammed.

Maslaha: Welzijn.

Nas: Openbaring.

Hanafia: De zuivere religie.

Kitab almastoer: Openbaring.

Kitab almandoer: De werkelijkheid.

Ibda'at: Rituelen.

5.6 TRANSCRIPTIE VAN DE VIDEO

NT sporthal school DAG

We zien een aantal kinderen die onder toezicht van hun leraar in een grote keukenomgeving samen koken:

Leraar: Lindsay, pas op met het zout alsjeblieft, je hebt maar een klein beetje nodig, niet de hele zak. Ahmed, hoe gaat het met de Khubz die je moeder voor ons gemaakt heeft?

Ahmed: Ik denk dat het bijna klaar is, meneer Roberts!

De leraar loopt langs.

Lindsay: Ik vind het geweldig dat we ons steentje bijdragen aan de samenleving. Het voeden van armen als een gemeenschapsinspanning maakt deel uit van onze democratie.

Ahmed: Ik weet het niet... Mijn vader zei laatst dat hij en eigenlijk bedoelt hij dat wij als moslims de democratie niet erkennen omdat er niets boven de islam kan staan.

We zien een van de vrijwilligers in de keuken meeluisteren met het gesprek van de kinderen.

Lindsay: en wat denk jij?

Ahmed: Ik ben een beetje in de war. Ik bedoel,... ze zeggen dat democratie over de menselijke wetten gaat, wat volgens mij waar is. En mijn vader zegt ook dat het Allah en alleen Allah is die wetten kan maken, niet een of ander comité van ...mensen.

De vrijwilliger die de oren liet hangen, begint hardop te praten:

Hassan: Heeft je vader in die zin mensen gebruikt of heeft hij de ongelovigen gebruikt?

Ahmed: Dat weet ik niet meer... Doet het er echt toe?

Hassan: Nou kiddo, ik denk dat de ideeën waar je mee worstelt tot gevaarlijke gedachten kunnen leiden.

Lindsay: Hé, je hoeft hem niet bang te maken omdat hij een andere mening heeft.

Ahmed: Nee Lindsay, laat hem alsjeblieft uitspreken.

Hassan: "Ik kom uit een land waar de islam wordt geïnstrumentaliseerd en vaak om politieke redenen.

Lindsay: Ik kan me niet eens voorstellen hoe dat zou voelen, niet in staat zijn om vrij te spreken.

Hassan: Geloof me, vrijheid wordt onderschat, maar je weet het pas als het je wordt ontnomen. In mijn land was ik een gerespecteerd man. Als apotheker kende ik persoonlijk veel mensen. Het was voor mij een nog grotere schok toen de mensen die ik hielp, zich tegen mij keerden. En dat door een verkeerde interpretatie van mijn eigen geliefde geloof.

Ahmed: Ik begrijp het niet...

Hassan: Ze waren ook tegen de democratie en geloofden dat de islam de enige wet is waar we ons aan moeten houden. En hoewel de belangrijkste ethische principes in de islam de fundamenteën van de islam zijn, zoals de wetten die moord, stelen, onrechtvaardigheid, discriminatie, enz. , kiezen ze voor een andere interpretatie om hun manier van denken aan ons allemaal op te dringen.

Lindsay: Ik begrijp het... Je had niet meer de vrijheid om je overtuigingen te praktiseren.

Hassan: Precies... En door te vluchten ontsnapte ik aan de doodstraf.

Ahmed: Wow, dat is een moeilijk verhaal.

Hassan: En weet je... wat ik echt niet begrijp van die radicalen? Als je de islam naar de geest leest dan zijn er veel raakvlakken met de verklaring van de rechten van de mens.

Ik ben blij dat Europa me onderdak heeft geboden. En nu geef ik terug aan de maatschappij door liefdadigheidsacties te doen voor de Liga voor Mensenrechten. Het voelt alleen maar goed.

Zoals bv de vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst is bijna hetzelfde als Koran 2:257: "Er zal geen dwang zijn in het aanvaarden van godsdienst" die ook garandeert dat godsdienst nooit iets kan zijn dat aan mensen wordt opgedrongen.

Lindsay: Dat is eigenlijk heel interessant.

Ahmed: Dit is weer iets dat te maken heeft met de interpretatie van woorden die uit een tekst komen met een heel andere context. Ik had nooit gedacht dat mensen religie zo ingewikkeld zouden maken?

Hassan: Ja inderdaad, mensen maken de dingen vaak moeilijker dan ze zijn en vaak voor hun eigen belangen. En dat is niet alleen het geval met religie. Dat komt ook voort uit verschillende ideologieën... Wisten jullie dat het eigenlijk in elk islamitisch land ook anders is. Veel hangt af van de cultuur en de interpretatie van de Koran. Je merkt dat landen met een conservatieve interpretatie van de islam ook hun wetgeving op conservatieve wijze beïnvloed.

Lindsay: Ik denk dat in de meeste democratieën de vrijheid van godsdienst een grondwettelijk recht is en artikel 9 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens garandeert ook de vrijheid van godsdienst en de uiting daarvan.

Ahmed: De Profeet Mohammed heeft het verdrag van Medina opgesteld, waarin liefde, tolerantie en co-existentie tussen verschillende gemeenschappen en stammen, ongeacht hun religie, werd vastgelegd.

Hassan: Ik zie inderdaad dat u de juiste methode om de Koran te interpreteren toepast. Dit zou niet waar zijn in een radicale theocratie, een land waar godsdienst de wet is.

5.7 BIBLIOGRAFIE

M. AVERROES, *Het beslissende woord*, Kampen, Uitgeverij Klement.

M. FAIRUSABADI, *Alqamus Almuhiid*, Beiroet, Al-Resalah Publishers, 2005

H. HUMBERTO, *Islam and Enlightenment*, Baltimore, Maryland, The Johns Hopkins University Press 2012, p 223

6

VRIJE MENINGSUITING:
PROFAAN OF SACRAAL?

MODULE ZES

VRIJE MENINGSUITING: PROFAAN OF SACRAAL?

6.1 INLEIDING VAN HET VIDEOFRAGMENT

Figuur 6.1
De videoclip

Ahmed en Pieter-Jan worden op de speelplaats geconfronteerd met een spotprent van de profeet Mohammed vzmh. Ahmed voelt zich gekwetst en hij vindt dat niet kunnen. Ook Pieter-Jan vindt dat er meer respect moet getoond worden. De leerling die de spotprent heeft getoond, is van mening dat met iedereen en met alles gelachen kan worden. Ook moslims moeten volgens hem dit verdragen.

Daarna vertelt Ahmed thuis aan zijn vader wat er op school is gebeurd. Zijn vader is razend, maar Fatima, de moeder van Ahmed, probeert hem te kalmeren. Ze geeft aan dat de profeet zich ook in een gelijkaardige situatie bevond, namelijk dat hij ook uitgescholden werd. Hij reageerde echter nooit met geweld.

Vervolgens zoeken Pieter-Jan en Ahmed op internet naar antwoorden op hun vraag, met name hoe het komt dat er spot wordt gedreven met de islam onder het mom van vrije meningsuiting. Moussa Karim staat hen te woord en legt hen uit hoe ze met dit fenomeen moeten omgaan vanuit een islamitische perspectief.

Ten slotte vertellen Pieter-Jan en Ahmed voor de klas wie de profeet is en hoe hij met spot omging. De leerkracht bedankt Ahmed en Pieter-Jan, en nodigt iedereen uit voor het tonen van meer respect.

6.2 VRIJHEID VAN MENINGSUITING

6.2.1 INLEIDING

De vrijheid van meningsuiting betekent dat elk individu het recht heeft om uiting te geven aan zijn overtuiging zowel qua geloof, filosofisch, politiek, alsook persoonlijk.

De meningsuiting kan op verschillende manieren gebeuren zowel door middel van woord, geschrift als handelingen:

- a) Woord: Zoals via onderwijs of media
- b) Geschrift: Pers of petitie
- c) Handelingen: Erediensten, vergaderingen en verenigingen

Figure 6.2
Source: © Trifonenko
Ivan / Adobe Stock

Deze vrijheden worden uitdrukkelijk beschermd door democratische rechtstaten bijvoorbeeld in artikel 19 van de Belgische Grondwet alsook in artikel 9 en 10 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Dit betekent concreet dat ieder individu zonder angst om vervolgd te worden uiting kan geven aan zijn overtuiging.

Ieder individu heeft daarom het recht om zijn overtuiging te praktiseren. Een moslim kan bijvoorbeeld zijn geloof in woord, geschrift en handelingen vrij praktiseren. Hij kan scholen stichten, een weekblad publiceren en moskeeën bouwen. In België komt de gemeenschap in aanmerking voor erkenning, mits ze aan bepaalde voorwaarden voldoet, en kan ze dus worden gesubsidieerd.

Vrijheid van woord en geschrift betekent ook dat iedereen vrij is om te zeggen en te schrijven wat hij wil zonder angst voor vervolging daarom is censuur uit den boze. Vooral in kringen van de pers en cartoonisten is "zelfcensuur" onaanvaardbaar.

De vrijheid van pers betekent inderdaad dat journalisten niet binnen de perken worden gehouden. Het gevaar is dat belangrijke informatie voor de burger wordt achtergehouden.

De vraag die dit onderwerp bijgevolg ongetwijfeld met zich meebrengt is: **"Is de vrijheid van meningsuiting absoluut?"** Dit zullen we in het volgende subhoofdstuk uitvoerig bespreken.

6.2.2 IS DE VRIJHEID VAN MENINGSUITING ABSOLUUT?

In het verleden hebben mensen op verschillende plaatsen en tijdstippen gestreden om het recht op vrije meningsuiting op te eisen. Dit recht werd vervolgens in regels en wetten gegoten die de vrijheid van meningsuiting waarborgen.

Toch kan men niet zomaar altijd alles naar believen zeggen of schrijven. Aanzetten tot racisme, vreemdelingenhaat, eerrovende, lasterlijke of beledigende uitingen, haat en/of geweld zijn strafbaar.

Figure 6.3
Source: © Siam /
Adobe Stock

De vraag is of het beledigen van de profeet Mohammed (vzmh) onder de vrijheid van meningsuiting valt. Of moet dit ook strafbaar zijn?

De vrijheid van meningsuiting is zoals eerder aangehaald een gemeen goed. Daarom kunnen minderheden openlijk en in alle vrijheid hun overtuiging praktiseren. Als de meerderheid zelf kan bepalen aan wie al dan niet vrijheden worden toegekend dan is dit een ondermijning van de vrije democratische samenleving.

Door middel van wetgeving probeerde men de maatschappij zodanig te organiseren dat de zwakkeren beschermd zouden worden tegen (het machtsmisbruik van) de sterken.

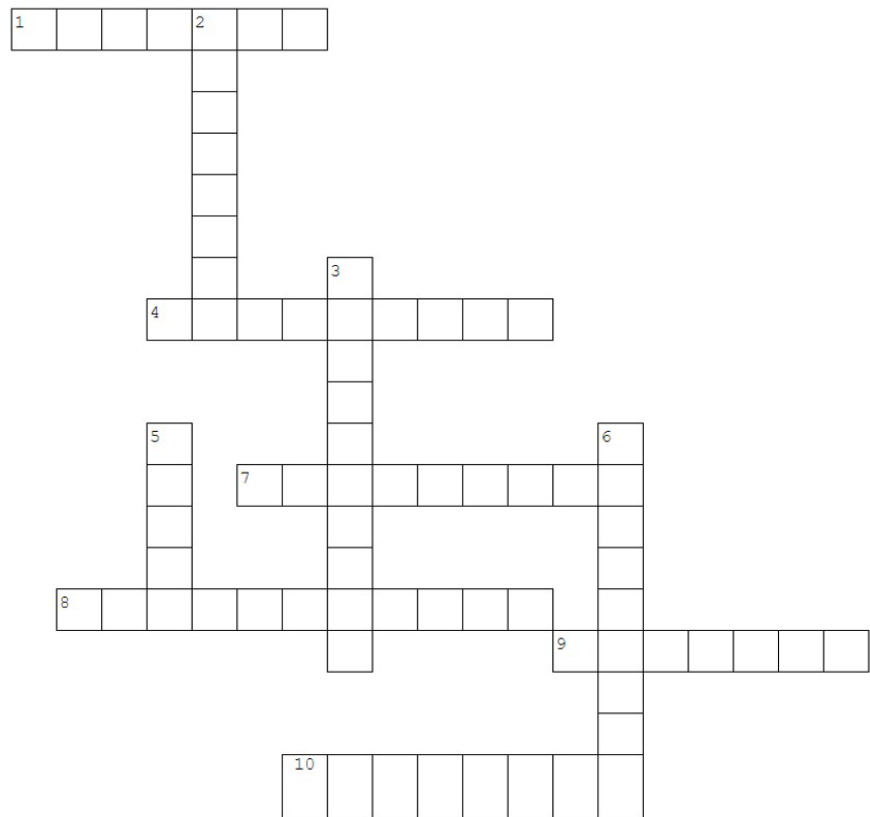
De Franse predikant en activist Henri Lacordaire zegt hierover: "Tussen de sterken en de zwakken, tussen de rijken en de armen, tussen de meester en de dienaar, is het de vrijheid die onderdrukt en de wet die vrijmaakt".

Het spotten met de profeet Mohammed (vzmh) is ongetwijfeld kwetsend voor moslims. Indien moslims echter eisen dat dit bij wet moet verboden worden omdat dit kwetsend overkomt, dan moeten ze daar consequent in zijn. Stel dat een burger eist om de Koran bij wet te verbieden omdat er passages in staan die beledigend zijn of omdat ze volgens hem/haar aanzetten tot geweld. Stel u voor dat telkens wanneer iemand zich beledigd voelt door uitspraken, prenten,... van zijn medeburger, hij hem kan dagvaarden. Dan belanden we in een straat zonder einde die leidt tot absurditeiten.

Maar diezelfde vrijheid van meningsuiting brengt met zich mee dat moslims diezelfde spotprenten moreel kunnen afkeuren en het recht heeft zich beledigd te voelen. De burgers hebben recht op vrijheid. Maar wie van dat recht gebruikt maakt, mag zich ook voorbereiden op een geweldloos wederwoord. Anders gesteld mag je zaken afkeuren die juridisch wel zijn toegelaten in het kader van de vrijheid van meningsuiting.

Deze vrijheid zit verankerd in de wetten van democratische rechtsstaten alsook in het Europees verdrag van de Rechten van de Mens en hebben de basis gelegd voor vrede die in de loop der tijd bevochten is.

Oefening 1: Vul het kruiswoordraadsel in

Horizontaal

1. De opvatting dat een menselijk ras beter is dan een ander
4. Hiermee beschermt de maatschappij de zwakkeren tegen de rijken
7. Het is ... om aan te zetten tot racisme, vreemdelingenhaat en beledigingen
8. Naast woord en geschrift kan je op deze manier je mening uiten
9. Controle op verboden zaken in publicaties of films en die weglaten
10. Vrijheid van meningsuiting is vastgelegd in de Belgische ...

Verticaal

2. Dit kan een gemeenschap van de overheid ontvangen wanneer het voldoet aan bepaalde voorwaarden
3. Een soort bestuur over een land waarbij de inwoners veel inspraak hebben
5. Het heilig boek van de moslims
6. Een ander woord voor religieuze ceremonie

Oefening 2: Beantwoord de volgende vragen.

1. Hoe wordt de vrijheid van meningsuiting gedefinieerd in de Belgische Grondwet?

2. Op welke manier kan een gelovige zijn recht op een eigen overtuiging praktiseren?

3. Heeft het recht op vrije meningsuiting altijd bestaan?

4. Wat is het belangrijkste doel van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens?

5. Kan een moslim bij wet eisen dat de profeet Mohammed (vz mh) niet mag worden beledigd?

6.3 WIE IS DE PROFEET MOHAMMED VZMH?

6.3.1 GEBOORTE VAN PROFEET MOHAMMED VZMH

Mohammed werd geboren in het Jaar van de Olifant wat overeenkomt met het jaar 570 van de gregoriaanse kalender. Hij werd geboren in een adellijke familie in Mekka, de clan Banu Hashim. Deze stond hoog in aanzien bij de andere stammen in Mekka en omstreken. Nog voor zijn geboorte had Mohammed zijn vader al verloren en daarom kreeg hij van meet af aan de dubbele status die, voor de inwoners van Mekka, het aanzien van de afstammeling en de broosheid van een vaderloos kind vormen. In die tijd was de naam 'Mohammed' volslagen onbekend op het Arabisch schiereiland. Zijn moeder had deze naam binnengekregen via een visioen tijdens haar zwangerschap. Daarin werd ook de geboorte van de 'heer van dit volk' aangekondigd.

Tijdens de geboorte werd zij opgedragen om te zeggen: "Ik plaats hem onder de bescherming van de Enige tegen de valsheid van alle afgunstigen". De Quraish, de stam waar ook de Banu Hashim deel van uitmaakten, hadden een speciale relatie met de nomadische levensstijl van de Arabische bedoeïenen. Ze vertrouwden hun jongens toe aan de zorg van bedoeïen pleegfamilies. Ze geloofden dat de bedoeïenen een vrijere, gezondere en nobelere levensstijl hadden dan zij die in de stad woonden. Om een succesvol leven te hebben in de woestijn is een hoog niveau van solidariteit nodig en bijgevolg ook een groot niveau van respect voor de persoonlijkheid en appreciatie van de menselijke waarde.

Figure 6.4
Source: © meen_na /
Adobe Stock

Halimah bint Abi Dhu'ayb en haar man Harith ibn 'Abd al'Uzzah van de Hawazin stam kwamen naar Mekka op zoek naar een zuigeling om mee te nemen naar de woestijn. Zij waren de armsten van hun clan en konden geen enkele familie van de Quraish overtuigen om hen de zorg van hun kind toe te vertrouwen. Aminah, de moeder van Mohammed, zat ook in een wanhopige situatie en kon geen bedoeïen pleeggezin vinden om te zorgen voor Mohammed omdat hij vaderloos was. Halimah beseftte dat een jonge weduwe zoals Aminah zich haar diensten niet kon veroorloven. Toch ging ze ermee akkoord om Mohammed mee te nemen omdat ze niet met lege handen wou terugkeren naar haar volk. Ook al zou het haar geen materiële winst opleveren, dacht Halimah dat hun gulheid hen misschien andere zegeningen kon opleveren. Haar beslissing bracht inderdaad goede veranderingen in hun leven omdat de aanwezigheid van Mohammed heel wat zegeningen in hun huishouden bracht. Halimah en Harith brachten Mohammed groot als hun eigen zoon en kwamen regelmatig terug naar Mekka om aan Aminah zijn progressie te tonen.

Op een dag kwam Halimah terug naar Mekka om aan Aminah te vertellen over een incident dat Mohammed had meegemaakt. De zoon van Halimah had het incident gezien en kwam het haar vertellen. Twee mannen in witte kledij kwamen naar Mohammed toe met een gouden bak vol sneeuw. Ze namen hem vast en openden zijn lichaam, namen zijn hart eruit en maakten het open. Ze haalden er een zwarte klonter uit die ze weggooiden. Daarna wisten ze zijn hart en lichaam met sneeuw tot ze hem rein maakten. Verontrust door deze gebeurtenis brachten ze Mohammed terug naar zijn moeder. Aminah was niet verbaasd door dit incident en vertelde hen dat ze zelf getuige was geweest van tekenen die erop wezen dat haar kind een bijzonder lot werd bereid.

6.3.2 DE JEUGDJAREN VAN DE PROFEET VZMH

Het feit dat Mohammed zowel wees als arm was, zorgde ervoor dat hij de kwetsbaarheid en nederigheid aan de lijve ondervond toen hij nog heel klein was. Als hij zijn moeder daarna nog eens verliest, brengt dit hem bijna rechtstreeks onder de hoede God maar tegelijkertijd ook heel dicht bij mensen die helemaal niets meer hebben op deze aarde. De Koran herinnert hem eraan dat hij dit zijn leven lang niet mag vergeten en vooral tijdens zijn profetische opdracht niet. Je verleden is een leerschool waaruit je praktische en concrete kennis kunt opdoen. Ook de tijd die hij bij de nomaden in de woestijn doorbracht, heeft hem bepaalde ervaringen meegegeven die zijn leven later zullen leiden. De eerste levensjaren van de Profeet vormen de voedingsbodem voor een heel bijzondere relatie met de natuur die gedurende zijn hele opdracht een constante rol zal spelen. De Profeet had dan ook al vanaf jonge leeftijd een belangrijke relatie met de natuur. Dicht bij de natuur leven, het observeren, begrijpen en respecteren van de natuur is noodzakelijk voor een diep geloof. Het universum zit vol tekenen die herinneren aan de aanwezigheid van de Schepper en de woestijn opent de menselijke geest voor observatie, meditatie en initiatie. De eerste levensjaren zijn zonder twijfel jaren van voorbereiding geweest waarin zijn blik werd gericht op de tekenen van het universum.

Figure 6.5
Source: © Michael /
Adobe Stock

6.3.3 OEFENINGEN

Oefening 1: Verbind de juiste kolommen met elkaar. Schrijf het antwoord onderaan op.

1. Jaar waarin de Profeet werd geboren.	A. 6 jaar
2. Clan waarvan de Profeet afkomstig was	B. Abu Talib
3. Zoogmoeder van de Profeet	C. Banu Hashim
4. Hoe oud was de Profeet toen zijn moeder stierf	D. Zijn hart
5. Deze persoon ontfermde zich over de Profeet nadat zijn grootvader stierf	E. Halimah bint Abi Dhu'ayb
6. Welk lichaamsdeel van de Profeet werd er gewassen door engelen toen hij slechts 4 jaar oud was	F. Yathrib
7. De oude benaming van de stad Medina	G. Zijn moeder Aminah
8. Wie heeft de Profeet de naam Mohammed gegeven?	H. Jaar van de Olifant (570 na Christus)

1	2	3	4	5	6	7	8

Oefening 2: Beantwoord de volgende vragen.

1. Wat was de wijsheid achter het feit dat de Profeet op jonge leeftijd heeft ervaren hoe het is om een arme wees te zijn?

2. Waarom werden pasgeboren kinderen op het platteland opgevoed?

3. Welke rol heeft de natuur gespeeld in de voorbereiding van de taak van de Profeet als boodschapper?

4. Wat was de wijsheid achter het verhaal waarbij het hart van de Profeet werd gereinigd?

5. Welke invloed heeft de Profeet gehad op het huishouden van Halimah?

6.4 BEPROEVINGEN, VERNEDERING EN BESPOTTING VAN DE PROFEET

6.4.1 OPENBARING EN WEERSTAND

Toen de profeet Mohammed de openbaring ontving en die publiekelijk ging verkondigen botste hij op weerstand van stamhoofden van Mekka. Ze raakten iedere dag meer doordrongen van het gevaar dat op de loer lag: het was volgens hen een opstand tegen hun goden en hun gewoontes. Dit kon hun macht op termijn in gevaar brengen.

Figure 6.6
Source: © Erica Guilane-Nachez / Adobe Stock

De stamhoofden probeerden eerst Mohammed te overtuigen om de verkondiging van zijn boodschap te stoppen. Daarvoor stuurden ze zijn oom Abu Talib maar dat bracht niets op en de Profeet bleef volhouden en zei: “O mijn oom, ik zweer bij God dat ik, al zouden ze de zon in mijn rechterhand stoppen en de maan in mijn linkerhand om mij van deze zaak af te brengen, mij niet van deze zaak laat afbrengen voordat Hij (Allah) haar tot een goed einde heeft gebracht of ik sterf!”

Omdat de Profeet bleef volharden begonnen zijn tegenstanders een lastercampagne tegen hem waarbij de vijandigheden tegen hem losbraken: de Profeet (vz mh) werd beledigd en werd voor een tovenaars en krankzinnige uitgemaakt. Abu Lahab liet zijn twee zonen die met de dochters van de Profeet waren getrouwd, scheiden van hen. En de vrouw van Abu Lahab strooide haar vuilnisbakken uit als de Profeet langs liep. Ze vertelde dat Mohammed door de duivel was bezeten en dat hij gezinnen uit elkaar haalt en dat hij chaos en losbandigheid propageerde. In geen enkel van deze gevallen beantwoordde de Profeet (vz mh) deze insinuaties met geweld.

Wanneer mensen buiten Mekka naar Mekka kwamen om naar Mohammeds boodschap te luisteren werden ze gewaarschuwd tegen de zagezegde wandaden van de Profeet. De Profeet kreeg ook te maken met vernederingen en bespottingen, maar de Profeet (vz mh) gebruikte nooit geweld als antwoord.

De druk werd steeds groter en de tegenstand manifesteerde zich steeds meer en steeds gewelddadiger: de stamhoofden hadden het vooral op de zwakkere moslims gemunt. Zo werd Bilal, die toen slaaf was, door zijn meester gemarteld. Later kocht Abu Bakr hem en gaf hem direct zijn vrijheid terug.

Op een dag werd de Profeet door Abu Djalh zodanig hard vernederd dat

zelfs de niet-moslims van mening waren dat hij de grenzen van fatsoen had overtreden. De situatie werd steeds moeilijker voor de moslims en vooral voor de meest kwetsbare onder hen maar de Profeet bleef standvastig en hij beantwoordde iedere aanval met wijsheid en niet met geweld.

6.4.2 DE VERNEDERING VAN DE PROFEET IN TA'IF

De vernederingen en vervolgingen werden steeds erger en erger. Daarom besloot de Profeet om naar de stad Ta'if te gaan in de hoop dat de leiders van de stad gehoor aan zijn boodschap zouden geven en hem tegen zijn vijanden zouden willen beschermen.

Hij werd niet naar zijn wens ontvangen en de leiders dreven de spot met hem. Ze weigerden niet alleen om op zijn verzoek in te gaan maar zetten ook de bevolking tegen hem op. Bij zijn vertrek regende het beledigingen en gooiden kinderen met stenen naar hem met bloedige verwondingen als gevolg.

Hij was er niet in geslaagd om steun te vinden bij zijn medemensen en zocht toevlucht tot een boomgaard om van zijn belagers af te komen. Daar wendde hij zich tot Allah en bad tot hem: *“O God, bij jou alleen beklaag ik me over mijn zwakheid, mijn onmacht en mijn onbeduidendheid ten opzichte van de mensen. O meest Barmhartige onder de Barmhartigen, Jij bent de Heer van de zwakkeren en Jij bent mijn Heer. Aan wiens handen vertrouw Je mij toe? Aan een of andere verre vreemdeling die me slecht zal behandelen? Of aan een vijand aan wie Jij macht hebt gegeven over mij? Zolang Jij niet boos op mij bent, ken ik geen vrees. Jouw genadige steun zou voor mij echter wel een bredere weg openen en een weidsere horizon! Ik neem mijn toevlucht tot het Licht van Jouw gelaat, waarmee alle duisternis wordt verlicht en de dingen in deze wereld en die andere worden rechtgezet, opdat Jij Je toorn niet op mij doet neerdalen en ik niet word geraakt door Jouw gramschap. Toch behoort aan Jou het recht toe om te berispen, zolang Jij niet tevreden bent. Er is geen kracht buiten Jou.”*

Op het moment dat er geen uitweg meer leek te zijn, wendde hij zich tot God om zich spiritueel te herbronnen en mentaal te versterken.

Al bij al hebben we gemerkt dat de profeet Mohammed (vz mh) in geen enkel geval toevlucht zocht naar geweld. Hij werd bespot, vernederd, beledigd en zelfs fysiek aangevallen. De Profeet (vz mh) verzette zich steeds tegen deze beledigingen en bespottingen met wijsheid.

Oefening 1: Inzichtsfragen. Beantwoord de onderstaande vragen.

6.4.3 OEFENINGEN

1. Geef vijf voorbeelden van hoe de Quraish de Profeet hebben bestreden.

2. Wat was de reden dat de Profeet naar Ta'if ging?_

3. Welke lessen kun je trekken uit de smeebede die de Profeet heeft gedaan nadat hij uit Ta'if werd verdreven?

4a. Hoe zou jij reageren als jij hetzelfde zou hebben meegemaakt als de Profeet (zowel in Ta'if als in Mekka)?

4b. Wat kun je leren uit de manier waarop de Profeet reageerde op de verschillende confrontaties?

6.5 WOORDENLIJST

De vrijheid van meningsuiting: Betekent dat elk individu het recht heeft om uiting te geven aan zijn overtuiging zowel qua geloof, filosofisch, politiek, alsook persoonlijk.

Zelfcensuur: is een versie van censuur waarbij media of individuen zichzelf publicatiebeperkingen opleggen. Dit wordt bijvoorbeeld gedaan om gevoelens van hun publiek te ontzien of om problemen met de overheid te voorkomen.

Ratio: Menselijk vermogen om te denken en begrijpen.

Nomaden: herdersvolk, rondtrekkend volk.

Lastercampagne: een actie om iemand een slechte reputatie te geven.

Losbandig: buitensporig of zedeloos.

6.6 TRANSCRIPTIE VAN DE VIDEO

We zien Ahmed en Pieter-Jan op de speelplaats lopen terwijl een pestkop naar Ahmed roept:

Pestkop: ah kijk daar heb je een van die moslims. Ik hoop dat hij de nieuwe cartoon van de week in Minmaxed magazine nog niet gezien heeft... hij zal wel ontploffen...

Ahmed: Huh? Zucht... Waar heb je het nu weer over?

Bully reikt Ahmed het tijdschrift aan.

Bully: Alsjeblieft! (lacht spottend)

Pieter-Jan springt ertussen en pakt het tijdschrift en bekijkt de cartoon.

Pieter-Jan: WOW, sorry maar dit is onaanvaardbaar. Ik ben niet eens moslim maar dit is gewoon de spot drijven met hun geloof.

Pestkop: Ja ja tuurlijk... het is maar een cartoon man... Moslims moeten eens leren om zelfspot te aanvaarden. Vrijheid van meningsuiting is een grondrecht, hier in het Westen en daar gaan we niet van afwijken. Daar hebben onze voorouders voor gevochten.

Ahmed werpt een blik in het tijdschrift en walgt ervan....

Ahmed: (verdrietig) Waarom gaat het altijd over mijn geloof. Als het een andere groep was, zou je niet zo ongevoelig zijn. Maar omdat we moslims zijn is het oké om ons te beledigen. Twee gewichten en twee maten. Islam, islam, islam... en het is altijd negatief.

Pestkop: boo hoo hoo.... Ga er maar om huilen bij je moeder... Ik ben weg hier.

We zien de pestkop vertrekken

Ahmed gaat naar huis en vertelt over de cartoons die werden vertoond.

Vader Harun reageert heel boos. Hij begrijpt niet waarom de profeet Mohammed erbij wordt gehaald. Hij is beledigd. Moeder Fatima roept op tot vrede. Oom Samir, die ook aanwezig is, roept op tot dialoog.

Ahmed: Papa, een kind op school liet me vandaag cartoons zien. Raad eens waar die cartoons over gingen... inderdaad, de Profeet Mohammed.

Vader: Onze Heilige Profeet. Dat kan toch niet waar zijn. Ze doen dit om ons te pesten. Dit maakt me zo kwaad. Hoe moeilijk is het om anderen te respecteren. Als ze de profeet aanvallen, is het alsof ze mij persoonlijk aanvallen.

Moeder: Rustig, rustig. Je moet niet zo opgewonden raken. Dat is niet goed voor je hart. Misschien moeten we alles in perspectief plaatsen. Ik denk dat onze profeet Mohammed een sterk persoon was. Hij werd beledigd, uitgescholden en vernederd en zelfs toen, was hij de grotere persoon.

Ahmed: Is dat zo? Ik zie gewoon niet in waarom vrijheid van meningsuiting een goede zaak is als het alleen dient om de islamgemeenschap te pesten...

Later zit Ahmed te surfen op de computer terwijl hij in videocall is met Pieter-Jan.

Ahmed: Ik kan me niet voorstellen dat 'vrijheid van meningsuiting' alleen maar een excuus is om anderen te beledigen...

Pieter-Jan: Ja, dat is het natuurlijk niet... Kijk maar eens naar deze website: Daar staat dat het idee van vrijheid van meningsuiting is om ervoor te zorgen dat ook niet populaire meningen gehoord kunnen worden om de samenleving als geheel vooruit te helpen.

Ahmed: Ja dat kan ik begrijpen. Maar waarom gebruiken mensen dit altijd als excuus om de islam belachelijk te maken?

Pieter-Jan: Misschien kan deze man je antwoord geven op die vraag.

Pieter-Jan stuurt een link naar een blog van een Arabische verslaggever genaamd Mousa Karim.

Ahmed opent de webpagina en gaat terug naar Pieter-Jan:

Ahmed: Kijk het schijnt dat hij ook een opiniepagina heeft over vrijheid van meningsuiting.

Ahmed klikt op de link en er verschijnt een pop-up.

'Mousa Karim is zojuist offline gegaan. Als u contact met hem wilt opnemen, wacht dan even'

Ahmed: Ik haat deze pop-ups... Waar kan ik dit sluiten.

Hij zoekt naar een kruis om de pop-up te sluiten. We zien een aftelling beginnen.

Computer: Contact met Mousa Karim in 5...4....3...

Ahmed: nee ik wil geen contact met hem!

Pieter-Jan: snel... sluit het dan!

Computer: 2 ... 1.... Bellen....

We horen een geluid van een gesprek dat wordt gestart...

Mousa Karim verschijnt op het scherm.

Mousa (verrast): Wel, hallo jonge vrienden. Hoe gaat het vandaag met jullie? Wat kan ik voor u doen?

Ahmed: Oh, het spijt me dat ik u stoort. Het was een vergissing.

Mousa: Oh dat denk ik niet... Waarom bezochten jullie mijn website?

Pieter-Jan: We waren op internet aan het zoeken waarom vrijheid van meningsuiting als excuus wordt gebruikt om moslims belachelijk te maken... Mijn vriend Ahmed hier werd eerder vandaag geconfronteerd met een aantal Mohammed Cartoons...

Ahmed: ja... zucht...

Mousa: Ah ik snap het, en hoe voelde je je daarbij?

Ahmed: Het voelde heel slecht... Ik begrijp gewoon niet waarom wij het altijd zijn die het doelwit zijn...

Mousa: Ik ga je een verhaal vertellen. Profeet Mohammed (vrede zij met hem) werd ook belachelijk gemaakt. En degenen die zich bekeerden tot de islam werden vervolgd en gemarteld.

Profeet Mohammed (vrede zij met hem) had een ontmoeting met de stamhoofden van de belangrijkste stam in Taif. De Thaqeef stam. Hij vertelde hen over de Islam, maar zij verwierpen zijn boodschap. De Thaqeef stam beledigde hem. Zij lieten de kinderen los om stenen naar hem te gooien. Terwijl hij bloedde en de mensen hem uitlachte, vluchtte hij en vond beschutting in een lege boomgaard. En hij heeft nooit geweld gebruikt.

Hij keerde terug naar zijn God en smeekte het volgende: "Tot U, mijn Heer, klaag ik over mijn zwakheid, mijn gebrek aan steun en de vernedering die mij wordt aangedaan. Meest barmhartige en genadige, U bent de Heer van de zwakken en U bent mijn Heer. Aan wie laat U mij over?"

Ahmed: Ik kan me niet voorstellen hoe hij zich gevoeld moet hebben.

Mousa: Hij was alleen, bloedend, en verstoten door andere mensen. De profeet rustte op een rots. Hij bad tot Allah. Hij was zo medelevend en barmhartig.

Hij vroeg Allah niet om de mensen van Taif te straffen of wraak op hen te nemen.

Ahmed: Wow...zo intens. Hoe reageerde Profeet Mohammed op degenen die hem beledigd en aangevallen hadden?

Mousa: Hij koos voor genade en niet voor geweld jegens hen. Hij werd niet overmand door haat of wraak. Hij zei tegen de engel Jibreel: "Ik heb liever dat Allah uit hun nageslacht mensen zal verwekken die Allah de Ene zullen aanbidden en Hem geen deelgenoten zullen toeschrijven."

Dit betekent dat hij ook een manier vond om met deze gevoelens om te gaan. Vertel mensen hoe je je voelt. Ga een dialoog met hen aan. Dat is de enige manier waarop je elkaar kunt begrijpen.

Ahmed: pff wat een hoofdpijn. Ik weet niet hoe ik hiermee om moet gaan.

Mousa: Misschien moet je in de klas met je klasgenoten erover praten. Op die manier kunnen ze je steunen. Er zullen altijd pestkoppen zijn in deze wereld, maar probeer ze te negeren. De meeste mensen zijn bereid om naar je gevoelens te luisteren en empathie te tonen. Dat is in ieder geval mijn ervaring...

Ahmed: Dank je, Mousa.

We zien Ahmed en Pieter Jan voor de klas staan.

Ahmed: Toen de Profeet (vz mh) zelf werd bespot, beledigd en zelfs gemolesteerd antwoordde hij met de volgende woorden: "O Allah, vergeef mijn volk, want voorwaar, zij weten niet wat zij doen". En nadat zijn entourage hem had aangemoedigd zijn tegenstanders te vervloeken, zei hij: "Ik ben niet gezonden als een vloek, maar als een genade".

Verder lezen we ook in de Koran dat Allah tot Zijn Profeet (vz mh) sprak en zei: "En wees geduldig met wat zij over u zeggen. En wend u op gepaste wijze van hen af. "

De profeet kwam op voor de zwakken. Hij bestreed onrechtvaardigheid. Hij was redelijk en respecteerte altijd anderen. Dat is wat de profeet voor mij betekent. Dus ja daarom doet het pijn om hem als onderwerp van spot te zien....

Pieter-Jan: Iedereen mag een mening hebben, maar ik vind het niet ok dat mijn vriend zich beledigd voelt. Een harmonieuze samenleving is alleen mogelijk als mensen elkaar respecteren. Als bijvoorbeeld een man en een vrouw elkaar elke dag kleineren op basis van vrije meningsuiting, zal hun huwelijk niet lang standhouden.

Ahmed: De Profeet Mohammed heeft verschillende hadith's waarin hij oproept om elkaar lief te hebben, solidair met elkaar te zijn, respect voor elkaar te hebben ondanks verschillende meningen.

Leraar: Dank u dat u dit met ons wilde delen. Ik denk dat we vandaag veel geleerd hebben! En vergeet niet: Geweld mag nooit getolereerd worden. Zorg goed voor elkaar. Toon empathie. Je mag een mening hebben, maar dring die niet op. Respecteer elkaar.

6.7 BIBLIOGRAFIE

BAUMAN, M., Vloeibare tijden, Leven in een eeuw van onzekerheid, Zoetermeer, Uitgeverij Klement, 2011.

CLOOTS, A., Fundamentele wijsbegeerte, Leuven, Acco, 2013.

<https://koran.nl/soera-6-al-an-am-het-vee/> (geraadpleegd op 07.02.2021).

<https://www.demorgen.be/nieuws/buitenlandse-troepen-steken-koran-in-brand-in-afghanistan~bf1c42fc/> (geraadpleegd op 27.04.2021).

https://www.standaard.be/cnt/dmf20200505_04946017 (geraadpleegd op 27.04.2021).

<https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2020/02/03/mila-een-frans-meisje-van-16-ontketent-politieke-rel-over-islam/> (geraadpleegd op 27.04.2021).

CiRRA

CENTRE OF EXPERTISE FOR INTELLECTUAL REFORMATION, RESEARCH AND ADVICE

Brahim Bouzarif (1982) is docent islamitische theologie/ filosofie en vice-directeur van CIRRA. Hij is afgestudeerd aan de theologische Faculteit-Imam Universiteit in Riyad. Daarnaast beschikt hij ook over een masterdiploma in religiewetenschappen van KU Leuven. Hij is ook een Khatib Al-Jumu'a (imam van het vrijdaggebed). Hij heeft in verschillende moskeeën in Vlaanderen (België) gepredikt Brahim Bouzarif is sinds 2017 op grote schaal betrokken bij de-radicaliseringprogramma's in scholen en gevangenissen van België. Hij geeft ook opleidingen aan leerkrachten en schoolhoofden rond thema's als "Hoe omgaan met levensbeschouwelijke diversiteit?"

 DUC8 Consortium

Lapino Albino

Dit boek is gefinancierd door het Fonds voor interne veiligheid - Politie van de Europese Unie.

9 789464 449020 >